

ది మద్రాసు అందు నదరక మరాటా రైల్వేకంపెనీ, లిమిటెడ్

(ఇంగ్లాండులో యిక్ కార్పొరేటు చేయబడినది)

నో టీ సు

1927 సం॥ అక్టోబరు 13 వ తేదీన

తిరు త్తనిలో జరుగు

కృత్తికా ఉత్సవము

మద్రాసునుంచి సదరు ఉత్సవమునకు పోవు ప్రయాణి కల పాకర్వారు, మద్రాసునుంచి సాయంత్రం ౫.45 ని బయలుదేరి ఆర్కోణం రాత్రి ౫.45 వేరు ఆర్కోణం ప్యాకెంజరు 1927 సం॥ అక్టోబరు 12 వ తేదీ బుధవారము, తిరు త్తనివరకు యీ దినపరీతిని వెళ్లుట కేర్పాటు చేయబడినది.

ఆర్కోణంనుండి బయలుదేరుట ౫.45
తిరు త్తని చేరుట 8-20

1927 సం॥ అక్టోబరు 13 వ తేదీ తిరుగుప్రయాణము నకు, తిరు త్తనినుండి మద్రాసుకు 18 నెంబరు ప్యాకెంజరు యీ దినపరీతిని ఏర్పాటుగావడినది.

తిరు త్తనినుండి బయలుదేరుట ఉదయం 7-20
ఆర్కోణం చేరుట 7-40
ఆర్కోణంనుండి బయలుదేరుట 7-50
మద్రాసు చేరుట 9-45

నో టీ సు

నార్తవెట్టువల్లూరు యస్టేటువారి తాలూకు వసంతవాడ గ్రామంలోని జమీందారి పల్లం స్వంతకముతం ఘూరు య 70-0 లున్నూ, బుద్ధవరం గ్రామములోని స్వంతకముతంఘూ ములు చెర్వుక్రింద మాగానిపల్లం ఘూరు య 75-0 లు న్నూ కేరీపాడున నజరానానున్న, వసంతవాడ గ్రామము లోని పాటిసలమలలోని మట్టిరి విక్రయమునకు ది 20-10-27 లగాయకు 28-10-27 తేదీవరకు పండ్డిగూడెంలో హుజూ గు ఆఫీసునందు బహిరంగముగా వేలము వేయబడును. కావలసి నవారు వచ్చి పాటపెట్టుకొనవచ్చును. పాటపరతులు పాట కాలమందు తెలియబట్టడ మవును.

తాడినాడ వెంకటశేషయ్య-

రాణేదారు.

అమ్మబడును

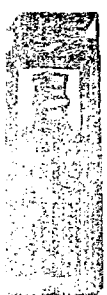
తెజవాడలో పూలబావి వీధిమందున్న శ్రీ కృష్ణా ఆ యిల్ మిల్ల తాలూకు క్రొత్త యింపీరియల్ రాటరీ ఆయిల్ మిల్స్ యినుపగానుగలు ఆరు అమ్మబడును. ఆరమాసములనుంచి వేరుకేసగనూనెను వీటితో తీయుచున్నాము. గానుక 1 కి గంటకు ఒక డబ్బానూనె చులకనగ తీయుచున్నాము. కావల సినవారు గానుగలు పనిచేయుచుండగ మానుకొనవచ్చును. ఈ నెల 2న వ తేదీని మిల్లునలములో ఇవి వేలము వేయబడును. ఈ లోపుగా ధర కుదిరినచో అమ్మివేయబడును.

తమ్మన నారాయణమూర్తి, బ్రాహ్మణపీఠి, తెజవాడ.

ప్రతాప కస్తూరి మాత్రలు

మిక్కిలి ఘాటును సువాసనగలది 3357

1-2 మాత్రలను పుచ్చుకొనిన అనందముగా నుండుట

యేగాక అజీర్ణము, వాయువ, జలుబు, జ్వరము, దగ్గు, ఉబ్బునము, కఫము, చిన్నబిడ్డ గుణము, కలరా, ప్లేగు మొదలగు అనేకమగు వ్యాధులను హరించుటయేగాక బలమును, జీర్ణశక్తిని, ఆరోగ్యమును గలిగించు వరప్రసాదము. ప్రతి గృహ ముందుండవలసిది. 3357

250 మాత్రల సీసా 0 4 0

12 సీసాలం 2 8 0

వి. పి. ధార్మి ఎన్వట్టికై నా 0 0 0

జి. సి. లిందు కో. ఆయా రైదసమాజం, పోలవరం - పల్లూరు జిల్లా.

చెన్నపురి కార్పొరేషను

"పట్టణమందు అభివృద్ధిపనులు"

"కార్యనిర్వాహక శాఖవారి ప్రత్యేకాభిమానము"

చెన్నపురి కార్పొరేషనుయొక్క సాధారణ సమావేశము నిన్నటిసాయంత్రము రిప్పన్ భవనముందు దిల్ బి జి. నారా యణసామి కెట్టిగారి అధ్యక్షతక్రింద జరుపబడినది.

బాలికాపాఠశాలలు

"కార్పొరేషను బాలికాపాఠశాలలందును వాని నిర్వాహకత్వములందును బోధకురాండ్రును నియమించుటయందు నైపుణ్యము గలవారిని నియమింపగలండులకై కార్పొరేషను బాలికాపాఠశాలల పరిపాలన కమిషనరుగారి అధికారమునకు లోబడిన శ్రీ సూపరింటెండెంటుచే నిర్వహింపబడవలెను. విద్యాశాఖాధికారికి గల బాధ్యతలను ఈవిషయములో తొలగింపవలెను అను తీర్మానమును సామి వెంకటాచలంకెట్టిగారి రూప పాదించిరి. కె. శ్రీరాములు నాయుడుగారు రుపపాదనను బలపరచిరి. కమిషనరుగారు శ్రీ సూపరింటెండెంటుకు మాసమునకు రు 250 వేతన మొసంగవచ్చుననియు విద్యాశాఖాధికారి యొక్క అధికారమునకు లోబడు నావశ్యకతలేమందునట్లు ఏర్పాటు చేయవలెననియు సూచించిరి.

శ్రీ సత్యమూర్తిగారి రీక్రిందిసవరణ సుపపాదించిరి.

"అట్టిబోధకురాండ్రు నెన్నుకొనుఅధికారము శ్రీ సూపరింటెండెంటు కలిగియుండవలెను. కాని కమిషనరుగారి అధికారమునకు లోబడియుండును." సవరణ రూపపాదనలచే నామోదింపబడినది.

శ్రీ గద్దె రంగయ్యనాయుడుగారు తీర్మానమును సవరణ గూడ ఆక్షేపించిరి. వి. చక్రయ్యకెట్టిగారు తీర్మానము నిరపాయకరమైనది గాన ఆంగీకరింపదగినది.

పిదప తీర్మాన మామోదింపబడినది.

తోటలయభివృద్ధి

"పట్టణమందలి తోటల నభివృద్ధిచేయుటకును (లాభము లేకపోయినను) వాని ఖర్చులకు చాలిన ఆదాయమువారిపై వచ్చు నట్లు జేయుటకును విదుగురు కాన్సిలరులతో నొక సంఘమును నియమింపవలెనని శ్రీ గోనుగుట్ట వెంకటసుబ్రహ్మణ్యం కెట్టిగారు రుపపాదించిరి.

డా. ఏ. సి. ఆశీర్వాదము నాడారుగారు బలపరచిరి.

డా. ఏ. సి. ఆశీర్వాదనాడారు, సాఫీ మహమ్మదు, సత్యమూర్తి, టి. నుండరరావునాయుడు, డా. సి. నళేశముదలి యారుగార్లతో సంఘము నియమింపబడుట కంగీకరింపబడినది.

కల్లు సారా దుకాణములు

"7 వ డివిజనులో కార్పొరేషను మాడల్ పాఠశాలకు ఎదురుగనున్న సాలెవి నాయగర్ కోయిల్ వీధిలోని కల్లు సారా దుకాణమును తీసివేయవలయునని ఈ సభవారు ప్రభుత్వమువారిని కోరుచున్నారు" అను తీర్మానమును టి. యస్. నటరాజప్పకై గారు రుపపాదించగ ఆమోదింపబడినది.

విద్యాశాఖ సూపర్ వై జరు

"1927-28 సం॥ ఆయవ్యయట్టికయం బామోదింపబడిన విద్యాశాఖ 2 వ సూపర్ వై జరు సానుమనం ను వెంకండ రీగేడు బ్రయింగునందు శ్రీధర్దే ఉరయ తమిళభాషలనేర్చిన మహమ్మదీయుని కార్పొరేషను పాఠశాలలోపాధ్యాయులలో నుండి నియమింపవలెను" అని శ్రీ గద్దె రంగయ్యనాయుడుగారు రుపపాదించగ ఆమోదింపబడినది.

"ప్రతి శ్రీధర్దేరున్న మంత్రిసానియున్న ఆయా డివిజనులలోని ఆయా శిశుసంరక్షణ కేంద్రమునకు 10 నిమిషము లలో నడచిరాగలిగినంత సమావసుందు నివసింపవలెను. లేనిచో కార్పొరేషను ఉద్యోగమును వదలవలెను" అను తీర్మానమును కె. శ్రీరాములు నాయుడుగారు రుపపాదించగ శ్రీ గద్దె రంగయ్య నాయుడుగారు బలపరచిరి.

"10 నిమిషములలో నడచిరాగిన మారములో "అవటకు బదులు" రెండు ఫర్లంగుల దూరములో" అని మార్పు జేయవలసినదిగ జె. వెంకటసుబ్రహ్మణ్యం కెట్టిగారు సవరణ సుపపాదించిరి.

ఏ. రామస్వామి ముదలియారుగారు తీర్మానము ఆదరణయోగ్యముగాదని ఆక్షేపించిరి.

"అట్టి యుద్యోగి ఆ ప్రదేశములోనే నివసింపవలెనని" రంగయ్యనాయుడుగారు సవరణ సుపపాదించిరి.

"అసభమున తావుల అట్టి ఉద్యోగులకు నివాసము లేర్పరచి, మామూలు అద్దెను విధించునట్లు కమిషనరుకు అధికార మొసంగబడవలెను" అను సవరణను సత్యమూర్తిగారు రుపపాదించిరి.

డాక్టరు వల్లయ్యగారు శ్రీధర్దేరులు శిశుసంరక్షణ కేంద్రములకు సామీప్యముందు నివసించుటావశ్యకమని పల్కిరి. దిల్ బి తణికాచలంకెట్టి సత్యమూర్తిగారి సవరణను బలపరచిరి.

సవరు ఆరోగ్యశాఖోద్యోగులు తాము పనిజేయు ప్రదేశముయొక్క సరిహద్దులలోపల నివసింపవలయునని నియమము లందు గలవని అభ్యుతాప సభ్యుల కెరిగించిరి.

కమిషనరుగారు మాట్లాడుచు ప్రస్తుతము శ్రీధర్దేరు లందరును వారు పనిజేయు ప్రదేశముల సరిహద్దులలోపలనే నివసింపుచున్నారని పల్కిరి.

శ్రీ ఆరోగ్యశాఖోద్యోగులు ఎన్నికల దినముందు పోలింగుస్థలములవద్ద నియమింపబడుటను గూర్చి కొంతదర్పు, కలవరము జరిగినపిదప సవరణతో తీర్మాన మామోదింపబడినది.

"కొన్ని డివిజనుల కభిమానమును జూపుట"

"22 వ డివిజనులో గ్రమిన్ రోడ్డు, అజీజ్ ముల్లుగిద్దులు గలయువోట అమృతమునకు సిద్ధముగనున్న ప్రదేశమును కార్పొరేషనువారు కొని అందు అచ్చట నివసింపువారి ఉపయోగార్థమై తోట పతనాలయముల నిర్మింపవలయు"నని పి రంగనాధంకెట్టిగారు రుపపాదన గావించగ దిల్ బి ఓ. తణికాచలంకెట్టిగారు బలపరచిరి.

"ఈవిషయమున వర్చుకమిలీటారికి రిపోర్టు తెలియజేయవలసిన దని ఫర్మాండస్ గారు రుపపాదించిరి.

డా॥ వి. యస్. మల్లయ్యగారు తీర్మానము నాక్షేపించుచు 22 వ డివిజను నుగంబాకంలో ఇదివరకే ఒక తోటగలవనియు, మరియు ఆడివిజనులో ప్రభాసమ్మర్ల మెక్కుడుగ లేదనియు, ఇతర డివిజనులలో నెన్నియో అసౌకర్యములచే ప్రజలు బాధనందుచుండ నుగంబాకంలో తోటలనిర్మించుటకు కార్పొరేషనుకు ధన మెచ్చటనుండి రాగలదనియు పల్కిరి.

టి. నుండరరావు నాయుడుగారు రంగనాధంకెట్టిగారి ఉపపాదనను బలపరచుచు తీర్మానమునందు తోట నిర్మింపవలసినదిగ కోరబడిన ప్రదేశములో పేదలగు ఆవిద్రావిడులును మహమ్మదీయులును నివసింపుచున్నారనియు, అతావున జనసముదాయ మధికముగలదనియు 20, 22 డివిజనులందు ప్రత్యేకాభిమానము జూపబడుచున్నదను వాదన నిరాధారమనియు పల్కిరి.

సామి వెంకటాచలంకెట్టిగారు మాట్లాడుచు ఈతీర్మానమున కగత్య మేమాత్రమును లేదనిపల్కిరి. ఈతీర్మాన మంగీకరింపబడినచో ఇతర డివిజనుల కన్యాయము జరుగగలదనిరి. అనేక స్క్రిములు, ప్రాజెక్టులు ధనాభావముచే అములునందు బెట్టుక నిలిపివేయబడియుండ నుగంబాకంలో మరియొక తోటను సృజించుట కింతటి యగత్యము లేదని పల్కిరి. చాలినంత ధనము చేతులోనుండిన అట్లు గావించుటకు తమ కాక్షేపణ లేదనిరి. పరిపాలనానివేదిక నొకతూరి పరిశీలించినచో 20 వ డివిజనులో ప్రత్యేకముగ అభిమానము జూపబడుచున్నట్లు తెలియగలదని పల్కిరి.

కమిషనరుగారు మాట్లాడుచు తమకు తెలిసినంతమట్టుకు ఏ డివిజనుకు గాని ప్రత్యేకాభిమానమును చూపబడుటలేదనియు, ప్రతి డివిజనులోను అత్యవసరమున కార్యములు నిర్వర్తించబడుచున్నవనియు పల్కిరి.

శ్రీ సత్యమూర్తిగారు మాట్లాడుచు కమిషనరుగారు స్వయముగ ఎరుంగజాలవలసియును కొన్ని డివిజనులకు ప్రత్యేకాభిమానమును జూపుటకు తోడ్పడుచుండవచ్చుననియును 20 వ డివిజనువెల్లి చూచినవా రెవరుగాని ఈ పక్షపాతియును గమనింపకపోరనియు, ఈ ప్రత్యేకాభిమానవిధాన మంతరింపవలెననియు, ఆయవ్యయట్టిక క్రమమును రీతిని తయారుచేయబడినపుడే ఈ విధాన మంతరింపగలదనియు పల్కిరి.

శ్రీ ఏ. రామస్వామి ముదలియారుగారు మాట్లాడుచు ఏ డివిజనులోనైనను కొన్ని సౌకర్యములు గావించబడినచో అవి ఆ డివిజనులో నివసింపజేడి ప్రజల లాభమునకేగాని, కాన్సిలరుల కెట్టి లాభము నుండబోదనియు, ఒకే తూరి అన్ని డివిజనులలోని కార్యముల నిర్వర్తించుటకు సాధ్యముగాదనియు, ఒకటి పిమ్మట మరొక డివిజనులో నిట్టిపనుల గావించవలసినదియు, అందుచే సభ్యులపై నిట్టి ఆరోపణలు గావించరాదనియు పల్కిరి. నుగంబాకంలో తోటవిషయమై విచారణజరుగుటయే

యత్తము గావుక ఫర్మాండస్ గారి సవరణను బలపరచుచున్నామనిరి.

పిమ్మట తీర్మానము వక్రస్వరూపమునకు తిరిగివచ్చి టిప్సలయనను ఉపసాదన ఆమోదింపబడెను.

ఎన్నికల గాదాలు

నగరపాలకసంఘము 59 వ సెక్షన్ నుండి ఎన్నికలందు సంభవించు తగాదాలు స్థాయికాజుకోర్టుద్వారా తీర్పు జేయబడునట్లు నియమములగా విధింపబడినది ప్రభుత్వమువారిని కోరుచున్నాడు" అను తీర్మానమును టి. పి. మీనాక్షి సుందరం పిల్లెగా రుపపాదించిరి.

ఏ. రామస్వామిముదలియారా గారు రుపపాదనను బలపరచగ సభ్యులెల్లరచే నామోదింపబడెను.

టీచరు మానేజరులకు నష్టపరిహారము

స్థాయిసంఘమువారి కార్యక్రమమందు టీచరు మానేజరులకు నష్టపరిహారము నొసంగువలయును పిమ్మట చర్చింపబడెను.

కడచిన సంవత్సరములలో విద్యార్థుల సగటుసంఖ్యను బట్టి ఉపాధ్యాయులకు నష్టపరిహార మొసంగబడవలయునని ఇదివరలో కాన్సిలువారు తీర్మానించినందుండిరి. ప్రభుత్వమువారు సభవారి శిఫార్సు సంగీకరించుటకు నిరాకరించిరి.

ఈ విషయములో ప్రభుత్వమువారు జోక్యము కలిగించుకొనజాల రని శ్రీ సత్యమూర్తి, సామి వెంకటాచలంపైట్టిగారు పల్కిరి.

టి. పి. మీనాక్షి సుందరం పిల్లెగారుగూడ ఈ విషయములో ప్రభుత్వమువారి రెట్టితోక్యమును కలిగించుకొనజాలరని పల్కిరి. ఈ విషయము పన్నువిచారణసంఘమువారికి నివేదించబడవలెనని ఉపపాదించగ ఉపపాదన ఆమోదింపబడెను.

పట్టణనిర్మాణము విషయమై ఇదివరలో కమిటీవారు గావించిన తీర్మానముల సంగీకరించి ఇరువురు సర్వేయరులను మానమునకు రు 60 ల వేతనముపై నియమించుట కంగీకరించిన పిదప సభ ముగింపబడెను.

కందుకూరు వార్తలు

(ఒకవిలేఖరి)

మోటారు ప్రమాదము

కనిగిరి సింగరాయకొండ మోటారు స్టేషనులలో 166 నెంబరు, హుమిడియా అవులయో మోటారు యాదినం మధ్యాహ్నము 12 ఘంటలకు కనిగిరినుంచి బయలుదేరి కందుకూరుకు రెండుమైళ్లదూరములో తలక్రిందుగా పడిపోయినది. మోటారు నడపించు సాల్ జాక్ యొక్క మిత్రుడు తన ప్రక్కన కూర్చొని యుండి తానుగూడా మోటారు నడిపెదనని చెప్పి నడుపుచు చక్కగా ఆభ్యాసములేనివాడై రోడ్డు ప్రక్కకు తిప్పుటచే తలక్రిందుగా పడిపోయినది. బడిలో దాదాపుగా 10 మంది మనుష్యులుండిరి. కాని ఎవరికిన్ని బలమైన గాయములు తగులలేదు. ఒక ప్రయాణికుడు మోటారు శుభ్రముచేయువానికి మాత్రము గాయములు తగిలినవి. మోటారు పడినవెంటనే బండినడుపువాడును బండిపక్కన వానిమిత్రుడును వెళ్లిపోయిరి. మోటారు మాత్రము చాలా చెడిపోయినది. ఈ దుర్ఘటన విశేషముగా బండ్లను మోటారులున్న పోవుచుండును. ఇట్టి జవాబుగారి లేనివారిని వుంచుటచేత ప్రజలకు చాల కష్టములు గలుగును.

శ్రీల సాహసము

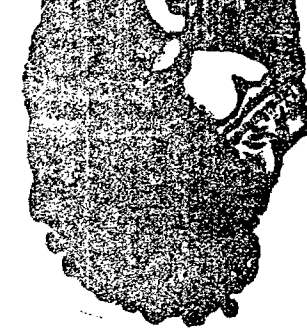
7-10-27 లేది పాన్సలూరువద్ద జాబ్బిగుంటలో జేవర పల్లి శివస్వామయనామె తనకు రావలసిన ధాన్యమును తన అన్నదమ్ముకు తీసుకపోయినందున తాను జీవించుట దుర్లభమనియు చచ్చి సాధించెదననియుచెప్పి తన 3 సంవత్సరముల, 5 సంవత్సరముల ఇద్దరుమూతలకు గన్నేరుపప్పును నూనెలో కలిపి పెట్టి తానును తిన్నెను. వెంటనే చిన్నపిల్లలిద్దరు మృతిచొందిరి. ఇరుగు పొరుగువారు కనుగొని తల్లికి యెవోవిరుపుపెట్టిరి. వెంటనే కేసు ములును తల్లిని కందుకూరు ఆసుపత్రికి పరీక్షకొరకు తీసికొని వచ్చిరి. పోలీసువారు శేను విచారించుచున్నారు.

గజ్జికిలైలము

వెల డబ్బీ 1-కి రు 0-4-0; వి. పి. నహా 0-12-0
ఈ కైలమును గాలుగు పూలులు రాచిన మీద, గజ్జి తిలము, జల మొదలగునవి నశించును. తప్పక పనిజేయును.
అమ్మ తాంజనం డిపో, బొంబాయి - మదరాసు.

నీ వెండుకలను పరిశుభ్రముగ నుంచుకొనుము.

దీదనామనెట్లు ప్రతిదినము పరిశుభ్రపరచ వలయును, నల్ల నీలిరంగురూడ మురికిగాకుండ పరిశుభ్రపరచ వలయును. నీ శిశువుగల రంగులములందు చుండు మున్నగు కల్మషవచారములనుండి దూరమైన నీ వెండుకల పరిశుభ్రముగ లేవని గ్రహింపవలసి యుండును. ఈమందు వగైరాలు చేదనప్పుడు నీవుజేతు వహించిన అతిత్వరలో నీతలయంతయు కుదుపుల మయము గాగలదు. గనుక నీ శిశువు యిట్టి వాటికి లోనుగాకుండ కాపాడుకొనవలచినచో ప్రతినిత్యము

కామినీయా తలనూనె (రిజిస్టరు)

నవయోగించి తీరవలెను.
ఈ నూనె చుండును చేరనీయదు. ఒకవేళ నీతలయందు నాయుండినచో ప్రవేశించి యుండిన రెండుమాడుసాకు తీమానెను రాచుటతో నది అంతరింపవలసినదే. వెండుకల కుదుళ్లలోనికి సరాసరిపోయి పరిశుభ్రపరచగలిగిన ఆమోఘమైన దినుసులనేక విండు చేర్చబడినవి. ఇందు చేరిన యితర నూనెలు, మూలికలు నీ వెండుకలను, కుమ్మరి రక్కలవలె, నిగనిగలాడుచు, పట్టుపంచెవలె నుండునట్లు చేయగలవు. 50,000 మందికి పైగా దీని నుపయోగించి దీని శ్రేష్టత్వమును గ్రహించి ప్రశంసాపత్రము

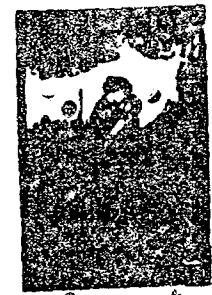
జాసంగి యున్నారు. దీనిని వింపినది మరొకటి లేదని పొగడొందిన కామినీయా ఆయిలు
సీసా రు 1-0-0 తపాలచార్జి 0-6-0 కి సీసాల ఖరీదు రు. 2-10-0 లు తపాలు చార్జి 0-12-0.

నమూనాను వాడి చూడుడు.

ను వా న న ద్రవ్యములకు రాజు

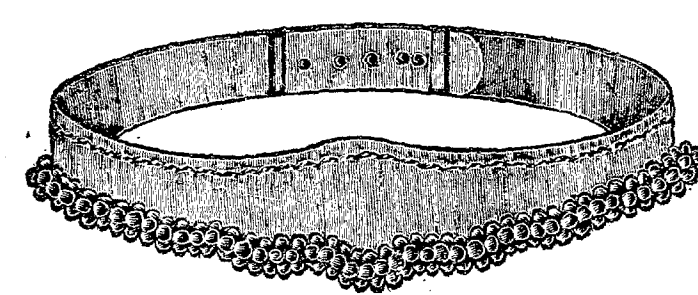
ఓ తొ ది ల్ బ హా రు (రిజిస్టరు)

అతిచుక్కయు, ఎంచుకు పనికిమాలినవియు నగు అనేక శుభావనద్రవ్యములు బహు సందుగలవు. ఓ.బి.డి.బహారు నుపయోగించిన దీనియొక్క శ్రేష్టత్వమును, మంచి శుభావనను అచ్చురవందకతీరవు. మల్లె మున్నగు ఆత్మరల శేవిధముగను తీసిపోదు.

సేదే ఆర్జునను వంపును.
1/2 కొమ్మ ఓ.బి.డి.బహారు రు. 2-0-0
1/4 " " " 1-4-0
1 డ్రామ " " 0-12-0
నమూనా సీసా 0-2-0 రెండణాల పోస్టు చీట్లు పంపిన పంపబడును
వాచనకాడ్డలు. డజన్ 0-10-0 తపాలాఖర్చు ప్రత్యేకము

పోలు ఏజంట్లు:—ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండు కెమికలు కంపెనీ,
126 285, బామ్మామశీదు మార్కెట్టు, బొంబాయి. నెం 2.

ప్రృప్తికరముగా లేనిచో వాపసు తీసుకొనెదము

మిక్కిలి నాణ్యమైన బంగారు వెండినగలు, యితరసామానులు అన్నిరకములలో సిద్ధముగా నున్నవి. నీమవెండికి నవరం బంగారు గా

రంజినిచ్చెదము. హాజరులోలేనివి ఆర్డరిచ్చిన త్వరలో తయారుచేసి యివ్వబడును.
ఉమ్మడి బంగారుశెట్టి అండు సన్ను, నగలవర్తకులు, 28, చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు

యిం గు వ ఆరోగ్యమే ఐశ్వర్యము !

అజీర్ణమును పోగొట్టి ఆకలినిపుట్టించుటకును, సువాసనకును, రుచిని, ఆరోగ్యజ్ఞానకును మా నల్ల మిస్కి-యింగువను వాడుడు.
గర్భిణి శ్రీలకు నిర్భయముగా వాడవచ్చును.
పచ్చకర్పూరం, కుంకుమపువ్వు, కస్తూరి వగయిరాలు కూడ మూరతి 1-కి-1-12
తావున దొరుకును.

గోపాల్ జి ఛాంపస్ సి అండు కంపెనీ,
3752 21 గోవిందప్పనాయకవీధి,
మదరాసు.

గోపాల్

గోవింద

యిం గు వ రతి 1-కి 1-10-0 రతి 1-కి 1-6-0

గాంధీ దైవజ్ఞుడు

భవిష్యత్తునుగించిన 5 ప్రశ్నలకు బదులువాయుటకు రు 1-0-0. ప్రతిప్రశ్నకు 0-4-0 అవును. ప్రశ్నప్రాయం కాలమును తెలుపవలెను. సర్వకార్యములయందును జయము పొందుటకు "జయనీకరణి" తాయతి 1 కి. రు 2-0-0. వి. పి. ఖర్చులు. 0-4-0.
2598
శ్రీ. వి. శతకోపాచార్యులు చిత్తూరుతిరు త్తణి, జిల్లా.

రోమహరి

డబ్బీ 1-కి రు 0-8-0; వి. పి. నహా 0-12-0
ఈ భస్మమును నీటిలో కలిపి పట్టించిన, రోమములు రండు నిమిషములలో పెండులంటు రాలిపోవును. దీనివలన చర్మము నలు పెక్కెదు, మంటుయుండదు. రోమములు తాలిపోవును.
అమ్మ తాంజనం డిపో, మదరాసు తగ బొంబాయి

రిజర్వ్ బ్యాంకు బిల్లు

రైతులకు వ్యవసాయముయొక్క అభివృద్ధి

టంగుటూరి ప్రకాశంగారి లేఖ

2

రిజర్వ్ బ్యాంకు బిల్లుయొక్క ప్రియములలో రిజర్వ్ బ్యాంకు బిల్లును చట్టసభలో ప్రవేశపెట్టటము గవర్నమెంటు వారి ముఖ్యోద్దేశములు తెలియజేయుచున్నది. అందులో మొదటిది బ్రిటిషు ఇండియాలో బంగారపు నాణెములు స్థాపన చేసి ప్రస్తుతము అమలులోయుండే నెండినాణెములు (Exchange Ratio) ఇంగ్లీషువారి బంగారు నాణెములతోకి చూపుటలను నచ్చనట్లును లేకుండా చేయుట —

(2) రిజర్వ్ బ్యాంకు బిల్లు చేయుట (3) నిల్వలో ఉంచుట ఇండియా చేతపు ధనముంటిని రిజర్వ్ బ్యాంకుకి జాగ్రత్త చేయుట (4) ఇండియా చేతపు ఆర్థిక పుష్కలి తరచు మారకుండా యుండుట చేయుట :— ఇవి రిజర్వ్ బ్యాంకు బిల్లుయొక్క ముఖ్యోద్దేశములు.

హిందూ చేతపు ప్రవృత్తినాయాభివృద్ధికిని రహితుల యుండే బుంబిము క్రికిన్ని సదుపాయములు గల్గి చేయుట ఈ చట్ట ముఖ్యోద్దేశములలో చేరి యుండలేదు. ప్రభుత్వములో ప్రవేశ పెట్టబడిన బిల్లులో కో-ఆపరేటివ్ బ్యాంకులను గూడా చేర్చి యుండలేదు. దీనిలో జనవరి ఫిబ్రవరి మార్చి, జూలై, సెప్టెంబరు లో మొట్టమొదట సర్ జేసెలు బ్యాంకులుగా చేసిన యువ న్యాయములలో కో-ఆపరేటివ్ బ్యాంకులను రిజర్వ్ బ్యాంకు చట్టము యొక్క షెడ్యూలులో చేర్చుటకు నిలు లేదని చెప్పియుండిరి. కాని తరువాత అసెంబ్లీ మెంబరు అయిన యన్. యస్. హాజీ గారు హిందూ చేతము లోని బ్యాంకుల విషయమై విచారణ చేయుటకు ఒక కమిటీని ఏర్పాటు చేయవలసినదని తెల్పిన తీర్మానము చర్చకు వచ్చినపుడు రయితు బుంబిము క్రికిన్ని వ్యవసాయము వృద్ధిచే యుటకున్న క నలిన యేర్పాటులు ఏమిన్ని ప్రభుత్వమువారు చేసియుండలేదని కనుపరచినపుడు, అవిషయమై కో-ఆపరే టివ్ బ్యాంకులను రిజర్వ్ బ్యాంకు బిల్లులో చేర్చవచ్చునని సమా ధానమిచ్చియుండిరి. అప్పుడు రిజర్వ్ బ్యాంకు బిల్లు విచారణకు వచ్చినపుడు కో-ఆపరేటివ్ బ్యాంకులను షెడ్యూలులో చేర్చుట కు నిలులేదని చెప్పియుండిరి. ఇప్పుడు బ్యాంకుల విషయమై కమిటీని ఏర్పాటు చేయవలసినదని రహితుల సదుపాయ ము చేయగోరగా రిజర్వ్ బ్యాంకులలో చేర్చవచ్చునని అసంవర్ధన పునమాధానము చేయుచున్నది. ఇందులో యేది నమ్మవచ్చు నని ప్రశ్న వేయగా, ప్రస్తుత బిల్లు మొదట ప్రవేశపెట్టినది అ నుకొన్న నుట మిగిలి ఆ ఆభిప్రాయము నిష్పాదు మార్పుకొని అట్టికో ఆపరేటివ్ బ్యాంకులను షెడ్యూలులో చేర్చుటయే అవస రమని తాము అభిప్రాయమునున్నట్లు జనాభిప్రాయము. ఇదియే వారు మొట్టమొదట ప్రస్తుతము అమలులో నుండు కో-ఆపరేటివ్ బ్యాంకుల రిజర్వ్ బ్యాంకులో చేర్చుటకు చేసిన వాగ్దానము. తరువాత అందుకు తెల్లకమిటి విచారణలో మొద టటి బిల్లును సవరణ చేయుచు ప్రావిన్సియల్ కో-ఆపరేటివ్ బ్యాంకులను గూడా రిజర్వ్ బ్యాంకు షెడ్యూలు లో చేర్చవలెనని నిర్ణయము చేయుచున్నారు.

పరిశుద్ధముగాను ఆరోగ్యకరముగాను ఉన్న గృహములు.

కొన్ని రూపముల బూటకపు మితవ్యము చే మీరు మీకుటుంబమునకును, మీకును ఎంత తప్పా నర్చుచున్నది, మీరు గ్రహించుచున్నారా? నిస్సం దేహముగా మానవునికిగల సౌఖ్యములన్నిటిలోను ఆరోగ్యమే ప్రధానమైనది. దీనిని పొందుటకై పరి శుద్ధతను చక్కగా గమనించవలెను. గొప్పపట్టణ ములందు యెక్కడ జనసంఖ్య విరివిగాగలదో అచ్చట సాధారణముగా ప్రబలియుండునట్టి వ్యాధు లను తొలగించి, మీరువసించుచున్న స్థలమును మిక్కిలి పరిశుద్ధముగా నుచుకొనవలెను.

మీ గృహమును పరిశుద్ధముగా నుచుకొను టకు సున్నముతో కూడ చిన్ బ్రాండు రాబిన్ యల్ట్రామార్గిన్ ఊదారంగును కలిపి సంవత్సరము నందు 2 దఫాలు ఇంటికి సున్నము పూయవలెను. నోడలకు అందమైన రంగును కలిగించుట మాత్రమే గాక, దుర్వాసూపును పారదోలుచు, అన్ని క్రిము లను నాశనమొనర్చుచున్నది.

నయమైనట్టియు, కృత్రిమమైనట్టి యల్ట్రామార్గిన్ ఊదారంగును కొనక ఎల్లప్పుడును రాబిన్ బ్రాండుగల దానిని గమనించి తీయును. రాబిన్ యల్ట్రామార్గిన్ ఊదారంగు ముఖ్యవర్తకు లందరి యొద్దను అనేకరంగులలో సిద్ధముగా నుండును.

రెక్కిట్టు అందు నన్ను వారిచే తయారుచేయ బడినది.

హల్ అండు లండన్

రాబిన్ యల్ట్రామార్గిన్

ప్రస్తుతము అమలులో యుండే ప్రావిన్సియల్ కో-ఆపరే టివ్ బ్యాంకులను చేర్చినంత మాత్రము చేత రహితుల తగిన సదుపాయము కలుగలేదని ఎల్లరకు తెలిసినవిషయమే. రహితు లు కావసిన ప్రవృత్తినాయు యితర సదుపాయములును చ చ్చుటకు ఏర్పాటుచేయవలసినది రిజర్వ్ బ్యాంకు చట్టము చట్ట మే కాదు. చేతముయొక్క పూర్తిమేయను ఏర్పాటుచేసి నిధాం తమున్నుకాదు. రిజర్వ్ బ్యాంకు చట్టములవ్వారా ఆర్థిక స్వా తంత్రము అనుభవించు అన్ని చేతములలోను రహితు యొక్క ఋణాభివృద్ధి క్రికిన్ని వ్యవసాయా భివృద్ధికిని తగిన ఏర్పాటు చేయబడియున్నది. అందుచే తిరుగా చర్చలోకిరాబోవు రిజర్వ్ బ్యాంకు బిల్లులోనే కో ఆపరేటివ్ బ్యాంకులకు టై ఎక్కువ విరివిగ వ్యవసాయాభి

వృద్ధికి కావలసిన ఏర్పాటులను చేయవలయునని కొన్ని ముఖ్య సవరణలను సేను పంపుచున్నాను. కడదిన సిమ్లా (Simla) సెషన్ కోర్టులోనే ఒక సవరణ నిచ్చినాను. కో-ఆపరేటివ్ బ్యాంకుల న్నల రహితుల ఎంతమాత్రము సదుపాయము కలిగియుండలేదు. వారికి నిజమైన ధనసహాయమును రిజర్వ్ బ్యాంకులలోనే చేయవలసియున్నది.

మాడవలేఖలో 1901 సంవత్సరమునకు పూర్వము ప్రభుత్వమువారు రైతులారము నిమిత్తము ప్యాను చేసిన చట్ట ములను తీర్మానములను గురించి చర్చించి ఆతరువాత లేఖలో కో ఆపరేటివ్ చట్టములోని లోపములను చర్చించి పిమ్మట రిజర్వ్ బ్యాంకులో ఏమిసవరణలు చేసిన రైతుల లాభమును వ్యవసాయాభివృద్ధియును, జరుగునో వ్రాయుచున్నాను.

ఏదాటి నష్ట కష్టములులేక లాభకారియైన దుకాణమందే

మీ లావాదేవి యుండవలెను!

(4)

అట్లు చేయగోరినచో తప్పక ఈ దిగువ వివాసమునకే రండు

నగరం బంగారుకు, సీమవెండికి పూచీ నివ్వబడును. లేని నగలు సకాలమునకు తయారుచేసి యివ్వబడును. మీకెట్టి కష్టము నుండదు. బీదలు, తండ్రివిలాసము } ధనవంతులను వ్యత్యాసము మాకులేదు. ప్రజలందరికిని సౌకర్యము కలిగించుటయే మా ముఖ్యోద్దేశము. { పెరిఫోను
"కమిషియర్" } ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి గురుస్వామి శెట్టి కంపెనీ, నగలవర్తకులు 25, వై నాబజారుకోడు, మద్రాసు. { నెం. "2802"

రామయ్య శెట్టి & కంపెనీ

సీ, గోల్కొండ నాయకన్ వీధి, మదరాసు.

(వైశ్యులకు మాత్రమే)

సౌందర్యమహులకు ఎదుట.

ఇది ప్రత్యేకముగా వైశ్యుల సౌకర్యమునకే ఏర్పాటుచేయబడినది. మిక్కిలి శుభిగాను, ఆచారవ్యవహారములకు తగినట్లుండును. ఇచ్చటికి వచ్చినవా రెల్లరును తృప్తిచెందియున్నారు.

ఒకసారి పరీక్షించి చూడండి.

3488

ప్రాప్తికరు, వి. రంగయ్య శెట్టి.

బొంబాయి శాసనసభ

వరదల సహాయపు గ్రాంటు

పూనా ఆక్టోబరు 11:—బొంబాయి శాసనసభయందు నేడు గజరాతు సింధు వరదలపహాయమును గూర్చి ముఖ్యమంత్రి

సభ జరిగెను సస్టి మెంబర్ల గ్రాంటులనుగూర్చి చర్చన జరిగెను. దొమ్మిదోగ నివారణకుగాను పశువైద్యశాల యేర్పాటులు చేయుటకు రూ 4000 సర్ హిదాయతుల్లాగారు కోరగా అంగీకరించబడెను.

చెక్కులపై స్టాంపు ద్యూటీ తొలగించిన వాపసయిన స్టాంపులకు ద్రవ్యము యిచ్చుటగాను రూ 115000 ఒసంగ వలెనని రిచెన్యూమెంబరు కోరెను. ఆమోదించబడెను. కరవు నివారణకుగాను వేరుగా రూ 180507 ఒసంగబడెను. వరదలచే పడిపోయిన భవనములు రోడ్లను బాగుచేయుటకు సర్ హిదాయతుల్లాగారు కోరిన రూ 115000 డిమాండు అంగీకరించబడెను.

బాకుచే స్క్రీమునకు అధికముగా రూ 645000 యిచ్చుని సర్ తేస్తి జహంగీరుగారు కోరగా బొంబాయి సభ్యులు ఎదిర్చిరి. గత వర్షము బడ్జటులో నూచింపబడిన మొత్తముకన్న రూ 921000 ఎక్కువ ఖర్చు పెట్టబడెను. స్వామినారాయణగారు రూ 1 తగ్గించవలెనని తెచ్చిన సవరణను విశ్వాసరాహిత్య తీర్మానముగ గుర్తించి చర్చింప నిరాకరించిరి.

హుస్సేనుబాయి లాల్లిగారు, లాల్లి నారాయణ్గిగారు స్క్రీమును విమర్శించిరి. డ్రెడ్జరులన్నింటిని తీసివేసి పొడియిను కత్తో నింపినచో చవుకగ పనిజరుగుననిరి. తడిమున్నతో పూడ్చుటగూడ కొన్నిచోట్ల జరిగి తీరవలెనని జహంగీరుగారు చెప్పిరి.

వరదల సహాయపు ఖర్చు

రిచెన్యూమెంబరు ర్యాయగారు వరదల సహాయపు ఖర్చు నకుగాను రు 15468475 డిమాండుకోరిరి. ఇప్పటికి బ్రోచి, అహమ్మదాబాదు నగరములకు 75000 అయిందె. ఇనుపరేలుకు రు 2 లక్షలు, విత్తులుపంపుటకు రు 10 వేలు అయినది 6 లక్షలు బాగాయి అడ్వాన్సులక్రింద, మైసూరాబాదునకు 1 1/2 లక్ష, గుజరాతునకు రు 11 లక్షలు అంగీకరించబడెను. 6 లక్షలు పెట్టి కోఆపరేటివు మరమ్మతుసంఘములను స్థాపించుట కొక విధానమున ప్రభుత్వమువా రాలొచించుచున్నార. ఎక్కువగు 1 కోటి 50 లక్షలు ఇండ్లు పునర్నిర్మాణము చేసికొనుటకు ఋణములుగా నుద్దేశింపబడినది సింధు, గుజరాతులుందు నిమ్న బాతులవారికి కలప ఉచితముగ సరఫరా చేయుటకు 10 లక్షలు కావలెను. ఋణముల గ్రాంటునుండి 11 లక్షలు, కరవు నిధి నుండి 80 లక్షలు, మిగిలిన ద్రవ్యము జరల బాలన్సునుండి సర్దుగొనించబడును.—అని రిచెన్యూ మెంబరుగారు చెప్పిరి.

అమితకుమ నవ్వుముండ యింకస్వల్పము చెచ్చించుటచాలవని రా. సా. దేశాయిగారును, జి. వి. పటేలుగారును అసంతృప్తి చెలిపిరి. పంటలకు కలిగిన నష్టమునుగూర్చి ప్రభుత్వమువారు చెప్పినసంఖ్యలు తప్పని దేశాయిగా రనిరి.

నూతన పక్షము

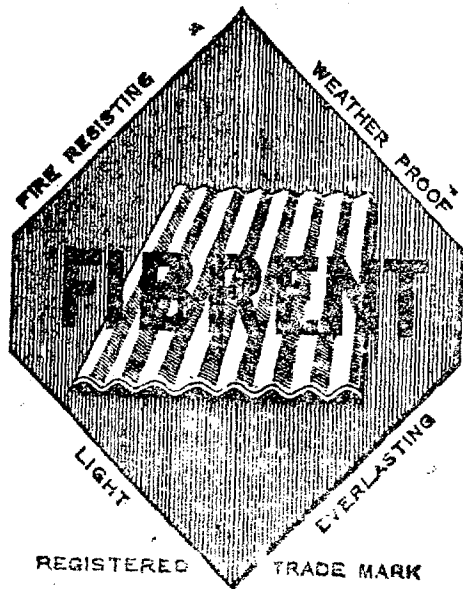
యూనివర్సిటీ చట్టమును బలపరచిన సభ్యులందరూ ఆ లొచించుకొని నిన్నరాత్రి వేరుగా నొకపక్ష మేర్పరుచుటకు నిశ్చయించినది తెలియుచున్నది. ఇందు నుమారు 25 మంది అప్పడే చేరిరి. లాల్లి నారాయణ్గిగారు అధ్యక్షులుగ నుండురు. సభలో పక్షనాయకులుగ పహల్లానిగా రుండురు కార్యదర్శి మూని గారు. ఈ పక్షమువారు సాంఘికచైతన్యములను పోగొట్టుటకు యత్నించెదరు. (ఆ. ప్రె.)

క్రొను థియేటరు

12-10-27 తేదీ బుధవారమునుండి 14-10-27 శుక్రవారమువరకు సాయంత్రం ౫ం 6-15. రోజుకు రెండాబలు. రాత్రి ౫ం 9-30 మదన్ థియేటరు, లిమిటెడ్ వారు

“ది వైటింగు ట్రయల్”

4 వ భాగమును ప్రదర్శింతురు. సీరియలునం దన్ని భాగములు చాలా రసవంతమైన కథలు గలిగియున్నవి. ఇదివరలో నెన్నడు కనగొనని భయకంఠితమైన దివ్యప్రదర్శనము. 15 భాగములు గలది. “విలియమ్ డంకన్” పేరుడు “కారల్ హార్లోవ్” పేరువనిత తదితరులైన ప్రదర్శనములు చాల గలవు. 1927 సం|| ఆక్టోబరు 15 వ తేదీ తనివారమునుండి 18 వ తేదీ మంగళవారమువరకు అంత్యభాగమును ప్రదర్శింతురు.

అస్పెస్టోస్ సీ మెంటు దళములు

మరియు

కారు గేటెడ్ పీట్లు, పెంకులు

బంగళాలు, కర్మాగారములు, కూలిగృహములకు తగినవి.

మిక్కిలి మేలైన అస్పెస్టోస్, బ్రిటిష్ పోర్టులాండు సీ మెంటు మొదలగువాటినుండి ఇంగ్లాండునందు తయారు చేయబడినది.

చెన్నరాజధానికి పంపకదారులు.

BEST & Co., Ltd.

P. O. Box 63. MADRAS.

వేంకటశాస్త్రిగారి విజ్ఞాపన.

నేను రచించిన జ్యోతిషగ్రంథములలో శ్రీవరకు వెలువడినవి 18 రకములు గలవు. వర్తకలకు రకం 1 కి ఒక్కసారి 12 పుస్తకములుకొనెడు వాటికి రూ 1 కి 4 అణాయన, 50 కి 6 అణాయన, 100 కి 8 అణాయన కమిషను యివ్వబడును అట్టి వారు కొంతసామ్య ముందుగా అడ్వాన్సు పంపినచో తక్కిన సామ్యుకు కావలసిన పుస్తకములు రైల్వేస్టాల్కుగా వి. పి. గా పంపబడును. వీరలకును పుస్తకభాండాగారులకును వి. పి. ఖర్చులు గాక ప్రతిపుస్తకము సగంఖరీదునకు వి. పి. గా పంపబడును. మా పుస్తకములు చదివినవారితో సంహాదేసినచో దీని విలువ తెలియును. వివరములు కావలసినవారందరూ వెంటనే వ్రాయుడు.

గోపాలపురం, కొత్తపేట పోస్టు } ఆ కెళ్ల వేంకటశాస్త్రి
కూర్చుగోదావరిజిల్లా. } గ్రంథకర్త

ఖర్గపూరుసమైయేర్పాటులు

సింగారవేలు చెట్టిగారు ఖర్గపూరు చేరుట ఖర్గపురం, ఆక్టో 11:—కార్మికసంఘకార్యదర్శి యిట్లు తిరిగి వస్తున్నాడు:—

ఎం. సింగారవేలు చెట్టిగారు ముకుందబాబు, సర్కారు గారు శేషదయము మదరాసునుండి వచ్చిరి. 5000 మంది కార్మికులు వారిని స్టేషనువద్ద సన్మానించి ఉత్సవముతో రెండు హోనువద్దకు గొంపోయిరి. అచ్చట గిరిగారు వారి నాదరించిరి. సన్మానపత్రమునకు ప్రత్యుత్తరముగ సింగారవేలుచెట్టి గారు యిట్లు జెప్పిరి.

మిత్రులారా, ప్రస్తుతము మీరు కొనసాగించుచున్న పరమరమునందు మీతోపాటు కష్టనష్టములందు పాల్గొనటకు వచ్చిరి. దక్షిణఇండియా మదరాసు రైల్వేలకార్మికుల సానుభూతిని మీకు దెలుపవచ్చితిని మదరాసులో ఆదివారము జరిగిన వివిగరైల్వేప్రతినిధుల సభయందు మీరు సమైక్యజ్ఞాపన అందకు సహాయము చేయుట కంగీకరింపుడు తీర్మానించిరి. కావున మీరు కొంతచిత్తులై యిండ్లనుపోయి సాయంకాలము సభకువచ్చి అన్నివిషయములం చర్చించుకొనుడు.

(శ్రీ ప్రెసు)

శ్రీభ్రమరాంబా మల్లేశ్వరస్వామివారి నేనా నమాజము

తెజవాడ వ్యాపకనవా పరస్పరవిజయపరీక్ష మాసమాజపత్తుమున చేసిన ప్రచురము ననుసరించి (శ్రీ) యెనుబదిమాడు వ్యాపకములు మాకార్యస్థానమునకు చేరినవి. పరీక్షాధికారులు పరీక్షించుచున్నార. ఈ పరీక్షయందు బహు మానమునందినవారి పేర్లను నవంబరు 15 వ తేదీనాటికి ఆంధ్ర ప్రతికామాలమున ప్రకటింపబడును. ఈకోపుగా ఇందు కొరకై పంపెడి బాబులకు ప్రత్యుత్తరము లేకుండుటకు.

గోకవరపు సుబ్బారావు, అధ్యక్షుడు.

అనిబి సెంట్రమ్మగారి జన్మదినము ఉండుటూరు.

అనిబి సెంట్రమ్మగారి 80 వ జన్మదినోత్సవ సందర్భమున 1-10-27 తేదీని ఉండుటూరు దివ్యజ్ఞాన సమాజసభ్యులచే సభ జరుపబడి ఆమె త్యాగమునుగూర్చి ప్రజలకు చక్కగా బోధింపబడెను. ఆరోజునే 2 1/2 గంటలు పంపలు 7 గంటలవరకు వీరలకు అన్నదాన మొనగబడినది. అన్నదానము మాది గ్రామములోని వర్తకలు విద్యువువగైరా కొంత యిచ్చి బోధ్యశినందున మొత్తము సుమారు 750 మంది వీరలకు అన్నము దానముచేయబడినది. తల్లా ప్రగడ కామేశ్వరరావు.

సహకార నిచారణసంఘము

వి. సి. రంగసామిగారి సాక్ష్యము

రెండవ దినచర్య

సహకార సంఘమువారు నేటి ఉదయము 11 గంటలకు తిరిగి విచారణను ప్రారంభించిరి. వి. సి. రంగసామిగారు నేడు సాక్ష్య మొసంగిరి.

వి. సి. రంగసామిగారు కమిటీవారు నైచిన ప్రశ్నలకు సమాధానముగ దీర్ఘముగ వ్రాతప్రతి నొకదానిని తయారుజేసి సంఘమువారి కర్పించిరి. అందు సంగ్రహముగ నీక్రింది యంశములనుగూర్చి వివరించిరి. లెక్కలనుబట్టి చూచినచో ఈ రాజధానియందు సహకార సంఘాద్యము మభివృద్ధి జేందుచున్నది. ప్రతి సంవత్సరమును సంఘములసంఖ్యయు సంఘములందలి సభ్యుల సంఖ్యయు, సంఘములందలి ధనమును క్రమక్రమముగ అభివృద్ధి నొందుచున్నది. కాని ఈయభివృద్ధి క్రమముగ విధానముపై ఆధారపడి యున్నదా లేదాయను విషయము వివాదాస్పద ముగావచ్చును.

ఆర్థిక స్థితి

సహకారాద్యమును ఆర్థికముగ సరియగు స్థితియందు న్నాదా లేదాయని పరీక్షించుటకు ఈవిషయమును విశదముగ గ్రాహ్యము గావించుకొనవలెను ఈయుద్యమముందలి బాంకింగవిధానముందు రూములనుగై కొను ప్రాథమిక సంఘములను ధనమొసంగు సెంట్రలు బాంకులు అనురంభం సంఘములగుట, ఈ ప్రాథమిక సంఘములలోగూడ వ్యవసాయ క్రెడిటు సంఘములును, వ్యవసాయశాఖనుజేందని క్రెడిటు సంఘములను గలవు. బాంకులో వేయబడిన ధనముయొక్క భద్రతను బట్టి బాంకుయొక్క బలము ఆధారపడియుండును. అందుచే సెంట్రలు బాంకులయొక్క స్థితిగతులు ప్రాథమిక సంఘముల స్థితిపై వాఢాతపడియున్నవి.

సామాన్యముగ రైతులెల్లరును న్యాయపథానువర్తనలే. సంఘములను మోసగింప నెంచెడివారుగారు. అటులే నను క్రమముగ జ్ఞానము లేనందున, అన్యోన్యవిద్యాసాభావముచేతను కొన్ని తీవ్రమగు అక్రమములు నడచుచున్నవి. వీనిని క్రమముగ అణచివేయుట సాధ్యము. సెంట్రలు బాంకులలోని రిజర్వు ఫండు ఈ ఏజన్సీల కమిటుమెంటుల మొత్తమునందు 10 వ వంతునను అభివృద్ధియైనగాని ఈ యుద్యమము ఆర్థికముగ క్రమముగ స్థితియందున్నదని చెప్పవలెను.

లెక్కలకు సంబంధించినంతవరకు రిజిస్ట్రార్లయొక్క గతనిజేడిక సరియైన సహచారములకు తెల్పుచున్నది. ఒకటి రెండు సంవత్సరములకు నియమితమై యున్న డిపాజిటులనుంచి 1) లేక 12 సం॥ ల రూములలోసంగు ప్రస్తుతపద్ధతి సిద్ధాంతమునందును, అవరూపమునకు ఏమాత్రము యుక్తమైనదిగాదు.

ఆర్థికసామర్థ్యమున జేయు బాంకు లెవరికిఫార్ముపై రూముల నొసంగవలయును అను ప్రశ్నకు సమాధాన మొసంగుచు డిపార్టుమెంటువారినుంచి ఫార్ము నొసంగు బాధ్యత యూనియన్ వారికి మార్పు జేయుట యుక్తమనియు అపెక్సుబాంకు నుంచి సెంట్రలు బాంకులకు ఋణముల నొసంగుటకు ఫార్ము గావించు విషయము సంపూర్ణముగ అపెక్సుబాంకునకే వదలి జేయవలెను.

ఆడిటు

సహకారాద్యముయొక్క ఉద్దేశము రైతులక్షేమము. ఈ దేశమందు వ్యవసాయదారులే జనసంఖ్యయందు దత్తధిక్ సంగ్రహము. వ్యవసాయదారులే ప్రభుత్వముయొక్క నిధికి వివిధములగు పన్నుల మూలమున ఆర్థికముగ ధనమును సమకూర్చుచున్నారు. అందుచే ప్రభుత్వమువారు తాము నిర్వహించవలసిన యన్న ఆడిటు ఖర్చును ప్రజలపైజేసి. ఇంకను ఆర్థికముగ పన్నును విధింపవలయునని అలోచించుటయే అన్యాయము. పట్టణసంఘములు, వ్యాపారసంఘములు, స్టోరులు సెంట్రలు బాంకులు మొదలగు వాని విషయమువేరు. పైసంఘము తణిఖీ ఖర్చుల భరించవచ్చును. ప్రాథమికసంఘముల లెక్కలను పరీక్షించుటకు ప్రస్తుత సౌకర్యము లేమాత్రమును తృప్తికరముగ లేవు.

తనిఖీ

సహకార సంఘముల ప్రస్తుత తనిఖీ విధానము మిగుల సంతృప్తికరముగనున్నది. ఈతనిఖీని నిర్వహించుకాఖవారివిషయములో నెంతమాత్రమును నిపుణులుగారు వీరిని నియమించుటలో నైపుణ్యమే ప్రధానాంశముగ తీసుకొనబడినటులకన్పించును. అనుభవోగ్వియ ఏజన్సీ లెంతవరకు సంఘములసంపూర్ణముగ తనిఖీని తమ పక్షము గావించుకొనునో ఉభయ పక్షముల

కును అంతమంచినది. తణిఖీ సంఘములలో కొన్ని మాత్రముతప్ప చాలా సంఘములు తృప్తికరముగ పని చేయుట లేదు. ముఖ్యకారణము యూనియనులక్రింద పనిజేయు ఉద్యోగులకు సరియగు శిక్షణ నొసంగకుండుటయే. సెంట్రలు బాంకులచేధన మొసంగబడిన సంఘములను సెంట్రలు బాంకులు తణిఖీచేయవలెనా అక్కరలేదాయను ప్రశ్నకు సమాధానమొసంగుచు అట్టి తణిఖీయున్న, పరీక్షయున్న ఉండుట అత్యవసరమనియు, సహకారాద్యముయొక్క ఆర్థిక స్థితియంతయు ఈవిధానముపై ననే ఆధారపడియున్నదనియు పల్కిరి.

ప్ర:— తణిఖీకి ప్రస్తుతమున్న ధనము చాలునా?—
చాలను.

ప్ర:— దీని నభివృద్ధిజేయుటెట్లు?—
ప్రాథమికసంఘములపనిని అభివృద్ధి జేయుటవలనను, సంఘమునే రైతునకు ఆర్థికసహాయమునుజేయు ఆధారముజేయుటవలనను, ధనమొసంగు బాంకునుండి అప్పుడప్పుడు కొంత ధనము నొసంగుటవలనను.

సూపర్వైజింగ యూనియనుల ప్రస్తుతకాఖ సరియగు సహకారాద్యముజ్ఞానము లేమిచే లోపములు కలిగియున్నది.

మదరాసు సెంట్రలు అర్బన్ బ్యాంకు

సెంట్రలు బ్యాంకులు

ప్ర:— వ్యక్తులకు భాగస్వాముల పద్ధతినిగూర్చి మీ యభిప్రాయమేమి?—
చాలకాలము వరకు ను ఇట్టిభాగస్వాములు సహకారాద్యమును దుండుట యావశ్యకము. క్షృణలో ఈవిధానమును తీసివేయుట సహకారాద్యము ఉత్తమ నిర్వహణమునకు సమంజసముగాదు.

ప్ర:— ఒక సెంట్రలు బ్యాంకు ఎన్ని సంఘములపై పని చేయగలదు?—
రెండు లేక మూడు రివిన్యూ తాలూకాల కొకటి యుండవలెను.

ప్ర:— డైరెక్టరుల సంఘముందు స్థానములేక వేతనముపై బాంకులలో కార్యదర్శులను నియమించుట వాంఛనీయమా?—
అత్యవశ్యకము.

ప్ర:— సెంట్రలు బ్యాంకులు పది సంవత్సరములవరకు ఋణముల నొసంగుపద్ధతి ఆర్థికముగ సరియైనదా? స్వయముగ నేనట్లుతలంచను. ఆఋణములు ఏకారణముపై తీయబడినచో అయ్యుద్దేశమును గూర్చి సెంట్రలు బ్యాంకులను తగినంత శ్రద్ధ వహింపవలెనవరకు సరియైనదని తలంచను.

ప్ర:— సెంట్రలు బాంకులు ఋణమొసంగులేట్లు తగ్గించుట సాధ్యముగాని వాంఛనీయముగాని అగునా?—
ప్రస్తుతమున్న రేట్లకంటె తగ్గించుట సాధ్యమును వాంఛనీయముగాదు.

భూమితనఖా బ్యాంకులు

భూమితనఖా బ్యాంకులందులకు స్థాపించబడినచో ఆ పనిని నెరవేర్చుటకు తగినంత ధనమును ప్రస్తుతముండెడితనఖా బ్యాంకులు ఆకర్షింపబడును. ఒక్క రివిన్యూ తాలూకా కొక్కొక్క బ్యాంకు ఉండవలెను. బ్యాంకులందు మానవేతనముల గైకొను నిపుణులకు ఉద్యోగులుండుటావశ్యకము. ప్రభుత్వము వారుకూడ బ్యాంకులకు సహాయము జేయవలెను.

నాన్ క్రెడిటు సంఘములకుగాను ప్రత్యేకముగ ఉద్యోగులకాఖ యొకటి యుండుట కొంతవరకావశ్యకమే. కాని ఆ యుద్యోగులకు మంచిశిక్షణ యుండవలెను అని పల్కిరి.

వి. సి. రంగసామిగారు పిమ్మట గౌ॥ వి. రామదాసుగారు అడిగిన ప్రశ్నలకు సమాధానము లొసంగుచు సహకార ఉద్యమమునందు తమకు 15 సం॥ల యనుభవము గలదనిరి. సెంట్రలు బాంకునందలి లెక్కలను పరీక్షించుటకు రాష్ట్రీయ బాంకుల కధికారముండునట్లు చట్టమునందేర్పాటు లుండుటకు మీరు గోరెదరా యనియడుగగ సాక్షిజేసిన ప్రభుత్వర మొసంగిరి.

ఇంపీరయిట్ బ్యాంకునందును, అపెక్సుబాంకులలోను గూడ ఏవరుద్రావులను గలిగియుండు పద్ధతి నిర్వహణపై పూర్వమునకు తోడ్పడను. అందుచే అపెక్సుబాంకులలోనే ఇయ్యది కేంద్రీకరింపబడవలెనని నాన్వాట్టిప్రాయము. స్టోకరు గారును కె. టి. పాలుగారును సాక్షిని కొన్ని ప్రశ్న లడిగిన పిమ్మట కమిటీవారు ఫలాహారములకు లేచిరి.

ఆర్. డి. ఆన్ స్పెషిల్ గారి సాక్ష్యము

(వ్యవసాయశాఖ పరిపాలనాధికారి)

పై కమిటీవారు నిన్న తిరిగి విచారణ ప్రారంభించిరి. వ్యవసాయశాఖ పరిపాలనాధికారి యగు ఆన్ స్పెషిల్ గారి సాక్ష్యము తీసికొనబడెను.

మొట్టమొదట ఆన్ స్పెషిల్ గారు మనరాజధానిలోని పంచదారపరిశ్రమనుగూర్చి చెప్పిరి. ఈ రాజధానిలో బీబీదుం పలానుండి పంచదారచేయు పరిశ్రమ లేదు. ఇప్పుడు ప్రపంచములో అవసరమైనదాని కన్న ఎక్కువ పంచదార తయారగుచున్నది. మద్రాసు రాజధానిలో పంచదార ఖర్చు ఎక్కువ. తగినంతపన్నయి లేకపోవుటచే ఈ రాజధానిలో పంచదార ధర పెంచుకొనున్నది. జావాదేశపు పంచదార విశేషముగా దిగుమతిచేయబడిన యెడల పంచదార చౌకకాగలదు.

వ్యవసాయశాఖను సహకార పరపతిసంఘపరిపాలనా శాఖను గల అన్యోన్య సంబంధములు అనుకూలముగానే ఉన్నవి. వ్యవసాయశాఖవారు యీ రాజధానిలో కంబోడియా ప్రత్తిని ప్రచారముగొనికి తెచ్చి పెంపొందింపవలెనని ప్రయత్నముచేసిరి. ఇందుకొరకై ప్రత్తిని త్రనములను తెచ్చి రైతులకు పంచిపెట్టి రయితులసంఘములను అందుకొరకై ఏర్పరచితిమి. ఈసంఘములు విత్తనముల సప్లయి సంఘము లను పేరుతో స్థాపించబడినవి. రయితులు ఏకీభవించి యీసంఘములలోజేరి పనిచేసి యుందలి లాభమును పొందిరి. ఇటువంటి సంఘములు సహకారపరపతిసంఘములుగా గాక లోపాయికారీసంఘములుగా నెలకొల్పబడినప్పటికిని లాభప్రదములు కాగలవని కొందరు వాదించురు. కాని లోపాయికారీసంఘములు జయప్రదములు కావాలవు. ఇటువంటి విత్తనముల సప్లయి సహకారసంఘములు పెక్కులుజేర్చి ఒక యూనియనుగా ఏర్పరచవలసియున్నది. ఈసహకారసంఘములవారు వ్యవసాయ సంబంధపు కృషిని పరీక్షించుచేసి ప్రజలకు అందలి లాభములను బోధించుటకు పూనుకొనవలెను. వ్యవసాయశాస్త్రజ్ఞానమును ఋణప్రమాణములలో ప్రచారము చేయవలెను. సహకారసంఘములవారు రైతులకు ద్రవ్యరూపముగాఋణములిచ్చి సహాయముచేయుటకన్న విత్తనములనురైతులసప్లయిచేసి సహాయముచేయుట యెక్కువ ప్రయోజనకరము.

వంటసరుకుల అమ్మకము కొనుగోలు వ్యాపారముచేయు సహకారసంఘములు యీ రాజధానిలో నెలకొల్పవలెను. ప్రత్తి అమ్మకము కొరకై కేంద్రసంఘ మొకటి ఏర్పడియెడల చాలా లాభము తీరుగల్గును. సదరుసంఘమువారు స్వంతజిన్నీంగు మిల్లులను స్థాపించి పనిచేయవచ్చును కాని యీసహకార సంఘ సభ్యులు న్యాయబుద్ధితో విద్యావసమతో పనిచేయవలయును.

కే. టి. పాలుగారు విచారణ సంఘ సభ్యులు ఆన్ స్పెషిల్ గారిని ప్రశ్నలుజేసిరి. సహకారసంఘ శాఖను వ్యవసాయ శాఖను అన్యోన్యము యొంతవరకు గలవని అడిగిరి. ఆన్ స్పెషిల్ గారు పరిపూర్ణాన్యోన్య సహకారభావమే కలదనిచెప్పిరి. వ్యవసాయశాఖయొక్క డిప్యూటీ రిజిస్ట్రార్ గారును, సహకారసంఘ పరిపాలనాశాఖయొక్క డిప్యూటీ రిజిస్ట్రార్ గారును కలిసి ఇటీవలచేసిన పర్యటన విందుకు ఉదాహరణమై యున్నది.

టి. ఏ. రామలింగ చెట్టియారుగారిడిగిన ప్రశ్నకు సమాధానము చెప్పుచు ఈరాజధానిలోని రయితులయొక్క స్థితి పూర్వమునకన్న బాగుగానున్నదని ఆన్ స్పెషిల్ గారు చెప్పిరి.

జి. కే. దేవధరుగారు కొన్ని ప్రశ్నల నడిగిరి.

వ్యవసాయ కళాశాలలో చదువుచున్న విద్యార్థులసంఖ్య 108 అనిన్ని ఈ కళాశాలలో ఉత్తీర్ణులైనవారిలో నుమారుగా అందిరికి. కొన్ని గవర్న మెంటు ఉద్యోగము లియ్యబడినవనియు చెప్పిరి. ఈ కళాశాలలో చదివి ఉత్తీర్ణులైనవారిలో ఎవరును తిరిగి స్వంతసేద్యమునకు పూనుకొని యుండలేదు. అందువల్ల యీ రాజధానిలో వ్యవసాయ విద్యాబోధనయొక్క ప్రయోజనము లేదని తమ యభిప్రాయముగా ఆన్ స్పెషిల్ గారు చెప్పిరి. ఇక్రిగేషను డిపార్టుమెంటువారు (నీటి పారుదల శాఖ వారు) యీ వ్యవసాయ విద్యయందు తగ్గిన నొందినవానికి యుద్యోగము లిచ్చుచున్నారా? యని యడుగగా లేదని ఆన్ స్పెషిల్ గారు చెప్పిరి.

ప్రశ్న:— యిటువంటి వ్యవసాయ కళాశాల యొకటి పూనాలో ఉన్నదని మీకు తెలియునా?—

జవాబు:— అవును తెలియును.

ప్రశ్న:— ఇప్పుడున్న కళాశాలయందెక్కువ సదుపాయములను చేసినచో విద్యార్థు లెక్కువనుంది వచ్చెదరా?—

జవాబు:— రారు.

ఫలహారము వేళయగుటచే సాక్ష్యము ముగిసెను.

ఫలహారానంతరము

గౌ॥ వి. రామదాసు గారిక్రింది ప్రశ్నల నడిగిరి.
ప్రశ్న:— ప్రాథమిక పాఠశాల లందును సుకందేరి పాఠశాలలందును చదువు విద్యార్థులకు గ్రామాభివృద్ధి కలుగజేసిందెట్లు లాభముండును?—

జవాబు:—ప్రయిమరీ పాఠశాలలలో స్పష్ట పాఠము లను నేర్పవచ్చును. అందువల్ల వ్యవసాయమునం దభిరుచి పుట్టించవచ్చును.

ప్రశ్న:—ఉన్నతపాఠశాలలలో వ్యవసాయమును బోధించుట మీరు ఆమోదించెదరా.

జవాబు:—ఇదిసాధ్యమనునది నేను భావించను. వ్యవసాయ విద్య తరచుకొనక పోయిన విద్య విద్యార్థులకు తరగతివరకును ప్రాథమికపాఠములను బోధించుట మంచిదని నాయభిప్రాయము.

ప్రశ్న:—పాలు, నెయ్యి, వెన్న విక్రయించు డిపోలను నెలకొల్పి కత్తి సరకులను నిషేధించుటకు సహకారసంఘములను సాపేక్షముల మీరు ఆమోదించెదరా?

జవాబు:—ఇది అమలులో లేదు. ప్రతిబంధకములు కొన్ని గలవు. పశువులకు భిక్షాచేయుపద్ధతిని మీరు ఆమోదించెదరాయని యడుగగా యీవిధాన మొనర్చవలెనని జయ ప్రదముగా కొనసాగునో చెప్ప బాలని ప్రశ్నార్థమిచ్చిరి.

దక్షిణఆఫ్రికా నూతనసంక్షోభము

దర్మక, అక్టో 10:—దక్షిణఆఫ్రికాలో అంకెలను మద్య వ్యాపారమున ఆసియావాసులనుగాని దేశీయులనుగాని ఒక్కరినిగూడ నియమించరాదను బిల్లును పార్లమెంటులో ప్రవేశ పెట్టిరి. అందుచే అచట భారతీయులు సమాజేతమై బిల్లును ఖండించిరి. వంటపూటి ఇంట్లోగూడ దేశీయునిగాని ఆసియావానినిగాని పనికి నియమించరాదట. ఒకసంవత్సరములోపుగ అందరిని ఇచ్చుదున్న ఆసియావాసులను దేశీయులను తొలగించవలెనట.

మద్యము నుపయోగించు వర్తకములలో భారతీయులు పనిచేయుచున్నారు. వారిసందర్భి తీసివేయుటకు దీని నుద్దేశించి రనుచున్నారు. అపు డిభారతీయులు తిండిలేక మాడిపోవుటయో, లేక స్వదేశమునకు బోవుటయో తటస్థపరమగును. శ్రామకమార్గములేదు. ప్రభుత్వమునా రిబిల్లునుండి వార్తప్రతిబంధకము నెత్తివేయవలెనని కోరిరి. మంత్రులనుబోయిమాడెదరు. ఆసియాప్రజలు, పత్రికలు తమపక్షమును బలపరచవలెనని కోరుచున్నారు.

ఈస్టు ఆఫ్రికా క్రాంతిలో భారతీయులను సమర్థింపచున్నది. బిల్లును ఖండించి కేపుటవునుబడంబడిక ఆగ్రికల్చరల్ బాధపెట్టి భారతీయులను యూనియనునుండి పంపివేయుట నుద్దేశించబడినదనియు ఇండియాప్రభుత్వమువారు దీనిని ఆక్షేపించలేదనియు అందుచే ఈ భారతీయులందరూ స్వదేశమునకు బోవలసివచ్చుననియు చెబుచున్నది.

బెజవాడ

(స్వకీయవిలేఖరి)

టీపార్టీ

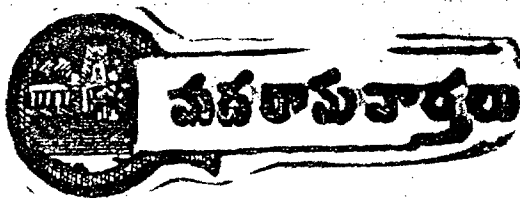
బెజవాడ, అక్టో 9:—మా పట్టణ న్యాయవాదులలో ప్రముఖులను న్యాయవాదసంఘాధ్యక్షులను ఆగు మ॥ రా॥ శ్రీ రాజగోపాలాచార్యులుగారు తమ యింటియందు విజయ దశమినాడు సాయంత్రం న్యాయవాదులకు టీపార్టీనిచ్చిరి. న్యాయవాదులు అందరూ విచ్చేసిరి. ముందు న్యాయవాదిసంఘము అభివృద్ధియయ్యెడు మార్గములగుర్చి ఆలోచించిరి. నెల కొక్కసారి ఇట్టి టీపార్టీలు జరుగునటులు యేర్పాటు చేసి కొన్నారు.

సౌఖ్యము

మంచి ఆరోగ్యవనిన సౌఖ్యమే. పరిసరమైన దంతములు ఆరోగ్యమును కాపాడును. పరిశుద్ధమైన దంతమెప్పుడును పుచ్చి పొదుకొఫ్ఫిలాక్టిక్ నుప్రశుభం తము చుట్టును, ప్రతిరెండుదంతములకు మధ్యను ప్రవేశించి

విపూర్తిగా శుభ్రపరచునట్లుగా తయారుచేసిరి.

Pro-phy-lac-tic

భారతగోరక్షణసంఘము:—ఈ సంఘమునకు అక్టోబరు 5 తేదీవరకు రు 4655-2-8 లు లభించెను.

గుజరాతు వరదలనిధి:—అక్టోబరు 20 వ తేదీ సాయంత్రం రాష్ట్రీయకాంగ్రెసు సంఘమునకు 402985-13-10 లు చేరినవి. (ఎంగుయిండియా 6-10-27)

గా॥ న్యా॥ నర్ సి. వి. కుమారస్వామి శాస్త్రిగారి రాక:—పీఠ ఇంక్లాండునకు దేశాలోగ్యమునిమిత్తము వెల్లియుండిరి. కొలంబోలో స్టీమరుదిగి నేడు ఉదయం మద్రాసుకు తిరిగివచ్చిరి. వీరిప్పుడు ఆలోగ్యవంతులై పూర్వము నకన్న పుష్టిగాను ఆలోగ్యముగాను ఉన్నామని చెప్పిరి. వీరిని స్వీకరించుచు గా॥ న్యా॥ వి. వి. శ్రీనివాసయ్యగారు, రా॥ బి॥ కే. కే. పాండలేగారు, సర్ యం సి. టి. ముత్తయ్య చెట్టిగారు, వి. పి. రావుగారు వచ్చి రా సన్మానించి స్వాగత మొసంగిరి.

వీరివెంట వీరిపోదరులగు బి॥ బి॥ సి. వి. విశ్వనాథ శాస్త్రిగారుగూడ వెల్లి తిరిగివచ్చిరి. పీఠ కొలంబోలో కొలది 2 న ములుండి మద్రాసుకు విచ్చేదనెను.

శ్రీ శ్రీ వి. కృష్ణస్వామియ్యరుగారి విగ్రహము

వికృతము చేయబడుట

మదరాసు గవర్నరుగారి కార్యనిర్వాహకవర్గ సభలో సభ్యత్వమును వహించియుండిన ప్రపథమభారతీయు డగు శ్రీ శ్రీ వి. కృష్ణస్వామియ్యరుగారి విగ్రహము మద్రాసు నె నెలువనాను ఆవరణలో సముద్రమునకెదురుగా ప్రతిష్ఠింపబడి యుండెను. ఆ విగ్రహముయొక్క ముక్కు నరుకబడినది. మెడ చుట్టును కొన్ని గాట్లు కన్నించుచున్న పిల్లలు నాకబడినదిగని నన్ననామంకాలము 4 గంటలకు కనుగొనబడు నరుకబడిన లోహవిగ్రహభాగము ఇంకను క్రుశ్మి పట్టు మెరయుచుండుటనుబట్టి యీదుండెగము కనగొనబడి నప్పటికి పూర్వము 12 గంటల కాలవ్యవధిలో ఎప్పుడో జరిగి యుండునని యూహించబడుచున్నది. ఈవిగ్రహము మెడమీద 2 కాకిపట్టులు వ్రేలాడుచుండెను. ఈకాకిపట్టు సామాన్యముగా పటాలములలోని సోల్లులకు ఉపయోగించెడి గుడ్డవంటిదికాదు. ఈ పట్టులు సుమారు 12 సంవత్సరముల వయస్సు గలవారికి పరిపూర్ణమైనవి. ఈదురాగతమును స్మార్తలెవరో చేసియుండునని యూహింపబడినది. నీలకలవిగ్రహమునకు భారతీయులు కక్షవహించుటవల్ల అందులకు ప్రతికారముగా యీపని తెల్లదొరలచే చేయబడెనని అనుమానము కల్గినది కాని పోలీసుదళియాపులవల్ల ఇది నిజమని తేలలేదు. నీలవిగ్రహ నిగూహనోద్యమము అల్లరిమాకవల్ల చేయబడు చున్నదనియు ఎవరయిచిలి విచిత్రములను వికృతము చేయుటయే యీఅల్లరి మాకయొక్క పనియనియు ఈ నీలు విగ్రహ సత్త్వగ్రహాలను ఆపనిం దపాలు జేయుటకును ఉద్యమమును నిరంతరంపరచుటకును యీపని చేయవలెననియు ఇంతమాత్రముచేత నీలువిగ్రహసత్త్వగ్రహముపశించునని భయపడవలదని యన్. సత్యమూర్తిగారు అన్నోయేమేమి ప్రతినిధిత్వం చేప్పిరి. నీలువిగ్రహ సత్త్వగ్రహము వేళ్లు పాతుకొనుటకే యుద్ధవింశనది. నీలునేచాని విగ్రహమును ఊడలాగవలసినదే యని సత్యమూర్తిగారు ఖండితముగా చెప్పిరి.

ఈవిగ్రహములోని విగ్రహములందరూ యీదుండెగమును నిరసించుచు ఖండించును తమ యాగ్నిగమును వెల్లివిచ్చిరి. ఈవిగ్రహమును పోలీసువారు పరిశీలించి రక్షించుచున్నారు.

అలహాబాదు, అక్టోబరు 11:—పండ్ల డార్బరు శ్రేణి గారు వచ్చుక ప్రోవామునకని విచారింపబడిరి. రెండుమోసముకేసులలో సాక్ష్యము పుచ్చుకొనబడెను. ముద్దాయి రిమాం నం దుంచబడెను. శ్రీ వెం. శ్రీ

కలకత్తా, అక్టోబరు 11—హిమాం సుకుమారబానులే యను డెటిన్యూ విడుదలచేయబడెను.

బెర్లిన్, అక్టోబరు 11—బోలోనాధుగారి పరపునను పు దాదా అక్టోబరు 22న తేదీకి నాయదావేయబడెను. అ. వె.

రానున్న బీహారు పోస్టులు రైల్వేమెయిలుసర్వీసుమహాసభ హజారీబాగులో 23, 24 తేదీలలో జరుగును.

అఖిలభారత కంపాండరుల మహాసభ అలహాబాదులో 15, 16 తేదీలందు జరుగును.

సంయుక్తపరగణాల తిబ్బిమహాసభ అలహాబాదులో న వాబు మహమ్మదు యూసఫ్ గారి అధ్యక్షతక్రింద 16 వ తేదీన సమావేశమగును.

కాన్పూరు మహాలేసుకంపెనీ యూరపియను మానేజరు మార్గోగారు హిందూమతమును స్వీకరించిరి. విష్ణుభంతసు నామకరణము గావించిరి.

అయోధ్యరాష్ట్ర గాయకమహాసభ 14, 15, 16 తేదీలందు వైజాబాదులో జరుగును. పండిత దిం విష్ణుదిగంబరుగారు గూడ పాల్గొందురు.

కుంభకోణం, అక్టోబరు 11:—పోలీసు సర్కిలుఇన్స్పెక్టరు గారి యింటను, ప్రక్కనొక వీధిలోను రెండు ఎలుకలు పడి చచ్చెను. ప్లేగు వచ్చునను భయముగ లుగుచున్నది. అ. వె.

కరాచీలో ఆ త్రవారి యింటనుండిపారిపోయిన కోడలు ఇతరులచేతిలోబడి మరొకరి కమ్మబడుచుండగా పోలీసువారికి చిక్కెను. ఆమ్మచూచిన ముప్పురును మూడేండ్ల కఠినపరక కము విధింపబడిరి.

తిరువార్క దేవాలయపు రోడ్లలోనికి బలవంతముగ పోజాచుచున్నాడనియు పోవున డిక్టరులకు బోధించు చున్నాడనియు టి. కె. మాధవసుగారి నెక్కడను నుపన్యసింపరాదని 15 రోజులు నిషేధించిరి.

సారస్వతని కేతనము-వేటపాలెము

ఆణునల్లి వేట వేటపాలెం కాపురములు వైశ్యభామణులును ఆగు శ్రీయుత కోడూరు బాపిశెట్టిగారి దత్తుకుమారుడు సాంబశివుడు శ్రేష్ఠిగారు తమ పుత్రికాపరిణయ మహోత్సవ కాలమందు యీ సారస్వతనికేతన మూలనిధికి రు 116 లు శాశ్వతవిరాళము నొసంగి మా నికేతనము పట్ల తమకు గల ఆభిమానమును వెల్లడించిరి. శ్రీ పరమేశ్వరుడు వానికి దీర్ఘాయు రాలోగ్య విశ్వస్యము లొసంగి రక్షించుగాక.

ఈ నికేతన యాజమాన్యమున జరుగుచున్న శ్రీ సీతారామాంజనేయ భజన కాలక్షేపములకు యీదిగను నంగీకరింపబడినవారు శాశ్వత యుధయము నొసంగి మా అభివృద్ధిమూలకున్న పరమేశ్వరుని కృపకును పాత్రులైరి.

శ్రీయుత పచ్చిపురుగు వెంకటసుబ్బారావు శ్రేష్ఠిగారు రు 25.

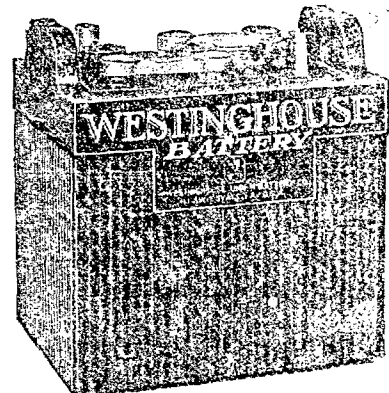
పరిపాలకధర్మకర్త డా॥ వెం. శ్రేష్ఠి.

బ్యాటరీల కొను న వ్వదు

వెస్టింగ్ హౌసు

బ్యాటరీ నే కొనుడు.

మీరు నిర్విచారముగా నుండవచ్చును. చాలాకాలమువరకు మీరు తృప్తికరునుగట్టుగా వర్తించును.

Sole Distributors:—R. PATEL & Co., Madras.

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ పరీక్షాఫలితములు

వి. యే. పరీక్ష-1వ భాగము (ఇంగ్లీషుభాషా సాహిత్యము) మూడవతరగతిలో ఉత్తీర్ణులు:— 9 10 11 12 18 15 21 24 28 31 48 49 50 54 56 80 81 82 83 85 83 87 89 94 97 99 103 104 105 107 109 111 117 138 144 146 155 157 158 160 161 168 171 172 177 181 183 188 193 196 202 210 214 215 217 219 222 228 225 217 218 236 238 254 268 269 274 277 278 283 292 296 297 298 303 304 305 306.

2వ భాగము 1వ గ్రూపు-గణితశాస్త్రము మూడవతరగతిలో ఉత్తీర్ణులు:— 2 4 6 29 32 33 34 107 112 114 115 233.

2 (ఏ) గ్రూపు పదార్థవిజ్ఞానశాస్త్రము రెండవతరగతిలో ఉత్తీర్ణులు:— 121, 122. మూడవతరగతిలో ఉత్తీర్ణులు:— 125, 126.

2 (బి) గ్రూపు-పదార్థవిజ్ఞానశాస్త్రము రెండవతరగతిలో ఉత్తీర్ణులు:— 249. మూడవతరగతిలో ఉత్తీర్ణులు:— 286 287 288 240 241 242 243 244 246.

4వ గ్రూపు-మానసికశాస్త్రము మూడవతరగతిలో ఉత్తీర్ణులు:— 36 45 46 47 129 130 132.

5 (ఏ) గ్రూపు-జీవచరిత్ర ఆర్థికశాస్త్రము మూడవతరగతిలో ఉత్తీర్ణులు:— 14 16 17 20 57 60 62 63 64 65 136 140 141 142 143 254 255 257 259 260 263.

5 (బి) గ్రూపు-జీవచరిత్ర ఆర్థికశాస్త్రము మూడవతరగతిలో ఉత్తీర్ణులు:— 145 148 149 170.

6 వ గ్రూపు-ఆంగ్ల సాహిత్యము చరిత్రానిధి-జీవచరిత్ర మూడవతరగతిలో ఉత్తీర్ణులు:— 151. విద్యార్థి-ప్రవేశపరీక్ష తెలుగు (ప్రాధాన్యము) 3 6 8 9 10 11 12 13 15 17 19 20 22 28 25 27 28 29 30.

సెప్టెంబరు ఇంగ్లీషుభాషా పరీక్షా ఫలితములు 1 వ గ్రూపు పూర్తి పరీక్షలో జనుమగాంచినవారు మొదటితరగతి 61 97 204 225. రెండవతరగతి 9 12 36 137 202 214 254 292 294 305 400

2వ గ్రూపు పూర్తి పరీక్షలో జనుమగాంచినవారు:— 1 2 3 4 5 7 9 10 11 33 34 36 38 42 43 44 45 64 65 66 68 83 95 100 107 115 123 126 195 198 199 200 205 215 220 224 225 250 256 258 274 275 278 279 301 302 365 370 376 390 403 408 406

3వ గ్రూపు పూర్తి పరీక్షలో జనుమగాంచినవారు:— 6392 273 303 100 ఏదో ఒక భాగములో పాస్ అయిన పరీక్షార్థి చేసినవారు మొదటి భాగము 19 22 23 47 3 4 5 55 77 133 134 138 139 143 144 145 148 2 7 27 283 284 285 261 280 282 315 322 323 328 331 334 335 336 334 335 377 380 383 384 409 410 411 414 415 417.

రెండవ భాగము 28 29 31 32 33 34 35 36 37 38 39 153 155 159 160 161 162 166 169 172 173 174 175 176 177 178 179 180 181 182 183 184 185 186 187 188 189 190 191 192 193 194 195 196 197 198 199 200 201 202 203 204 205 206 207 208 209 210 211 212 213 214 215 216 217 218 219 220 221 222 223 224 225 226 227 228 229 230 231 232 233 234 235 236 237 238 239 240 241 242 243 244 245 246 247 248 249 250 251 252 253 254 255 256 257 258 259 260 261 262 263 264 265 266 267 268 269 270 271 272 273 274 275 276 277 278 279 280 281 282 283 284 285 286 287 288 289 290 291 292 293 294 295 296 297 298 299 300 301 302 303 304 305 306 307 308 309 310 311 312 313 314 315 316 317 318 319 320 321 322 323 324 325 326 327 328 329 330 331 332 333 334 335 336 337 338 339 340 341 342 343 344 345 346 347 348 349 350 351 352 353 354 355 356 357 358 359 360 361 362 363 364 365 366 367 368 369 370 371 372 373 374 375 376 377 378 379 380 381 382 383 384 385 386 387 388 389 390 391 392 393 394 395 396 397 398 399 400 401 402 403 404 405 406 407 408 409 410 411 412 413 414 415 416 417 418 419 420 421 422 423 424 425 426 427 428 429 430 431 432 433 434 435 436 437 438 439 440 441 442 443 444 445 446 447 448 449 450 451 452 453 454 455 456 457 458 459 460 461 462 463 464 465 466 467 468 469 470 471 472 473 474 475 476 477 478 479 480 481 482 483 484 485 486 487 488 489 490 491 492 493 494 495 496 497 498 499 500 501 502 503 504 505 506 507 508 509 510 511 512 513 514 515 516 517 518 519 520 521 522 523 524 525 526 527 528 529 530 531 532 533 534 535 536 537 538 539 540 541 542 543 544 545 546 547 548 549 550 551 552 553 554 555 556 557 558 559 560 561 562 563 564 565 566 567 568 569 570 571 572 573 574 575 576 577 578 579 580 581 582 583 584 585 586 587 588 589 590 591 592 593 594 595 596 597 598 599 600 601 602 603 604 605 606 607 608 609 610 611 612 613 614 615 616 617 618 619 620 621 622 623 624 625 626 627 628 629 630 631 632 633 634 635 636 637 638 639 640 641 642 643 644 645 646 647 648 649 650 651 652 653 654 655 656 657 658 659 660 661 662 663 664 665 666 667 668 669 670 671 672 673 674 675 676 677 678 679 680 681 682 683 684 685 686 687 688 689 690 691 692 693 694 695 696 697 698 699 700 701 702 703 704 705 706 707 708 709 710 711 712 713 714 715 716 717 718 719 720 721 722 723 724 725 726 727 728 729 730 731 732 733 734 735 736 737 738 739 740 741 742 743 744 745 746 747 748 749 750 751 752 753 754 755 756 757 758 759 760 761 762 763 764 765 766 767 768 769 770 771 772 773 774 775 776 777 778 779 780 781 782 783 784 785 786 787 788 789 790 791 792 793 794 795 796 797 798 799 800 801 802 803 804 805 806 807 808 809 810 811 812 813 814 815 816 817 818 819 820 821 822 823 824 825 826 827 828 829 830 831 832 833 834 835 836 837 838 839 840 841 842 843 844 845 846 847 848 849 850 851 852 853 854 855 856 857 858 859 860 861 862 863 864 865 866 867 868 869 870 871 872 873 874 875 876 877 878 879 880 881 882 883 884 885 886 887 888 889 890 891 892 893 894 895 896 897 898 899 900 901 902 903 904 905 906 907 908 909 910 911 912 913 914 915 916 917 918 919 920 921 922 923 924 925 926 927 928 929 930 931 932 933 934 935 936 937 938 939 940 941 942 943 944 945 946 947 948 949 950 951 952 953 954 955 956 957 958 959 960 961 962 963 964 965 966 967 968 969 970 971 972 973 974 975 976 977 978 979 980 981 982 983 984 985 986 987 988 989 990 991 992 993 994 995 996 997 998 999 1000

సి. కన్నయ్య కంపెనీ

(శ్రీకృష్ణ వి నో డ స భ)

నాలుగు లక్షల రూపాయలు (4,00,000) సెలవుచేసి తయారుచేయబడిన

శ్రీ ఆంధ్రాల్ వి వా హ ము,

శ్రీ రా మా ను జు ల వై భ వ ము,

శ్రీ ప్రభవనామ సం రం కార్తీక శుద్ధ దశమి శుక్రవారమునకు సరియైన 4.11.1927 తేదినుండి ప్రారంభించి ప్రతిదినము.

చెన్నపురి రాయల్ థియేటరులో ప్రదర్శించబడును.

పగటి ప్రదర్శనము:—అది, సోమ, బుధ, శుక్రవారములందు సాయంత్రము

5 గంటలకు ప్రారంభమగును.

రాత్రి ప్రదర్శనము:—మంగళ, గురు, శనివారములందు రాత్రి 9 గంట

లకు ప్రారంభమగును.

టికెట్ల ధరలు:—రూ. 4, 3, 2, 1, అ. 8.

మొదటి 3 తరగతులందును నీట్లను రిజర్వ్ చేయుటకు నీటు 1 కి అ. 8 లు చార్జి ప్రత్యేకముగా చెల్లించవలెను.

సి. కన్నయ్య, ప్రొప్రైటరు.

అబ్దుల్ అజీజు కేసు

స్వామి సత్యానందుని కత్తితో పొడిచిన నేరము

విచారణ ప్రారంభ మగుట

లాహోరు, అక్టోబరు 11:—సత్యానందుని కత్తితో పొడిచిన సందర్భమున ముద్దాయి అబ్దుల్ అజీజుపై నేరమునకు గావలసిన సామగ్రిని తయారుచేసి ఆగవ్యగారి ఎదుటకు గొని పోయిరి.

రాయసాహెబు మెహతా ఈశ్వరదాసుగారు ప్రాసీ క్యూషను తరఫున వాదించిరి. ముద్దాయి ప్రతివాద ముపలేదు. పూర్వము “ప్రతాప” పత్రికా సంపాదకుడుగా ఉన్న నానక్కందుగారు తాను అఫీసులోనుండి “ఫక్రూ ఫక్రూ” యను కేకలు వినివచ్చినట్లును స్వామి సత్యానందు తనకు ముద్దాయి చూపినట్లును తెలిపెను. తరువాత యాయన పోలీసువారికి ఫోనుచేసెనట. ముద్దాయిని పట్టుకొనుటకు చాలమంది ప్రయత్నించిరి.

రాజపాలు నాకరు కేసునాగు స్వామి సత్యానందు రాజపాలు సాపునందు గూర్చినయుండగా ముద్దాయి వెనకనుండి వచ్చి కత్తితో పొడిచెననియు అంత నాతడు కేకవేయగా నానక్కందు కాపురు ఘానీలాలుగార్లు ముద్దాయిని పట్టుకొన బోయి గాయపడిననియు తెలిపెను. ముద్దాయి సాపు ఎదుట నాలుగైదు పర్యాయములు తిరుగుట చూచిరి.

పరమానంద దనునాతడు కత్తితో ముద్దాయి రాజపాలు ని దుకాణమునదగ్గకు వచ్చుట చూచెననియు, ముద్దాయిని పట్టు కొనబోయినవా రిరువురును గాయపడిననియు “ఫక్రూ ఫక్రూ” యను కేకలు వినివడిననియు తెలిపెను.

తరువాత బహ్లాటల్ పరమానందు చెప్పినదంతయు తెలిపెను. కాని స్వామి సత్యానందు నీటికోసముపోగా రాజపాలు సాపునంద గందరగోళము విని ముద్దాయిని పట్టితిని. వానిని క్రిందపడదోసి కత్తిలాగి కొంటిని. ముద్దాయికప్పుడు ముఖముపై గాయము తగిలెను. ముద్దాయి చేతులు రక్తసిక్తము లయ్యెను.

చాదరీ మూల్గుందు కాన్వేయలు ముద్దాయిని పట్టినట్లుల ఎరుగుదునని తెలిపెను. ఎబిస్సెన్స్ దురంగలము రక్తసిక్తము నదని తెలిపెను.

ముద్దాయి

ముద్దాయి చెప్పును “సత్యానందును రాజపాలుసాపునంద పొడిచితిని” స్వామి మామతమును చూపించుచుండెను. నే వెల దంటిని. పోరాటమయ్యెను. నావైచాలమందిపడిరి. ప్రాణరక్ష జార్జుము కత్తిపిసితిని. ఎందరు గాయపడిరి నాకు తెలియదు. ముద్దాయి తాను నిర్దోషియనెను. 307 సెక్షనుక్రింద ముద్దాయి పై నేరారోపణ గానింపబడెను.

(ఫ్రీ ప్రెస్)

కృ సు మ్మ

సీసా 1-కి, రూ 2-0-0 ఈమందు గనేరియా అను సెగరోగమును 24 గంటలలో నివారించి మూత్రద్వారము నుండి వెలువడు ప్రాసమును మూత్రము విడుదలనప్పుడు గలుగు చురుకు, పోటు, మొదలగు భాదలను వెంటనే నిలిపివేయును. స్త్రీలకుగలుగు యేవిధమయిన కుసుమవ్యాధులునును ఆశ్చర్యముగా కుదుర్చును. 1172-1766 ఆనందకుటీరము, కి, బై రాగిమరం ఏధి, మధరాసు

రాజమండ్రి హిందూనాటక సమాజ పునరుద్ధారణ మహాత్మ్యము

1889 వ సంవత్సరమున రాజమండ్రి ప్రజలనుండి విద్యాధికులైన పెద్దలు నాటకకళాభివృద్ధికి హిందూనాటక సమాజమును నెలకొల్పినారు. 1920 వ సంవత్సరమున రాజమండ్రి మంచిచాతుర్యముతో, కళాసౌందర్య మొలుకునట్లు తెలుగునాటక సంప్రదాయానుసారముగ క్రొత్త క్రొత్తపద్ధతులతో నాటకములను ప్రదర్శించి ఆంధ్రదేశమునందంతట మంచి పేరు కీర్తులను గడించినది. తరువాత సమాజాధ్యక్షులైన శ్రీకృత్తి వెంటి నాగేశ్వరరావు పంతులుగారికి అనివార్యములైన గొప్ప గొప్పకష్టములునచ్చుటచే ఆసమాజమునందే మూలబడవలసివచ్చినది. మరల నేటికి విద్యాధికుల యాదర్శాత్మకములవలన శ్రీనాగేశ్వరరావుగారి నాటకకళాభిమానము వల్లను శుభప్రదమైన విజయదశమినాడు ఆసమాజ పునరుద్ధారణ మహాత్మ్యము జేగియున్నామన జరిగినది.

పునరుద్ధారణ మహాత్మ్యము జరుపుటకై శ్రీ దేశోద్ధారక నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు వత్తురని యాజ్ఞానమునుహాతువులైయున్నారు. శ్రీవారి నెదుర్కొనినస్థానించి మహాత్మ్యముతో ఊరేగింపును తోడుకొనినవచ్చుటకై పునరుద్ధరి పెద్దలు, వర్తకులు, చాలమంది ప్రేమనుకు వచ్చినారు. శ్రీదేశోద్ధారకుల దర్శనమున కుత్సుకులైన జనసమాహారముతో ప్రేమను ప్రోత్సాహము కలిగితిరిగిపోయినది. పూలదండలతో, బాబాభజంత్రీలతో, మోటారుకూతలతో, గోదావరీప్రేమనుగడ బిడ్డయ్యిపోయినది. 4 గంటల వైపు వచ్చినది. కాని శ్రీదేశోద్ధారకులు రాలేదు. ఏకాగ్రమున రాలేదో తెలియక జనులందరు చాలఅలజడిపడినారు. నిరుత్సాహులై నిశ్చలముగ ఇండ్లకువెళ్లి పోయినారు. తనప్రయత్నమునకు విఫలమవుచున్నట్లుచే శ్రీకృత్తివెంటి నాగేశ్వరరావుగారికి చాలవిచారము కలిగినది. ఆయనమనసు క్రంగిపోయినది. అనాటికి ఉత్సాహపుత్రయన అసనియ్య. శ్రీదేశోద్ధారకుల యమృతహస్తములతోనే సమాజపు నరుద్ధారణము జరుగవలయుననియు ఆయననిరపరచుకొన్నాడు. కాని చాలమందికి తీరని యాభావము కలుగుననియు, పొరుగుగూళ్లనుండి వచ్చిన పెద్దమనుష్యులకు మనసు నొచ్చుననియు యోచించి పునరుద్ధరి పెద్దలందరను ఈశుభదినమున సమాజ పునరుద్ధరణ మేలైన జరుపుట మంచిదని శ్రీనాగేశ్వరరావుగారికి దైర్యముచెప్పి మరల కార్యోత్సాహుని చేసినారు. పెద్దల సలహామన కార్యక్రమము జరుపుటకే సిద్ధమైనది.

9-80 గంటలకు నాటకకాలకడ జనసమృద్ధి మెక్కువైనది. ప్రేక్షకులతో నాటకకాలయంతయు కిటికీలూడిపోయినది. కృత్తివెంటి నాగేశ్వరరావుగారి ప్రయత్నమునందుజనులకు తరుగినిసాను భూతియొస్తుదని ఆప్రేక్షకులను చూచినవారెల్ల తలచినారు. మ-రా-రా-శ్రీ, న్యాపతి సుబ్బారావు పంతులుగారు, కందుల వీరరాఘవస్వామి నాయుడుగారు, అర్జునరాజేంద్ర ప్రసాదుగారు, సభజిజ్ఞానగారు, డిప్రెక్షన్మున బుగారు, సభకలక్తరుగారు, పోలీసు సూపరంటెంటుగారు, శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రిగారు, మొదలైన పెద్దపెద్ద వర్తకులు, న్యాయవాదులు అధికారులు చాలమందివచ్చినారు.

మొట్టమొదట ఓరుగంటి సుబ్బారావు బి.ఎ.బి.ఎల్. గారువచ్చి శ్రీదేశోద్ధారకులు ఏకాగ్రమువలన నో రాలేదనియు శ్రీవారియందున్న గౌరవ ప్రవర్తనలను మరొకరిని ఇప్పుడధ్యక్షులుగా ఏర్పరుచుకొనుట కిష్టములేదనియు, వారు రాకున్నను వచ్చినట్లే భావించి కార్యక్రమముజరుపుటకు నిశ్చయపరచినామనియు చెప్పి నాటకరంగమునకై కృత్తివెంటి నాగేశ్వరరావుగారు చేసిన ప్రయత్నములను పడిన శ్రమను గూర్చి నాలుగుముక్కులు చెప్పినారు. అధ్యక్షునికై యేర్పాటైన యాసనమునకే పూలదండలు వేసినారు. సమాజమునకు గౌరవకార్యదర్శియైన చిత్రాపూరి ఆత్మారాం బి. ఎ. బి. ఎల్. గారు స్వాగతప్రత్యుచివినారు. భావరాజు వెంకటకృష్ణారావు బి. ఎ. బి. ఎల్. గారు లేచి ఆంధ్రనాటకరంగ మిప్పుడున్న పద్ధతినిగూర్చి, విదేశములందు నాటక కళాభివృద్ధి జరుగుచున్న పద్ధతులగుర్చి, నాటకరంగ మొప్పారవలసిన పద్ధతినిగూర్చి మాట్లాడినారు. తరువాత శ్రీకవిరాజు శ్రీపాదకృష్ణమూర్తి శాస్త్రిగారు నాటక సమాజమును, నాగేశ్వరదర్శనమును అతిర్వదిండుచు పద్యములు చదివినారు. ప్రేక్షకుల కరతాళధ్వనులతో 10.30 గంటలకు ప్రదర్శన మారంభమైనది. ప్రదర్శనమునకు ముందుగా కృత్తివెంటి నాగేశ్వరరావుగారి రాంధ్రసాధరలకొక విజ్ఞాపనము చేసినారు. నాటక రంగమునకై వారు పడిన

వైసు ఫోటో బీరో దళవార్షికోత్సవము

ఎక్కురునందు సోమవారమునాడు మంత్రి ఆరోగ్యస్వామిగారి అధ్యక్షతక్రింద వైసు ఫోటో బీరో దళవార్షికోత్సవము జరిగెను. మంత్రిగారు మధ్య కూర్చొనియున్నారు. బ్యూరో సంస్థాపకులు చివరను పూలదండ వేసికొని కూర్చున్నవారు. (వై. స. బి.)

శ్రమను, వారికి కలిగిన యాపదలను, విజ్ఞాపనము వినినవారెల్ల కంటతడి చెట్టినారు.

నాటకము మొదటియంకము పూర్తియైనది. ప్రేక్షకులందరు కిక్కురు మనకుండ ప్రదర్శనము చూచుటలో మునిగి పోయినారు. ఇంతలో నాటకమున దంతర్వాటకమువలె శ్రీదేశోద్ధారక నాగేశ్వరరావు పంతులు రంగమును ప్రత్యక్షమైనారు. ఆయాకస్థితి సందర్భములను ప్రేక్షకులకు పట్టరాని యానందము కలిగినది. కరతాళధ్వనులతో హర్ష నాదములతో నాటకకాల మూడుమోగిపోయినది. శ్రీదేశోద్ధారకులు తమ ప్రయాణమందలి యనంతరములను గూర్చి చెప్పి మనదేశమందు విద్యాధికులైన శ్రీపురుషులు నాటక కళాభివృద్ధికి పాటుబడినగాని దేశమున నలులకు తగిన గౌరవ సన్మానములు జరుగవనియు, దేశాభివృద్ధికి, జాతీయోన్నతికి నాటకకళ ముఖ్యసాధనమనియు పదునైదునిమేషములు గంభీరముగ, మనోహరముగ మాట్లాడినారు. కంఠమందలి పూలదండల బరువులను శ్రీవారు చాలసేపు మాట్లాడలేదని ప్రేక్షకులను కొన్నారు. నిరంతర దేశోపకారకులైన యా మహా దారుని సందర్శనములను నాటక ప్రదర్శనము మరింత ప్రశంసా పాత్రముగ జరిగినది.

ప్రదర్శించిన ప్రతాపసింహ నాటకము పేర్కొన్నరు మహాకవిరచించిన 'హేమలేఖ' నాటకమున కనుకరణముని గ్రంథకర్తగారు వ్రాసుకొన్నారు. అనుకరణ మెట్లున్నదో చెప్ప అనవసరము. ప్రదర్శనము రక్షకట్టుటకు నలుల చాతుర్యమే కారణ మని పెద్దలందరన్నారు. ప్రదర్శనము చాల బాగుగా నున్నది. అనవసరమైన యాలస్యమేదియు రంగమున జరుగలేదు. ఇట్టి మనోహరమైన నాటకప్రదర్శన మివడుచు చూడలేదని చెప్పుట అతిశయోక్తిగాదు. అన్ని విధముల ఈప్రదర్శనమున ఒక సౌందర్యము, ఒకచాతుర్యము, ఒకక్రొత్తదము గోచరించినది. నాయకుడైన ప్రతాపసింహుడు ('హేమలేఖ') చాల నేర్పుగా నటించినాడు. తెగ చెంపులు లేని ఆలోచనాధీరత కార్యభారమునబట్టి పాలుపోటులనుభవించుచున్న నిశ్చయోత్సాహములు, యావనారంభమందే యెదుర్కొనిన దుర్భరకష్టములను కలిగిపోయిన జీవితమందలి ఆశానిరాళిలు ఆతనియందు బాగుగా గోచరించినవి. కాని గ్రంథకర్త వ్రాసిన పిచ్చి పిచ్చి సంభాషణలను అవలన దైర్యమునకు, తీవ్రతకు, రాజమర్యాదకు కొంచెము లోటువచ్చి పాత్రాచిత్యము చెడిపోయినదేమనని విమర్శకుల యభిప్రాయము. కాని రాయప్రోలు సత్యనారాయణగారు తమ చాతుర్యములను గ్రంథకర్తచేసిన లోపములను చాలవరకు తగ్గించుకొన గలిగినారు. జయసేన (క్లాడియస్) పాత్రధారియైన శ్రీనందూరి అచ్యుతరావుగారి నటనాకాళము మెచ్చదగియున్నది. ఆపాత్ర సర్వవిధములవారికి తగియున్నదని చెప్పవచ్చును. వారివేషము తెంజుమకొనెనుగారి చిత్రపటములోని క్లాడియస్ సర్వవిధముల పోలియున్నది. ద్రోహబుద్ధి, కపట చాతుర్యము, సవతి తల్లిప్రేమ దూరలోచన, క్రూర్యమునకు నెదుర్చుకొని మాయసాహసము, పాపచింతచే కలిగిన హృదయాంధోళన నగచివేయగల దృఢనిశ్చయము, వత్సలకై చిరునవ్వు నవ్వు రక్తదృష్టి, ముఖముచాటు దొంగనటనవారికి పెట్టిబట్టి నట్లాప్పినవి. కాని కొంచెము నిలకడ అనవసరము. ఉచ్చారణ విషయమునగూడ కొంచెము సర్దుబాటు కావలసియున్నది.

పుష్పలత (2 ఫేలియా) పాత్రధారి మొదట బాగుగ లేకున్నను పిచ్చియై తిన తరువాత కొంచెము నేర్పుగానే నటించినారు. రాణివేషముధరించినచూరీవిశ్వనాథరావుగారికి నాజూకైన శ్రీకంఠరవము వేషము ఒప్పియున్నను భావప్రదర్శన మందు మాత్రము లోటున్నది. ప్రదర్శనము మనోహరముగా జరుగుటకు రంగాధికారపద్ధతులలో ఆరితేరిన చేయియైన శ్రీకృత్తివెంటి నాగేశ్వరరావుగారి చాతుర్యము చాలవరకు కారణము.

ప్రదర్శనమైన తరువాత కొందరుకవులు ప్రేక్షకులకు వందనము లాడరించినారు. చాలకష్టపడి ఆదరానుగ్రహములతో ఇంటికి విచ్చేసి యానందపరచిన శ్రీదేశోద్ధారకులకు కృత్తివెంటి నాగేశ్వరరావుగారు తమ కృతజ్ఞత తెలిపినను స్మృతు లిచ్చించినారు.

ప్రదర్శనప్రారంభమున కవిరాజు శ్రీపాద కృష్ణమూర్తి శాస్త్రిగారిచే జరుగవలసిన పద్యములు.

శ్రీ. శ్రీదేవ్యా! ప్రణయేనువంగకలనా ద్వక్షజకన్తూరికాం సక్తావతునీ వీత్య తన్నికట గాంగాం చాదరాత్సంధభే ఇత్యాత్మ న్యనుచింత్య నందతి నమదాత్రాదిలోకస్సదా విష్ణుస్సోమతు కాశినాథకులజం నాగేశ్వరాఖ్యుప్రభం॥ 1 మ. ఘనః డీతం డగు లోక 2 బాంధవుడు నా ఖ్యాతిం బ్రవర్తిల్లుమన్, కనలేకుండిన యాంధ్రలోకమునకుం గన్నిచ్చినట్లాంధ్రమందున సత్పత్రిక నిచ్చి ప్రోచినమహాత్ముండైన నాగేశ్వరా, ఖ్యాతి నేనిప్పుడు ప్రస్తుతించెదను లోకులెల్లయ్యచందంబునన్. 2

మ. శివభక్త ప్రవరుండు భవ్యుండగు కాశినాథ నాగేశ్వరండు వచింపన్ నటరాజ శేఖరుండు హిందూనాటకాఘంబువై, దవు కూర్చింబొదలించి మించినకృపక దన్నాటకాధ్యక్షులన్, సవిమర్శుంబుగ నేలుగావుత కళాసర్వస్వ మర్పించుమన్. 3

కా. శ్రీలంకాగడు కేటవిక్రయమునం శేకురసర్థంబు వేల్వలం గూర్చిన నాట్యరంగపదమున్ వేడ్కన్ వాదిర్యాగముల్, గాలీలక్ వెలుగొంద రంగమఖంబు గావించి విఖ్యాతికై, యేలూర్పట్టణమందు నగ్ని కిడు నాగేశుండు సామాన్యుడే? 4

కా. కాశినాథునిసత్కటాక్షమున లోకంబందుఁ బ్రఖ్యాతికై కోశాధీశ్వరుడై వెలుంగంగలఁడై కోర్కిం బ్రవర్తింయ నట్లాశీర్వాదము చేయు డెల్లరును నాట్యరంభమున్ వెండిధూమికుల్ మెచ్చగ నుదరించిన సమిద్దేహాత్ము నాగేశ్వరున్. 5 ఉత్సా. విజయదశమి గాన నేడు విశ్వవినుతకీర్తి యై యజమభామరేంద్రపంధ్యుడైన కాశినాథుడే నిజముగాఁగ వచ్చి యిట్లు నిల్పుటకై జగంబునన్ విజయ మందుగాక కృత్తి వెంటివీరుఁ డున్నతిన్. 6

(స్వకీయవిలేఖరి)

కలకత్తా, ఆక్టోబరు 11:—కాశీపుట్టపు సంచాలాజీ వాలయము స్వంతముని తెలుపుచున్నాడుగాన కలకత్తా పురపాలక సంఘము రానున్న సమావేశమందు దేవాలయము బహిరంగ ప్రార్థనాలయముని యిచ్చిన అనుజ్ఞ తీసివేయవలెననియు మొత్తము ఆదాయమువై పన్ను విధింపవలెననియు అక్కడ జంతువులను చంపరాదని నిర్ణయింపవలసినదనియు తీర్మాన ముపపాదించుచు, శ్రీ శ్రీ శ్రీ

వ్యవసాయవిద్య

శ్రీశ్రీశ్రీ

వ్యవసాయ శాఖకు డైరెక్టరుగ వీక్షిస్తున్నాడు. గారు సహకారవిచారణసంఘమువారి యెదుట నిన్నటిదినము సాక్ష్య మిచ్చుచు వ్యవసాయ కళాశాలలో 103 గురు విద్యార్థులు చదువుచున్నారనియు, పరీక్షలలో నుత్తీర్ణులయిన వారందరును ప్రభుత్వోద్యోగములలో జేరుచున్నారనియు తమ భూములతోలికి బోవుట లేదనియు నుడివరి. ఇట్టిస్థితి ఏమాత్రము ప్రోత్సాహకరము గాదు. వ్యవసాయ కళాశాల స్వయంకృషికి ప్రోద్బల మొసగుచున్నది. రయితులకు నిజముగా లాభము నొసగకున్నది. వ్యవసాయములో తగిన యనుభవములేని విద్యార్థులు వ్యవసాయాభివృద్ధి కెట్లు తోడ్పడగలరో తెలియదు. దీనినిబట్టి వ్యవసాయవిద్యావిధానమును మార్పుట యత్యవసరమని తోచును. విద్యార్థులకు వ్యవసాయమునందు అభినివేశము గలిగించి సోదరరయితులకు వారు ఆదర్శప్రాయులుగ నుండునట్లు జేయు విద్యయే నిజముగా వ్యవసాయవిద్య. అంతియగాని ప్రభుత్వపు కొలువులోకి బుచ్చువిద్య విద్యగానేరదు. ప్రభుత్వోద్యోగములు నిండినవిమ్మట విద్యార్థులు మరల నిరుద్యోగముచే బాధపడవలసి వచ్చును. కాయకష్టమునకును స్వయంకృషికిని నూతనమాగ్ధావలంబనమునకును ప్రోత్సాహ మొసగుటకు వ్యవసాయ విద్య యుపకరింపవలయును. ప్రాయశః కళాశాలలో నేర్చెడివిద్య నిత్యానుభవమునందు పనికిరాదను భయము విద్యార్థులను వేధించుచున్నది గాబోలు.

ఇట్టిభయమున కాధార మున్నచో, వెంటనే వ్యవసాయవిద్యను సంస్కరించినగాని ప్రయోజనములేదు. మద్రాసు రాజధానిలో వ్యవసాయవిద్యకు అవసరమే లేదని, వీక్షిస్తున్నాడు నుడివరిట. అటు లగుచో, కళాశాలపై నింతసామ్మూను పెచ్చింప నేల? వీక్షిస్తున్నాడు ప్రతిపాదనమును ప్రభుత్వము వారు పరిశీలించి తమ యభిప్రాయమును చెలుపుట లాభకరము. చెన్న రాజధానియందు వ్యవసాయమే ప్రధానవృత్తియని చెప్పవచ్చును. దీనియందు ఎంచ దగిన పరిశ్రమలు గనుపింపవు. అట్టి తరి, మద్రాసు రాజధానికి వ్యవసాయవిద్యతో బనిలేనిచో, ఏరాజధానికి బని గలదో తెలియదు. అభివృద్ధికరమగు మార్గములను ఈ రాజధానియందు ప్రవేశపెట్ట వలసినయవసర మెంతేని గలదు. కాని, ప్రస్తుతవిద్య రయితుకు లాభించుటలేదని వెల్లడియగుటచే, దీనిని మార్చి నిజముగ నుపయోగమగు విద్యను ప్రవేశ పెట్టుట ముఖ్యము. విద్యార్థులకు భూములపట్ల నా పక్షిబుట్టించినగాని, ప్రయోజనముండదు. హైస్కూల్ లో వ్యవసాయమును బోధింప వీలుగలదా యని

రామదాసుపంతులుగా రడుగగ, సాధ్యపడదని వీక్షిస్తున్నాడు జవాబుచెప్పిరి. ఇరిగేషను శాఖవారు వ్యవసాయశాఖకు సంబంధించినవారిని చేర్చుకొందు రా యని దేవధరుగా రడుగగ, జేర్చుకొనరని వీక్షిస్తున్నాడు జవాబిచ్చిరి. పూనాలోమాత్రము ఇట్టి ఏర్పాటు గలదట. ఇట్టి సౌకర్యము గలిగించినను విద్యార్థులసంఖ్య విస్తరింపదని, వీక్షిస్తున్నాడు గారి నమ్మకము.

వ్యవసాయ శాఖలో ప్రభుత్వోద్యోగముల గోరువారిక్కరు మాత్రమే యీ కళాశాలలో జదువుకొందురు గాబోలు! ఇట్టినుస్థితిని ఎంతత్వ రలో దొలగించిన సంతమేలు. వ్యవసాయమునందు నిజముగ ప్రీతి గలవారు పెక్కుమంది, వ్యవసాయకళాశాలలో జేరుటకు కుతూహలము పొడమునట్లు జేయవలయును. 1926-27 సంవత్సరపు వ్యవసాయనివేదిక నేడు మా కందినది. ఇది ప్రోత్సాహకరముగ గనుపట్టును. వ్యవసాయ కళాశాలలో డిగ్రీకోర్సునందు మాత్రమే విద్య గలపబడుచున్నట్లు రిపోర్టు చెలుపుచున్నది. దీనియందు నలువదిమంది చేరి యున్నారట. వ్యవసాయపు మిడిల్స్కూల్స్ స్థితి యనుకూలముగలేదని తెలియుచున్నది. ఆంధ్రదేశమున అనకాపల్లి పాఠశాల అవజయము గాంచుట శోచనీయము. దీనిని మూసివేయవలయు నని, డైరెక్టరుగా రిటీవల సూచనల సంపిరనియు, అవి తమ ఆలోచనలో నున్నవనియు, ప్రభుత్వము వారు చెలుపుచున్నారు. అనకాపల్లి పాఠశాలకు గలిగిన యవజయమునకు విద్యావిధానపు లోపమే ముఖ్యకారణమని తలచెదము. రయితుల యుద్దేశ్యములను, వానినడవడులను గ్రహించిన గాని, విద్యాధికారులు వారికి ఉత్కృష్టముగ మార్గములను నేర్పజాలరు. అనకాపల్లి పాఠశాల ఊచించినను, ప్రభుత్వమువారు జురకక, కాళహస్తిలో నొకపాఠశాలను, మధురజిల్లాలో మరియొక పాఠశాలను స్థాపింపదలచిరి. ఈ రెండును విజయము గాంచునని, వారుహించుచున్నారు.

వ్యవసాయశాఖవారు పరిశోధనలను గావించుచున్నారు. వీరు తమ దృష్టిని ముఖ్యముగ వరి, ప్రత్తిపంటపై నిగుడించిరి. పరిశోధనవలన లాభము గలిగెనని, వీరు చెలుపుచున్నారు. అయినను, ప్రభుత్వమువారు సూచించినట్లు, వ్యవసాయశాఖ వారి ధర్మము పరిశోధనతో సంతరింపదు. వ్యవసాయశాఖవారు సంపాదించిన నూతనజ్ఞానమును రయితుదృష్టికి దీసికొనిరావలయు ననియు, క్రొత్త పరిశోధనలు పరిశోధననియమునకును వ్యవసాయ శాఖవారి ధర్మములకును మాత్రమేగాక, సాధారణ గ్రామ పరిస్థితుల కుపకరించునట్లు జూడవలయు ననియు, ప్రభుత్వమువారు హెచ్చరించుచున్నారు. పరిశోధనల గాంచి సంతృప్తిజెంది లాభములేదు. నివలన రయితు కెక్కువపంట పడువను విషయము రుజువుకావలయును. పెక్కుసాగులు, నూతన మార్గములు రయితు కెక్కువసప్తము గలిగించుటచే, వారు వారి నవలంబింపరమురి. భారత దేశపు రయితు, క్రొత్తమార్గములపట్ల అయిప్తము జూపుననుట సత్యదూరము. క్రొత్తమార్గములు విజయముగ లాభించునని తోచిన, రయితులు వీనిని తప్పక యవలంబింతురు. అంతియ గాని, క్రొత్తకొరకు దేని

పట్టిన దాని నవలంబించి నష్టపడుటకు, వీర రయితులు నమ్మతింపజాలరు. ఉన్నగోడుగూడ పోవునే మోయను భయము వారి నావహించుట సహజము. రాజ్యద్రుతినిగా రిటీవల చెలివనట్లు, ఒక్క కంకి పెరుగుచోటుల రెండు కంకులు పెరుగుట మంచిదే యయినను, రెండు కంకులకొర కాశపడి ఒక్క కంకిని గూడ బోగొట్టుకొనుటవలన తీరని నష్టము వాటిల్లును.

ఇంతకుముందు వ్యవసాయశాఖవారి ప్రదర్శన కార్యము డబ్బులేకను మనుష్యులులేకను తిన్నగ సాగలేదట. ఇకముందు రయితులయెదుటకు దీనిని తెచ్చుటకు తగినంత ధనము లభించు నని ప్రభుత్వమువారు ఊహించుచున్నారు. రాజ్యపు శాసన సభలో అభివృద్ధిశాఖామంత్రిగారు కొన్ని గ్రాంటులను ప్రతిపాదించెదరు. వ్యవసాయశాఖయు సహకారశాఖయు తమ పరస్పరసంబంధమును గ్రహించెనట. కాని యీ సంబంధము తగినంతగ జెరుగలేదని చెప్పవచ్చును. పరిశుద్ధుడు పాలను, నేతిని, వెన్నను సప్లయ జేయు డిపోలను సహకారసంఘములవారు నిర్వహింపగలరాయని యడుగగ, చాల ఇబ్బందులు గలవని వీక్షిస్తున్నాడు నిన్నటిదినము బదులుజెప్పిరి. పశువుల ఇమ్మారెచ్చు ఏర్పాటు సఫలమగునని వీక్షిస్తున్నాడు నమ్మకము లేదు. ముందుగ వ్యవసాయశాఖ తన ధర్మమును నెరవేర్చినవిమ్మట సహకారశాఖవారు వీరి కెంతవరకు తోడ్పడగలరో యోచింపవచ్చును. ఇంతవరకు వ్యవసాయశాఖవలన రయితుల కెంచదగిన లాభము గలుగలేదు. వ్యవసాయపాఠశాలలు రయితుల కుపకరించుటలేదు. వ్యవసాయశాఖ డైరెక్టరుగారికే వ్యవసాయవిద్యావశ్యత గోచరించుటలేదు. రయితులతో కలసి మొసి తిరుగుచు వారి కష్టములను గుర్తింపగలిగిన భారతీయులను డైరెక్టరులుగ నియమించుట యవసరము. లేని యెడల ఈ శాఖ క్రింద వెచ్చించు డబ్బు బూడిదలో పోసిన పన్నీరగును.

మిస్ మేయో గ్రంథవ్యాప్తి

మిస్ మేయో గ్రంథమును, ఇదివరకు పార్లమెంటునందలి కన్సర్వేటివు సభ్యులకు ఉచితముగ పంచిపెట్టెనని తెలిసెను. ఇప్పుడు లేబరు సభ్యులకు చొకరకపుప్రతులను పంచిపెట్టుచున్నారట. పాపము, ఇట్టి శ్రమ దీసికొనుచున్నవారిని గాంచిన జాలియగును. దీనివలన గ్రంథనైచ్యమే మరింత వెల్లడియగుచున్నదిగాని, భారతీయులకిలమున కెట్టికళంకము వాటిల్లుటలేదు. ఆంధ్రాసుగారు ఈ గ్రంథముపై విదేశపత్రికలకు విమర్శనలను వ్రాసి పంపుచున్నారు. వలసరాజ్యములలో గూడ, భారతీయదూషణ మధికముగ వ్యాపించి యున్నదట. జాతిద్వేషమును పురికొల్పుటయే, మేయోగ్రంథము ముఖ్యతయము. అమెరికాలో ప్రచురించిన గ్రంథమున, ఈమె వ్రాసిన వ్రాతలు మరింత ఘోరముగ నున్నవని, ఆంధ్రాసుగారు కనిపెట్టిరి. అమెరికనులు ఎట్టెక్కడియనులను రూపుమాపి వారి కెట్టిహక్కుల నొసగకబోగ, బ్రిటీషువారు హిందూ దేశపు ఇండియనులసొగ్గును బెంచుచున్నారని, మిస్ మేయో గారు సూచించిరట. పాపము ఎట్ట ఇండియనులగతి, హిందూ దేశపు ఇండియనులకు పటలేదని. యీమె

జగమున్నది గాబోలు! హైందవ నాగరికమునందు
ప్రభుత్వమునుటచేతనే, అయ్యది యింకను నిలువ
జగమున మేయోగారు గ్రహించుటమేలు. టైము
ఆఫ్ ఇండియాపత్రికకు వ్రాయుచు, డాక్టరు బాల్కరు
నామ మేయోగారి అంకెలు ఎటుల తప్పలో నూ
చించిరి. హిందూదేశమున 8 మొదలు 14 సం॥ల
లోపు బాలికలు గర్భవతులగుదురని, మిస్ మేయో
వ్రాసెను. కాని బాల్కరుగారు బొంబాయి ఆస్పత్రు
అలో చూచించిన 304 కేసులలో కనీసపువయస్సు
24 ఉండెను. ఈవయస్సుగలవారయినను ముగ్గురు
మాత్రమే యుండిరి. సామాన్యపు వయస్సు 18
నందత్సరములుండెను. ఇటులనే మదరాసు మెట
ర్నిటీ ఆస్పత్రిలో సామాన్యపువయస్సు 19 సంవత్స
రములుండెను. 17 సంవత్సరములకు లోపలివారు
కొలదిమంది యుండిరి. ఉత్తర హిందూస్థానమున
పదిమంది మాత్రమే 15 సంవత్సరములకు లోపు
వయస్సు గలవారుండిరి. మిస్ మేయోగారు సూచిం
చిన 14 సంవత్సరముల గరిష్ఠ పువయస్సు
ఆనత్యమని బాల్కరుగారు స్పష్టపరచిరి. ఇంగ్లీషు
మిషనరీ యొకరు యిటీవలనే హిందూదేశము
గూర్చి యొకగ్రంథము వ్రాసెనని సివిలు మిలిటరీ
కెటెలు పత్రిక తెలిపెను. వీరు తమగ్రంథమును
ముగించుచున్నపుడు మిస్ మేయో గ్రంథమునుచూ
చుట తటస్థించెనట. ఈమిషనరీ చాలకాలము హిం
దూదేశములోనే తన జీవితమును గడపెను. హిం
దూదేశమున త్యాగశక్తి, యధికముగ గల దనియు
అవతరమగుచో ఆత్మార్పణము జేయగలవారు పలు
వురు గలరనియు ఈ మిషనరీ వ్రాసెను. ఇట్టిస్థితి
అనాగరికమును సూచింపదు. మిస్ మేయోగారి
వ్యక్తి కేవలభౌతికభాగములపై నిలిచి యుండుటచే
భారతనాగరికస్వరూపము నామె గ్రహింప లేక
యచ్చవచ్చినటుల ప్రేతెను.

నిలువిగ్రహము : మదరాసు శాసనసభ
నిలువిగ్రహమును దీనివేయవలయునని, భక్త
చత్వరనాయకుగారు ప్రతిపాదించును తీర్మా
నము. రాబోవు శాసనసభలో చర్చకురాగలదు.
తీర్మానావశ్యకతవిషయమై ఎట్టి యభిప్రాయభేద
ముండజాలదు. భారతీయగౌరవమును ప్రధాన
ముగ నెంచు శాసనసభ్యులెల్లరును, పక్షభేదములతో
విముక్తము లేక తీర్మానము నామోదించుట
యొక్కము. శాసనసభాతీర్మానమును, ప్రభుత్వము
వాడు కొనసాగింపక వీలుండదు. లేనియెడల
ప్రజలలో తెరిగిన యనమ్మతి యింకను యతిశయిం
చుట వహజము. నిన్నటిదినము వి. కృష్ణస్వామి
అయ్యరుగారి శిలావిగ్రహమునకు ముక్కు చెక్కి
వేసెనట. నిలువిగ్రహందోశమున కిది ప్రతి
క్షయగ నెవరయినను అవలంబించిన యెడల, ఆం
ధ్రదేశము పెచ్చుపెరుగునుగాని తగ్గనేరదు. క్రూరు
లగు వీలుగారికిని, ధర్మాత్ములగు కృష్ణ స్వామి
అయ్యరుగారికిని వైరుతకాంతరము తారతమ్యము
గలదు.

ప్రపంచ ఆర్థిక సమావేశము
జనీవాలోగూడిన ప్రపంచ ఆర్థికసమావేశము
వార్షికుంకమును పెంచగూడదనియు, వానిని తీసి
వేయు ప్రయత్నింపవలయుననియు, తీర్మానించెదట.
హిందూ దేశమునుండి వెడలిన ప్రతినిధులు గూడ,

యీ తీర్మానము నామోదించిరి. వాణిజ్యమునం
దేమి, పరిశ్రమలందేమి, విశేషాభివృద్ధి గాంచిన,
యూరపియను దేశముల కిట్టి తీర్మానమువలన హాని
లేదుగాని, పరిశ్రమల విషయమున ప్రారంభదశలో
నున్న హిందూదేశమున కిట్టి తీర్మానము మిగుల
హానికరమనుటకు నందియములేదు. పరాధీనమగు
హిందూదేశము, ప్రపంచపు పోటీకి తాళజాలదు.
ఇటీవల టారిఫ్ బోర్డువారు విదేశవస్తువులపై గల
సంకములను పెంచవలయు నని సిఫార్సు జేయగ,
ఇండియా ప్రభుత్వమువారు నిరాకరించిరి. ఇకముందు
గూడ వీరిటులనే ప్రవర్తించుటకు, ఆర్థికసమావేశ
తీర్మానము తోడ్పడునని తలంపవచ్చును.

స్పెయిను నిరంకుశాధికారి హత్య
స్పెయినునందు నూతనసభ సమావేశ
మయ్యెను. దీనియందలి సభ్యులందరును ప్రభుత్వ
మువారిచే నామినేటు చేయబడినవారే. ఇట్టిసభ
వారి ధర్మమును మంత్రి యగు డిరివెరాగారు తేట
పరచిరి. ప్రజాపరిపాలనమును ప్రభుత్వమునకు
విడిచిపెట్టి ప్రజలయక్కరలగూర్చి మాత్రము వీరు
మంత్రులకు దెలుపుచుండ వలయు నని మంత్రి
శాసించెను. ప్రతిపక్షమునకు పార్లమెంటరీ వోటుం
డుట అక్రమ మని మంత్రిగారితలంపు. పార్లమెం
టరీ పరిపాలన మేర్పడుచో, రాజకీయ నాయకుల
దురాశ పెంపొందు ననియు, దేశమున కనర్థము
వాటిల్లుననియు, డిరివెరాగారు తెలియజెప్పిరి. కాని,
డిరివెరాబోలు నిరంకుశాధికారుల కెట్టిదురాశ లేదు
కాబోలు! ఇట్టి నిరంకుశపరిపాలనమును డిరివెరా
గారు ఎంతకాలము సాగింపగలరో చూడవలయును.

బాల్కను గందరగోళము
యూరపు కలవరమునకు, బాల్కనులలో
గలిగెడి గందరగోళమే సామాన్యముగ కారణమగు
చుండును. ఈ మారుగూడ అట్టిస్థితి సంభవించు
నేమో యని భయపడిరి గాని, ఆత్మ తొలగిపో
యెను. యుగోస్లావియను నేనానిని, బల్గేరియాలోని
విప్లవకారులు వధించిరి. కాని బల్గేరియా నెంటనే
క్షమాపణ గోరి, అశాంతిగల జిల్లాలలో మార్షలు
లాను అమలులోపెట్టుటకు అంగీకరించెను. బల్గే
రియా చూపిన సమాధానభావము, కలహకార
ణము నంతరింపజేసెను. కాని, ఇది ఎంతకాలము
నిలుచును? ఇటీవల దేశము, ఆల్బేనియాలో నవలం
బించుచున్న పద్ధతియే, నిజమగుకారణమని “ఎక్స్
ప్రెస్” అను ప్రాచీనపత్రిక వ్రాయుచున్నది. ఇది
నిజమగుచో బాల్కనుగందరగోళము ఎప్పుడు మరల
తలయెత్తునో యని భయమగుచునే యుండును.

పంచదార : ఇంపీరియల్ ప్రిఫరెన్సు
ఇంపీరియల్ ప్రిఫరెన్సు పద్ధతి లాభకరము గాదని
బ్రిటీషు పంచదార వర్తకులిపుడు గ్రహించుచున్నా
రు. నాల్గు కంపెనీలవారు తమ పనులను మూన్సివైచిరి.
లివర్పూల్, లండను ఫ్యాక్టరీలనుగూడ మూసివే
యవారి వచ్చునని, తలచుచున్నారు. అగ్నివేళ
రాజ్యములనుండివచ్చు తెల్లపంచదారపట్ల అభి
మానము జూపుటచే, బ్రిటీషు పంచదార పరిశ్రమ
యడుగంటుచున్నదని, సర్ లెయిగారు సూచిం
చిరి. ఇంగ్లాండునయితము వాణిజ్యమునందు సామా
న్యభిమానము జూపజాలకుండగ, హిందూ దేశము
చూపుట ఎంత దుర్లభమో చెప్పనక్కరలేదు.

మెస్టనుప్రభువు : హిందూదేశస్థితి
మెస్టనుప్రభువు, హిందూదేశస్థితిగూర్చి పలు
కుచు, బ్రిటీషువారి తోడ్పాటు లేనిది, హిందూదే
శము ముందుకు బోజాలదని సూచించిరి. హిందూ
మహమ్మదీయవైషమ్యములను బ్రిటీషు వారు
తొలగింపజాలరని వీరితలంపు. అటులగుచో, బ్రిటీ
షువారు చేసెడి సహాయ మేమియో తెలియదు.
బ్రిటీషు ప్రజలు హిందూదేశమును స్వలాభమున
కువయోగించిరను సంగతి వెరుక నిజమేగాని,
యిప్పుడు నిజము గాదని, వీరు దెలుపుచున్నారు.
హిందూ మహమ్మదీయ విభేదములను బ్రిటీషు
పరిపాలనము తొలగింపజాలనపుడు, స్వపరిపాలన
ము నిచ్చుటయే కర్తవ్యమని స్పష్టమగుచున్నది.

దేవదాసీలు
రాబోవు మదరాసు శాసనసభలో దేవ
దాసీల పద్ధతిని నిరుత్సాహపరచుటకు చట్టమును
గావింపగోరుచు, డాక్టరు ముత్తులక్ష్మీరెడ్డిగారు ప
ాదించదలచిన తీర్మానము చర్చకు వచ్చునని,
ప్రకటించబడెను. దేవదాసీల అవినీతిని తొలగింప
నెంచువారందరును ఈ తీర్మానము నామో
దించి, ఆదురదృష్టవానికి తోడ్పడుట యవస
రము. ప్రభుత్వమువారు గూడ ఈ తీర్మానము
నామోదించి త్వరలో అనుకూలచట్టము గావిం
చుట శ్రేయస్కరము.

బరిస్సా వరదలపహాయము
ఆంధ్రానుగారి సూచనలు

కలకత్తా, ఆక్టోబరు 12:—సి. ఎఫ్. ఆంధ్రానుగారు
బరిస్సాలో వరదలపహాయముగూర్చి మార్వాలతో ఆలో
చించుటకు కేడు విచ్చేసిరి. సుమారు 75,000 యిండ్లు పునర్ని
ర్మాణ మొనర్చినపుడు ఆరోగ్యకరమగు ఏర్పాటుల నవలంబిం
చినచో గ్రామములు బాంపము నిమ్మజాతుల ప్రస్తుతి
దుర్భరస్థితి తొలగును అని ఆంధ్రానుగారు చెప్పిరి. ఆంధ్రా
నుగారు ముగల గవర్నరుగారిని జూదులకై రాంచిబోయిరి.
తిరిగి వచ్చినపుడుపరియగు యేర్పాటులనుగూర్చి సూచనల జేయు
దురు. (ఫీ. ప్రెసు)

ఆంధ్రవిద్యార్థినంపుము:—18-10-27 గురువా
రము సాయంత్రము 5 గంటలకు ఆంధ్రప్రతిభాధనమున పై
సంఘపక్షమున విద్యార్థిసభజరుగును. యావద్భారత విద్యార్థి
మహాసభనుగూర్చియు యావకల మహాసభను, గూర్చియు చర్చజ
రుగును. ఆంధ్రవిద్యార్థులెల్లరు విచ్చేయ ప్రార్థితులు.

కాన్పూరు, ఆక్టోబరు 11:—దశరా యుత్సవసందర్భ
మున ఆక్బరుపురమందు కొట్లాటజరిగెను. డోరేగింపు సరిగ
మనీదుపద్ధతు వచ్చునరీకి వారికి ప్రార్థనవేళయయ్యెను. ఇరుప
క్షములు కొట్టుకొనిరి. యూరేగింపాగినది. 144 ఆవరణలో
నుంపబడినది. (ఆ. ప్రె.)

హైదరాబాదు, ఆక్టోబరు 11:—రాష్ట్రహిందూసభ
కార్యనిర్వాహక వర్గమువారు సమావేశమై 21 ఏండ్ల వయస్సు
లోని వారు మతముమార్చుకొనరాదను శాసనముచేయవలెనని
యొ, హిందూప్రచారకుల హత్యగావించుచున్నవారిని తగు
శిక్షలు విధింపవలెననియు తీర్మానించిరి. (ఆ. ప్రె.)

అలహాబాదు, ఆక్టోబరు 11:—స్వామి భాస్కరానం
దు గజదొంగ చతురపాటతో మాటాడుటకు ప్రభుత్వోద్యోగి
వేషమున నేగిన కేసులో ముద్దాయికి శిక్షలేదువరకు శిక్ష వి
ధించిరి. తరువాత సంవత్సరకాలము శాంతిభంగము చేయకుండు
టకుగాను జామీను నిచ్చిరి. (ఫీ. ప్రెసు.)

విదేశవార్తలు

సర్ బ్యాసిలు బ్లాక్సుగారికి అమెరికను షేవరలు విద్యార్థులలో ఆంగ్ల నిపుణుడుగ వ్యవహారములందు సలహా ఇచ్చుటకు నియమించెదమని కోరుచున్నారు.

రాకోవిస్కిగారిని తీసివేయుట

పార్లమెంట్, అక్టో 9:—రాకోవిస్కిగారిని తీసివేయవలెనని ప్రతిపక్ష ప్రభుత్వమువారు మాస్కోను ప్రాసరి. 1924 అక్టోబరులో జేసిన ఒడంబడికకు ఏమియు జోక్యము కలుగజేసి కొనమని చెప్పి ఇప్పుడు జోక్యము కలుగజేసికొనవలెననుట పూర్వపు ప్రతిపక్ష విరుద్ధముగాన రాకోవిస్కిగారిని తీసివేయవలెననిరి. రాకోవిస్కిగారి చక్రాలచే ఆతనిని తీసివేయమంటిమిగాని ఫ్రాన్సులోనివియట్టు సంబంధములకు ప్రమాదము రావలెను అని తెలిపిరి. సోవియట్లతో యుద్ధమువచ్చునో పెట్టుబడిదేశములకు దున్నులైనట్లు అందరు తమప్రభుత్వము నోడించి రెడ్ల వైద్యములో జేరవలెనని రాకోవిస్కిగారు ప్రకటించుట ధర్మవిరుద్ధమని ప్రెంచివారముచెప్పారు. రాకోవిస్కిగారి ప్రకటనము ప్రాంసులో ఆలజిని కలుగజేసినది మాస్కోలోనున్న ప్రెంచివారమువారి రాకోవిస్కిగారి ప్రకటనముతో మాకు సంబంధములేదని ప్రకటించవలెనని కోరగా వారల్లుచేసిరి. అప్పటినుండి రాకోవిస్కిగారిపై తీవ్రాధికారము తగ్గినది.

క్రొత్త నౌకావిమానము

లండన్, అక్టో 9:—నౌకావిమానమునకును అంతర్దామికిని మధ్య ఇంకొక నౌకావిమానమునంటిది ఒకటి బయలుదేరెను. దీనిని ప్రెంచివారు కనిపెట్టిరి. గంటకు 80 మైళ్లు పోవునట్లు, 80 గ్యాలనుల పెట్రోలు ఖర్చుఅగును. ఎంతకుపాను వచ్చినను నలిచెదట. ఇద్దరు కూర్చుండునది 50 పానుల ఖరీదు. ఇందులో 400 మంది నిద్రపోవుటకును, పయనముజేయుటకు పిలుస్తాడట. 100 మందిని గొంపోవు నౌక 40 గంటలలో అట్లాంటికును దాటునట్లు.

బల్గేరియా చర్య

సోఫియా, అక్టోబరు 10:—సర్వీయనుమంత్రి బల్గేరియా విదేశాంగమంత్రిని జూచెను. పెట్రెలిచి, కస్టెండిలులో విప్లవోద్యమములను అడంబడుటకు వైనికాశనమును ప్రకటించెదనని బల్గేరియామంత్రి అభయమొనగెను.

సెర్బియానేనానిహంతకులను ముగ్గురిని పోలిమవారు బట్టుకొనిరి. ఒక గవాలివొరకెరట. ఇదికోడ్డు ప్రక్కననున్నది. బయటికివచ్చి లోబడవలెనని కోరహంతకులు నిరాకరించిరి. అప్పుడు పోలీసువారు తుపాకులను గాల్పిరి. హంతకులువారల గాల్పిరి. రాత్రి అంతయు కాల్పుచునేయుండిరి. ఉదయమున పోలీసువారు లోనిపోయిచూడ ఇద్దరు హంతకులు చనిపోయిరి. మూడవవానిని బట్టుకొనిరి.

ఇంకొక యుద్ధస్థానరచివ్వాము

లండన్, అక్టో 9:—సార్వభౌమమార్గము చతుకులో యుద్ధస్థానరచివ్వామును బహిర్గతము జేసిరి. దీనిని బిరుదావధులుగల ప్రముఖలెవరును బహిర్గతము జేయలేదు. గాజా యుద్ధములో గాయములు దిని బ్రతికివచ్చిన విద్యుగారు తెరచిరి.

ఇంగ్లీషుచానలు ఈత

ఇంగ్లీషుచానలును దాటిన ఆంగ్ల కన్య గట్టుకు వచ్చి రెండుగంటలు స్నానము జేయుచుండెను. ఆంగ్ల బాలికలలో ఈమె యే ప్రథమరాలు చానలును దాటుటకు.

అమెరికా సైనికులు

రుగ్బీ, అక్టోబరు 9:—అమెరికా సైనికులు లండను కేగిరి. వైమిస్టర్లో ప్రత్యేకముగ ప్రార్థనలు జరిగినవి. రేపు సార్వభౌమదండకులు వీరిని బకింహం మందిరమున సత్కరించెదరు. ఆక్స్ ఫర్డ్ కళాశాలలనుజూచిరి. లండను మేయరు నిందోషగును. మంగళవారము మ్యూయార్కుకు బయలుదేరి సోయెజుడు.

భారతయోధుల స్థానరచివ్వాము

కపర్దాల మహారాజుగారి ప్రశంస

పార్లమెంట్, అక్టో 9:—విరోహ సంగ్రామములో వివిధ రంగములందు పోరుటకు తనరాజ్యమునుండి 12000 మంది పోయినదియు, ఇదిగాక ఇండియను పటాలములో 500 చేరి రనియు మాజేమనుండివచ్చి పోరి ఇటలు మడిసినవారిని సంస్కరించుటకు సమాజేశమైతిమి. వారిచర్యలుపరాక్రమముతో గూడుకొన్నవి. కాశ్యోత్రబ్రహ్మకల్పముగ నిలబడును. ఆదియే వారి స్థానరచివ్వా మని కపర్దాల మహారాజుగారనిరి.

జనీవా నౌకాదళసభ

భగ్గు మైనందున విహవమేర్పడునని తానెన్నడును భయపడలేదనియు, భగ్గుమునుటచే జపాను తనదళమును పెంపొందిజేయ లేదనియు, కూర్చిడిగారు నిష్కళంకరాజకీయజేత్రగనే ప్రవర్తించుచున్నాడనియు తమ నౌకాదళపు మందిపులను ఈ పర్యాయము ప్రకటించునపుడు అందరిని మించి ఎక్కువగా పెంచు నుద్దేశ్యములేదని మీకే తెలియుననియు శక్తివంపన లేక జేయుచున్నారనియు ఇంకను జేయ ప్రయత్నించెదమనియు, బాల్టియన్ గారు అమెరికా సైనిక బృందమునకు విందొసంగు సందర్భమును నడిపిరి.

1914-1918 లో బ్రిటిషువారంత భల్లూకపుటట్టుతో పోరిననో అమెరికా తోడ్పడుటకే పిలువకపోయెడిదనియు, ప్రజాస్వామ్యసిద్ధాంతములను నిలబెట్టి నిరంకుశత్వమును నిర్మూలము జేయలేకపోయియుండెడి వార మని హార్డుసావేజీగారు ప్రత్యుత్తరమిచ్చిరి.

సామ్రాజ్య వ్యవసాయసభ వచ్చేసమావేశము ఆస్ట్రేలియాలో జరిపెదరు.

వైమానిక ప్రచారములను అభివృద్ధిజేయుటకు వైమానిక మంత్రివర్గమువారు సాలు 1 కి 2000 పానులను పూర్వము ఇచ్చిన వైమానికసంఘములకు గాక ఇంకొక 4 సంఘములకు సహాయముచేసెదరట.

విరోహ మహాయుద్ధకారములను వివరించుచు రేపటి దినము (10-వ తేదీని) రెండు ఉద్గ్రంథములను ప్రకటించుచున్నారట.

యుద్ధకారణము

బ్రిటిషు గ్రంథములు

రుగ్బీ, అక్టోబరు 10:—1898-1914 వరకు యుద్ధకారణములను దెలుపుచు బ్రిటిషుతరపున డాక్టరు గూచి, వేంవర్లగారు వ్రాసినదియు, వాటిని గవర్నరు మెంటు ప్రేమనరీ కార్యాలయమువారు ప్రకటించిరియు తెలియుచున్నది. మొదటిసంపుటములో బ్రిటిషువారు ఏకాకిగ నుండవలసినదని వ్రాసిరి. రెండవసంపుటములో ఆంగ్లోజపానీసు, ఫ్రాంకో బ్రిటిషు సయోద్యయని వ్రాసిరి.

ఈగ్రంథములను ప్రకటించుటకు నిశ్చయించుకొన్నందులకు కారకులు రాంసేమన్డో నాల్డుగారే. చాంబర్లెనుగారుగూడ దాని నొప్పుకొనిరి. బెర్లిన్, వియన్నా, సెంటుపీటర్స్ బర్గ్ లో రహస్యగ్రంథములన్నియు యుద్ధసంబంధమును విషయములను ప్రకటించుటచే బ్రిటిషువారుగూడ ప్రకటించుట సమంజసమని తోచినందున, బ్రిటిషువారుగూడ ప్రకటించిరి. 1898 లో బ్రిటన్ ఏకాకిగనుండక అందరితో మైత్రితో నుండవలెననియు అప్రకారము 1904 లో ఆంగ్లో ఫ్రెంచిఒడంబడికను జేసికొనిరియు అప్పటినుండి మిత్రమండలికి సయోద్య ఏర్పడినదియు దెలుపుచున్నారు.

దేశీయుల తిరుగబాటు

శ్వేతముఖులకు సహాయము

మెల్బోర్న్, అక్టో 10:—ఆడిలెయిడు ప్రాయిజరు మాట్లా, సోలమన్ దీవులకు అనుబంధము శ్వేతముఖుల సహాయార్థము బ్రిటిషుప్రభుత్వము గోరుటచే పోవుచున్నది.

ఆర్థు పిటెర్సన్ మ్యోజెగారు కనివారమునాడు ఈ సుహృద్లో వైద్యాలయపు కిటికీలోనుండిపడి ప్రమాదముచే చనిపోయినట్లు పంచాయితీ చేసిరి.

టర్కీలో కర్దాలు

పెరిషియా ప్రభుత్వ లేఖ

కాన్స్టాంటినుపోలిస్, అక్టోబరు 9:—కర్దాలను నడిపించుటకు పెరిషియా ప్రభుత్వమువారు దీసికొనుచున్న కఠిన చర్యలకు తురుష్కు ప్రభుత్వము సంతసించుచున్నది. త్వస్తి లాపుచున్నది. ముం దట్లు చెలరేగకుండజేయ ప్రయత్నించుచున్నారని త్వస్తిచెందిరి. తురుష్కు యధికారులకు సైనికులను కర్దాలచే పట్టువడినవారిని పెరిషియా ప్రభుత్వమువారు వదిలిపెట్టిరి.

చీనాయుద్ధము

ఉత్తర సైనికవిజయము

రుగ్బీ, అక్టోబరు 9:—ఉత్తర చీనావైద్యము మ్యూసేన నోడించెనని జెప్పకొనుచున్నారు. అయిదు పటాలముల బండిలుగ బట్టుకొనిరి. ఇంకను ముందుకేగుచున్నాడు.

నల్లమందు దొంగవ్యాపారము

జనీవా, అక్టోబరు 10:—జాతిసమితి నల్లమందు దొంగవ్యాపారమునుగూర్చి ఆలోచించుటకు నియమించబడిన యిటాలి సంఘమువారు తమ నిజీకను జాతిసమితి సభవారికి అంబజేసెదరు. 1925 ఒడంబడికను తక్షణము నిర్మోగమాటుచునట్లు మలుజరిపిన, దొంగవ్యాపారము అగుటకు పిలువనని తెలిపిరి. ఈ విషయమై చాలమందిపని జరిగినదనిరి. 7 నురిలో రిస్కలే ఒడంబడికను ధ్రువపరచిరి. కష్టపరిశీతులను గ్రహించి ఆయాభాష్యములు జాతిసమితి తనపనిని సాధించుటకు పిలువనట్లు తోడ్పడెదరుగాకయిరి. ఈ దొంగవ్యాపారము మన నాగజకమునకు కళంకమునిరి. ఇంకను విస్తారముగ దొంగవ్యాపారము సాగుచున్నను కొంత తగ్గినదనిరి. అన్నిప్రభుత్వములవారు సమావేశముతో నున్నారు. నిస్సంశయము. ప్రభుత్వముల వాతంతరున ఈదొంగవ్యాపారమును మాన్యగలరు.

ఎలియట్టు లెక ఆనునామె నేల నుండి 4 మైళ్లు ఎత్తుగా విమానములో ఎగిరెనట.

సోవియట్లు వర్గంతిలో పాల్గొనటకు ఇటలీ ప్రతిపక్షి యూనియను కాంగ్రెస్ వారు ప్రతినిధులను బంపుచున్నారని మాస్కోలినికి కోపముగానున్నది. ఈ పర్యాయము ఎన్నికలను ప్రేక్షియూనియను కాంగ్రెస్, తగాదాలవివాద ఎన్నికలను జరిపెద మనిరి.

హిండింబర్గుగారు 80 వ జన్మదినోత్సవమున కేంద్రముగారు అభినందనల నంది చీలిపోయిన జర్మనీ మరల దీక్షమై ప్రవర్తమానమై యలవాటుగాక యని కోరిరి.

హిండింబర్గుగారు అలసిపోవుటచే, వడితగుటచే తమజాతి విని చాలించుకొనెద రని వదంతులు బయలుదేరినవి. జాతీయవాదుల కిష్టములేదు. వారి ఆశయములకు అవకాశముండజేయాలని భయపడుచున్నారు.

బల్గేరియాలో సైనిక శాసనము

సోఫియా, అక్టో 11:—బల్గేరియా రాజాతరపున బల్గేరియా ప్రధానామాత్యుడు కస్టెండిలు, ప్రెట్రెలిచిలో సైనిక శాసనమును ప్రకటించిరి. బల్గేరియా ప్రభుత్వమువాదినట్లులేచే వడిదుడుకు చల్లారినదనుచున్నారు. అసలు బల్గేరియా విప్లవములకు కారణము ఇటలీ ఆల్బేనియాలో విజృంభించు విజ్ఞాపనయని ఈకోడి పార్లమెంటుక వాకొనుచున్నది.

మ్యూసిడొనియా విప్లవసంఘబలము ఎక్కువగాయిటటచే బల్గేరియాకు గొప్పకష్ట పేర్పడినదట. బాల్కన్ పరిశీతులు సంతృప్తిగా పరిష్కారమొనగించుటకు బ్రిటిషుప్రభుత్వము సంతసించుచున్నది.

కోసియాకు వైడిమానిక ప్రచారమును పిర్మాయెయెటకు సర్ అలంకోభంగారు ఇంగ్లండునుండి త్వరలోనే బయలుదేరుచున్నారు.

అమెరికా సైనికులు

సార్వభౌమదండకులచే సత్కరింపబడిరి. లాబ్జుమేయరు విందొసగెను.

ఆంగ్లమును మాట్లాడు రెండుజాతులకును స్నేహపాములు మరింత ఎక్కువగ అల్లుకొను గాకయని అమెరికావైద్య ప్రత్యుత్తరము నిచ్చెను.

హజీరా ఆఫీసునుండి పెర్మిట్ వచ్చినది. ఆఫీసులో నుండి వచ్చిన ప్రజలు బ్రాహ్మణులను వివేచించుచు మార్గములో నెరయించుట వచ్చినది. ఆయన దెలిపెను.

విన్ని పెగ్ కన్సర్వేటివ్

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంత్ర)

విన్ని పెగ్, అక్టో 11:—విన్ని పెగ్ పథ ప్రారంభమై వది. ముందు నాయకుడెవరో ఎవరికి తెలియదు. ఆగవ్యగోళమున నున్నది. ప్రాతప్రభావామాత్యము మెయిగ్ గాగ అధికారమును చాలించుకొనునట. పెద్దానగ్, హాగ్రి, సర్ హెన్రీ డేవిడ్ గాగ నాయకత్వము నకు ప్రయత్నించుచున్నారు.

ఏడేక పటాలము

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంత్ర)

లండన్, అక్టోబరు 11:—ఏడేక పటాలము విషయమై ప్రత్యేక బాధ్యత నెంతయు యాదకార్యాలమువారే భరించెదరట ఏడేక 1 తేదీనుండి సైనికాధికారమును సామ్రాజ్య ప్రభుత్వమువారే దీసికొనిరి.

చాంబర్లను రివరాసంభాషణలు

ఏమైయుండును?

లండన్, అక్టో 9:—స్పెయిను ఉత్తరప్రకాశముండి తొలగుననియు అవిషయమై ప్రెస్సు లిటును మధ్యన రిగ్ రెట్టు కొన్నందున అనుకూలమును బడంబడిక కుదరవచ్చుననియు ఆ ప్రాల్మరు కావలెనను ఆ తే స్పెయినుకు లేదనియు రివరాగాగు అన్నట్లు సర్వేక్షణము నూచించుచున్నది.

చాంబర్లనుగారు

రగ్స్, అక్టోబరు 9:—డివెరాగాగలో కలిసికొన్నం గులకు సంతోషమనియు, జరినా, రుంజీరీమయమై ఆతనితో మాట్లాడితి ననియు, ప్రెస్సును ప్రభుత్వమునా రింకను తంజీరునుగూర్చి రాయబారములను జరుపుచున్నారనియువారిద్దరెకిని బడంబడిక కావచ్చుననియు ఆట్టి బడంబడిక బ్రెటిషు ప్రభుత్వమునకుగూడ అంగీకార ముననియు స్పెయిను జాతిసమితి నుండి వనిలిపోయినందులకు విచారమును దోపిటినియు స్పెయిను ప్రతినిధికి జాతిసమితిసభలో గొప్ప స్థానముం దెననియు జాతిసమితియే మనకు మాకు దాయకమనియు ఇంకను నమ్మకముతో నుంటినని బెప్పిటిననియు బ్రియండుగారిలో చాంబరేసుగారినిరి.

వాతావరణ నిధి

1927 సం॥ అక్టోబరు 12 వ తేది బుధవారము

మధ్యతేదీలు	గత 24 గంటలలో అధ్యక్షుని ఉష్ణోగ్రత	గత 24 గంటలలో అధ్యక్షుని ఉష్ణోగ్రత	గత 24 గంటలలో ఉష్ణోగ్రత	గత 24 గంటలలో ఉష్ణోగ్రత	గత 24 గంటలలో ఉష్ణోగ్రత
గోల్కొట్	91.1	76.4	...	4.20	+ 1.15
కొల్కత్తా	90.7	78.8	...	1.26	- 0.61
కొల్కత్తా	95.8	74.0	...	2.36	+ 0.24
బెంగాల్	93.1	77.5	...	4.82	+ 2.28
బెంగాల్	87.2	78.4	...	1.59	- 0.05
బెంగాల్	88.4	71.6	...	1.04	- 0.86
బెంగాల్	...	...	...	1.46	- 0.16
బెంగాల్	94.6	75.8	...	8.65	+ 1.70
బెంగాల్	95.5	76.3	...	0.76	- 0.75
బెంగాల్	95.9	76.2	...	0.84	- 2.81
బెంగాల్	92.8	75.5	0.01	2.41	+ 0.40
బెంగాల్	93.7	70.4	...	0.98	- 1.96
బెంగాల్	88.1	67.0	...	0	- 0.58
బెంగాల్	96.8	74.5	...	1.90	- 0.87
బెంగాల్	94.5	79.0	...	0.82	- 2.70
బెంగాల్	95.6	74.9	...	0.15	- 1.44
బెంగాల్	90.2	78.9	...	0	- 1.95
బెంగాల్	...	...	...	0	- 2.79
బెంగాల్	88.1	78.1	...	0.12	- 2.79
బెంగాల్	81.8	78.1	...	1.71	- 2.37
బెంగాల్	88.5	68.6	...	1.48	- 2.85
బెంగాల్	85.2	71.1	...	3.74	+ 0.97
బెంగాల్	85.2	61.6	...	0.27	- 3.11
బెంగాల్	76.1	53.5	...	2.64	- 1.18
బెంగాల్	65.4	49.3	...	0.43	- 3.64

సర్కారులు:—ఆకాశమునిర్మలముగనున్నది. పగటివేడిమి కాకినాడలో 7 డిగ్రీలు ఎక్కువ. రాత్రివేడిమి 2½ డిగ్రీలు తక్కువ.

డక్కన్:—బల్లారిలో పగటివేడిమి 2½ కర్నూలులో 5 డిగ్రీలు తక్కువ.

కర్నాటకము:—కడపూరులో తుఫానువీచింది. నెల్లూరులో మబ్బు విస్తారముగా నున్నది.

మద్రాసులో:—పగటివేడిమి 6 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

వ. వ. నారాయణ అయ్యర్,

కళాకారుడు.

సర్ బ్యానిటల్ డాక్టరుగారి ప్లాంట్ హాల్ కల స్క్రీమును అంగీకరించుటకు బహుశావారముగామని ఇండియా కార్యాలయమువారు చెప్పిరట.

డా॥ హాఫ్ మన్ గారి (జర్మన్) దివ్యోపదేశములు.

1. డాక్టరు హాఫ్ మన్ గారి ఎలిక్టర్ ఆఫ్ లైఫ్:—150 వ పం॥ నుండి ఖ్యాతిగాంచినది. ఆ తేదీని పూర్తిగా తొలగించి, ఆకలిని బాగుగా నిర్ధారించి రక్షణనిచ్చేయును. కలరామీద ఆమోఘముగా పనిచేయును. వెల 1 కి రూ 1-0-0.

2. డాక్టరు హాఫ్ మన్ గారి సాత్ వేజ్ ఆయింటు మెంటు:—గాయకలకు, కాయలకు, కురుపులకు, ప్రణామలకు, లోతులకు, లోతులకు మొదలైన వాటిని వెంటనే మాన్యును వెల 1 కి రూ 1-0-0, చిన్నవైజు రూ 0-8-0.

3. డాక్టరు హాఫ్ మన్ గారి వెయివత్ అన్ని నొప్పులను తగ్గించుటకు బహుశావారముగామని ఇండియా కార్యాలయమువారు చెప్పిరట. వెల రూ 0-12-0, చిన్నవైజు వెల రూ 0-8-0.

Sole agents:—NEELA & Co. New Street, Madras.
Madras Agents:—ALL-INDIA MEDICINES & GENERAL AGENCY, 8 Broadway (Upstairs) Madras.
ఈ దివ్య దుకానులందుమాడ దొరకును.

Messrs. Asvin & Co., 174, Broadway.
Raja D. Mawney & Co., 11, Broadway.
Dadla & Co., Esplanade. (Pachayappas)
Mr. Iyannoo Mudaliar.
157, Deva Raja Mudali Street. 4028 Madras.

ఖద్దరు ప్రశంస

అలహాబాదులో సుప్రసిద్ధమైనవాది యగు

డా॥ కైలాసనాథ కాట్టూగారు

మహాత్మునకు వ్రాసిన లేఖ

నేను ఎందుండియో పత్రికను ప్రతివారమును తప్పకుండ చాల శ్రద్ధగా చదువుచుందును. నాకు ఖద్దరునందు గట్టి నమ్మకముగలదు. 1921 ఆగస్టు నెల మొదలు నేను ఖద్దరునే ధరించుచున్నాను. కోర్టులో మాత్రము నల్ల ఆల్బా కా చాపనును ధరించుచుంటిని. ఇటుపైనే నేను ప్రతి నెలయును భారత తంత్రకారక సంఘమునకు పంపుటకు నిశ్చయించి పెద్దెబరు నెలకు మారురూపాయ లిందుతో పంపితిని. మీయిష్టానుసారము దీనిని మీరు వ్యయపరచుకోవడము.

నాకు నూలువడుకుట తెలియదు. నేను తంత్రకారక సంఘమున సభ్యుడనుగాను. మాయింట్ల నొక రూటునున్నది. కాని నా ఆశ్చర్యమనే నేను దానిని తిప్పుట లేదు. అదిగాక నూలు వడుకుటవలన నితరులకు ప్రోత్సాహము కలుగునగాన నూలు వడుకుటవలననేగాని ఖద్దరును ప్రేమించువా రందరను నూలు వడుకుటవలననే నేను తిలపించు. ఇప్పుడు దేశమున నంతయును ఆప్యాయముగా నుండినను విద్యార్థికులకును సామాన్యులకును దృఢమును సంబంధమును కలిగించునది ఖద్దరేయని నేను గట్టిగా నమ్ముచున్నాను. ఈ విషయమున మీరు వ్రాయునట్టి వ్యాసము లన్నియును నాకు చాల ప్రీతికరములు. భగవదనుగ్రహమున మీ ప్రయత్న మిడచుగాక.

ఉద్యమ ప్రారంభములకు మీరు వ్రాయునో సాంద్ర్యము నకును నిరాడంబరమునకును ప్రాచారమునకును ఖద్దరే ముఖ్య చిహ్న మని నేను వ్రాయుట అమోఘమునయే నేను తలంచెదను. దారిద్ర్యమునందు జాతిమతభేద మేమియును కనబడదు. కాన ఖద్దరు విశమత్యమును కలిగించుటకు ముఖ్యసాధనమును. భారతీయు లందరను ఖద్దరు నామోదితురని నాకు గట్టి నమ్మకము కలదు.

నాకు తీరుబడి లేకపోలేదుగాని తిరుబడి లేకపోవుటవలననే నేను నూలువడుకుట లేదు. ఎంత తొందరపనిగలవారై ననుగూడ ప్రయత్నించినచో నూలువడుకుటకు తీరుబడి చిక్కకపోదు. నా కొక తల్లి కావలెను. అలహాబాదులో లభించినో లేదో తెలియదు. మీరు దయతో పంపినచో మహాప్రసాదమని నీయకరించి భద్రముగా కాపాడువాడను.

కోర్టు చాపనును ఖద్దరు లభించునని మీరు వ్రాసినందులకు చాల సంతోషించితిని. 10 గజములను పంపుడని వెంటనే సబ్బోత్తి ఆశ్రయమునకు వ్రాసెదను. నా కది లభించినచో ప్రాత ఆల్బా కా చాపనునుగూడ పంపివేసెదను. —అని కట్టూగారు నాకు వ్రాసిరి.

వ్యాధివాదులు డాక్టరులు మున్నగువారందరను మరే మియును చేయజాలకపోయినను డాక్టరు కట్టూగారివలె ఖద్దరు నిధికి ధన మొసంగుచుండినచో మంచి దేశ సేవ చేయగలిగినవారగుదురు. ఖద్దరును బాగుగా వ్యాపింపజేయుట కింకను చాల సామ్యు పెట్టుబడినియిత్తము కావలసియే యున్నది. పెట్టుబడి లేనిచో విస్తారముగా బట్టులు తయారుకావు ఖద్దరు దేశమందంతటను వ్యాపింపవలయును యావ్యయమువలనమనమునే యుండెను.
(మో. క. గాంధీ ఎం.యు.డి.యూ 6-10-27)

అజీర్ణము, అందుచేగలుగు

నరముల బలహీనత మొదలగు వాటికి అమోఘమైన నివారిణి

ఆయుర్వేద ఔషధమునందు నుదముగలవను విషయము నాస్వంషయమునందే పరిశీలించి కలిగిన జయప్రదమైన ఫలితమునుండి నాకు నమ్మికకలిగినది. కొన్ని కారణములచే నేను అజీర్ణము, అందుచే గలిగిన నరములబలహీనతచే బాధపడుచుంటిని. ప్రస్తుతము మద్రాసు, నెల్లూరులో, అల్పరూపాదీయందు కాపురమున్న పండిత స్వామి శ్రీనివాసాయ్యంగారివద్ద చికిత్సప్రారంభించితిని. స్వల్పకాలమునందే (ఆనగా 28 దినములలోనే) వారు నాకు కలిగించినసహాయము అమోఘముగానున్నది ఆస్పారన్ గృహము, ఎస్. కె. కృష్ణయ్యచేర్చి రాయపేట, మద్రాసు కుమార్తె రాజా అఫ్ వెంకటగిరి.
26—2—26

తలపైనుంచు చర్మములోనికి దిగునట్లు బాగుగా రుద్దుచు తరువాత దిరునైనట్టి, కృశించినట్టి చాలిపోవునట్టి శిరోజము లుండవు! ఒక బుడి "వేస్ వేస్" సామేడును తెప్పించుకొనుచు వెంట్రుకలకును, పుష్కలము బాగుగా రుద్దును. తక్కువమే ఇంద్రజాలము ఎల మీ వెంట్రుకలు మృదువుగాను పశుపశుగాను, నునుపుగాను మారును. మనోహరమైన సునాసన మాడ నుండును. ఏలననగా "వేస్ వేస్" సామేడును మంచి సువాసన

Vaseline POMADE

కృశించిన పుష్కలము వెంట్రుకలు గలవా రెల్లరు ఈ ఉపయోగకరమైన చికిత్సను విడువక చేసుకొనవలెను.

ఆంధ్రునుగారు-మేయోగంధము

తగిన జబాబు తయారు చేయుచున్నారు

“నిరంకుశ శ్వేతాధికృత భావముతో వ్రాయబడినది”

కలకత్తా, ఆక్టో 11:— మేయోకన్యవ్రాసిన “భారత మాత” గ్రంథమునుగూర్చి బరంపురంలో ఆంధ్రునుగా రొ సంగిన ఉపన్యాసమునుగూర్చి ఆసోసియేటెడ్ ప్రెస్ ప్రతినిధి ప్రశ్నింపగా వారిట్లు జెప్పిరి: “ఈ విషయమున యింకను వ్రాయుచుండినచో గ్రంథమునకు అవసరప్రాముఖ్యతనొసంగి, యెట్టి అభిప్రాయమును ప్రచారముచేయుట కుద్దేశింపబడినచో అట్టి యభిప్రాయములనే విస్తరింపజేయుటకు తోడ్పడినవార మగుదుమని నేను మొదట అనుమానించితిని. మహాత్మాగాంధీ గారితో విషయమున ఆలోచించితిని. వారుగూడ తొలుదొ ల్ల యెట్టి అనుమానమునే గలిగియుండిరి. ఆ గ్రంథమునందు భారతీయ నాగరికతను భారత రాజకీయాభివృద్ధిని ఖండిండు భాగములకు వివరముగ జబాబుచెప్పటత్యవసరమని గాంధీగారు నాకు నమ్మకము జెప్పిరి. అందుచే నేనెచ్చటికి బోయినను ఆ గ్రంథమును వెంటనుంచుకొని దానికి తగినజబాబును ఆం అమెరికా, దక్షిణాఫ్రికా పత్రి లలో ప్రకటింపటకు తయారు చేయుచున్నాను. కలకత్తాలోని ప్రధాన విషయగాతే దక్షిణాఫ్రికాలో యీ గ్రంథమునుగూర్చి విమర్శించి నిందింపవలసివచ్చిననట బట్టి, దీనిపై మెంతవరకు ప్రాకినచో తెలియగలదు. భారతదేశముపై ప్రతిహతప్రచారము ఆ స్త్రీ లి యా, న్యూజిలండు దేశములకుగూడ చేసినది. కన్యాలో మేయో కన్య గ్రంథమువలన వర్తమైన వైషమ్యము పెచ్చుకెరిగి భారతీయుల యెడ యెంతటి అసూయ ప్రబలునో తెలుసుకొన్నచో గుండె ఝులుల్లు మనుచున్నది.

శ్వేతాధికృత నుద్ధరించు గ్రంథము

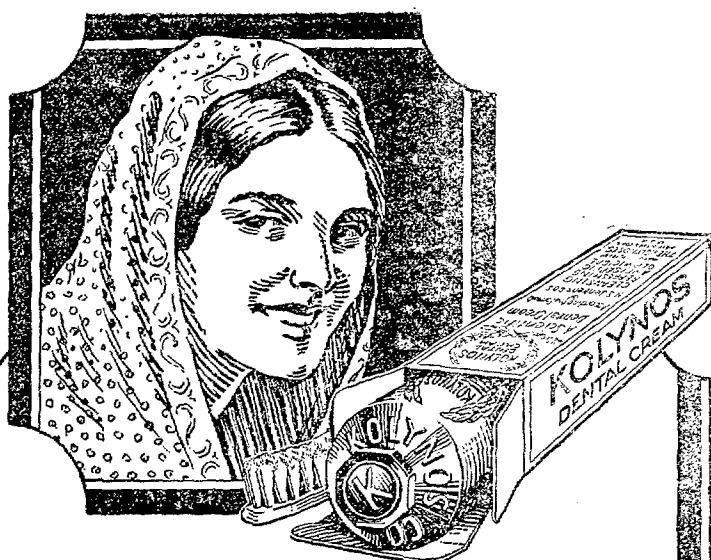
శ్వేతజాతుల యాధికృతను పోషించి ఐరోపాదేశము నకు చెందిన యితర జాతులను అణచియుంచు సుద్దేశముతో యీగ్రంథము వ్రాయబడినదని మీరువలంబెడరాయని ప్రశ్నింప ఆంధ్రునుగారిట్లనిరి! మేయోకన్యకు యెట్టి రాజకీయ ఉద్దేశమునందు నమ్మకమున్నట్లు గ్రంథమును బట్టి అనుకొనుచున్నాను. నిరంకుశ శ్వేతాధికృతను గోరువారు తప్ప తదితరులెవరును వ్రాయ సాహసించజాలని వాక్య మొందుగలదు. బ్రిటిషువారిండియానువచ్చిన పిదప భారతీయులసంఖ్య హెచ్చినని శబ్దము ఆమె యిట్లు వ్రాసెను. “మన ఆమెరికావారు మన భారతీయుల నెడమగానుంచి వారికి ఓటింగు పౌరసత్వపు హక్కులను నిరాకరించుచుండ, మన బ్రిటిషుసోదరులు వారి భారతీయుల సంఖ్య నభివృద్ధిజేసికొని వారిని స్వపరిపాలన మార్గ మనకు మరల్చిరి.” మనభారతీయులు “వారి భారతీయులు” అను దుర్బంధకారముగ పలుకుటలోను, యీవిషయము నింతచులక నగా జూచుటయందు ఆమెకు గల శ్వేతజాతి అధికృతభావము వెల్లడియగుచున్నది.

మిత్రవాత్సల్యముతో గాయములు పొడుచుట

మేయోకన్య తాను చెప్పుకొన్నట్లు (400 పుట) స్నేహితురాలిగనే వచ్చి స్నేహభావముతోనే గాయములు పొడిచినను మిత్రత్వముయొక్క ప్రధానాంశమునే ఆమె గుర్తించలేదు. ఇతరజాతుల స్త్రీపురుషులను సోదరిసోదరులుగ జూచుకొనవలెనని ఆమె అనుకొనలేదు. మొదటినుండి చివరవరకును ఉద్వేగములను కొనియాడినది. ఈ గ్రంథము వ్రాయట కవసరముగు సందర్భములగూర్చి ఆమె జెప్పిన విషయము నమ్ముకే మియు నభ్యంతరములేదు. కాని ప్రపంచమునందర్ని ప్రాంతములలోను మేగంధము నాధారము జేసికొని భారతప్రతి కూలురు స్వాతంత్ర్యోద్యోగప్రచారము కొనసాగించుచుంటుండే ఐది రాజకీయసంస్కరణాభివృద్ధికి ముఖ్యప్రతిబంధముగ నున్నది. దీనిబట్టి మహాత్మాగాంధీగారి వాదమునందలి సత్యము గోచరమయ్యెను. భారతస్వాతంత్ర్యయోధులగోరు మిత్రులెల్లరు తమయావచ్చుకొని వినియోగించి యీగ్రంథమువలన కలిగిన గట్టమును సవరించు టత్యవసరమని చెలిసెను.

తగిన జబాబు

మేయోకన్యనిందలకు రెండువిధములుగ జబాబుసంగవలెను. మొదట ఇండియాలోగల అస్పృశ్యత అనారోగ్యము మున్నగు పాపములను పోగొట్టుకొనవలెను. రెండవది మేయోకన్య ఆరోపించిన నిందల నన్నింటికి వివరముగ జబాబునుబాగ్గితగా నాలోచించి వ్రాసి ప్రకటింపవలెను. బొంబాయిలో డి॥ బాల్కరుగారు ఇండియాలో పురుషుగూర్చి తన యనుభవములను చెప్పుచు మేయోకు మంచి జవాబు నొసంగిరి. అట్టిజవాబులే విదేశప్రజలకు భారతీయులయెడ నమ్మకము కలిగియును, (ఆ. పె.)

కాలినాస్, దంతముల నంటుకొనియుండు పులిసిన ఆహారము పునలుసులను నోటినుండి తొలగించి, పుష్పి, బాధ మొదలగుపటివ్యాధులకు మూలకారణమైన పురుగుల నాశనమొనర్చి, చిగుళ్లకు ఎవ్విధమైన హానిలేకుండ కాపాడును. అందుమూలమున శరీరారోగ్యమునకు చాలా సహాయకారియగును.

నేడే కాలినాస్ ను ఉపయోగించి, మీనోటిని ఎట్లు కుద్రపరచునో గుర్తింపుడు.

KOLYNOS

DENTAL CREAM

డెంటల్ క్రిము

997

ఆంగ్లసభలు-ఆంగ్లపరిషత్తు

అనంతపురములో జరుగవలసిన ఆంగ్లసభలు ఈ1 నెల 16, 17 తేదీలను జరుగనని మొదట నిర్ణయించి యిపుడు 28, 29, 30 తేదీలను జరుగనని మొనరించియున్నారు. ఈ నెల 18 తేదీనుండి 22 వ తేదీనాడు చట్టనిర్మాణసభ బరుగబోవుచున్నది. మరల 31 తేదీనుండి నవంబరు 1 తేదీవరకును జరుగును. ఈ చట్టనిర్మాణసభలో ఆంగ్ల విశ్వవిద్యాలయమునకు సంబంధించిన ల్లు లెన్నియో చర్చకురైనై యున్నవి. ఆంగ్లరాష్ట్రీయసభకు అధ్యక్షులు కానున్న దండు నారాయణరాజుగారు యం. యల్. సి. అయివున్నారు. వీరికొక అడుగు అనంతపురములోను మరియొక అడుగు మదరాసులోను పెట్టువలసియుండును. వీరితోబాటే ఆంగ్లసభలకు రాదలచిన యం. యల్. సి. లందరు ప్రొక్యుటాడవలసివచ్చును. ఆంగ్లవిశ్వవిద్యాలయపు గోల ఈ చట్టనిర్మాణసభలో తేలివతర్వాత ఆంగ్లసభలను జరుపుచో ఆంగ్లజిల్లాల యభిప్రాయమును వెలువరించుటకు యుక్త సమయముగా నుండును. కాన ఆంగ్లసభలను నవంబరులో జరిపిన బాగుగానుండును. ఈసాలను ఆంగ్లపరిషత్తుభయ బల్లారిలో ఈ నెల 22, 23, 24 తేదీలను జరిగనై యున్నది. అనంతపురములో ఆంగ్లసభలు జరుగుటయు, బల్లారిలో పరిషత్తుసభరుగుటయు తెలుస్థింపుచున్నందున ఉత్తరజిల్లాలవారు దత్తమండలమువైపు రెండుసార్లు ప్రయాణముచేయు భాద తొలగించుటకును హెచ్చుచుండి రా వీలుగలిగించుటకును పరిషత్తుభయగూడ నవంబరు నెలలోనే ఆంగ్లసభలకు రెండురోజులు ముందుగనో ఐదురోజునో జరిపిన బాగుండును.

కొ॥ వి॥

కృష్ణామండల అర్చకమహాజనసభ

ఈ నెల 18 వ తేదీని దెజవాడలో జరుగు యీసమావేశమున కరుదెంచు అన్నికాఖిలలోని అర్చకమహాజనలకును యుచిత భోజనవసతు లేర్పాటు చేయబడినవి. సభ శ్రీ వెంకటేశ్వర స్వామివారి దేవాలయమున జరుగును. ఈ దేవాలయము దెజవాడనగరమున చాల పురాతనమైనది. కావున కులభయగ దెలిసికొనవచ్చును. 12 వ తేదీ సాయంకాలమునండియు దెజవాడ రైల్వేస్టేషనువద్దను మరి ముఖ్యమైన తావులందును నలం టీరులు వేచియుండురు. అందరికిని ప్రత్యేకప్రత్యేకముగ నాహారములు జేరలేదని తెలుచు మండలమునందలి అన్నిప్రాంతములలోని అర్చక మహాజనులును దయచేసి సభను ప్రయోజనవంతముగ జేయ వేడికొనుచున్నాము.

దెజవాడ. వేదాంతం కృష్ణమాచార్యులు, ఆహారసంఘాధ్యక్షుడు.

The Allenburys' Foods.

విడ్డలను పెంచుటకు క్రమమైన పద్ధతి. భూలోకమున దంతయు, కృతజ్ఞత గల తల్లి తండ్రులనుండి వేలవవేలు యోగ్యతాపత్రికలు వచ్చినవి. ప్రతివారమును ఇండియాకు క్రొత్త సరకు వచ్చును. అన్ని ఉత్పాదములలోను, మందు లమ్మువారికడనుకొరకును.

Allen & Hanburys Ltd., London

Special Representative for India: A. H. P. JENNINGS.

Block E, 2nd Floor, Clive Buildings, Calcutta.

“విడ్డలను పెంచుట, విచారణ” అను మా ఇంగ్లీషు పుస్తకమునకు వ్రాయుచు. ఉ చ త ము.

తులసి.

తులసి మొక్కయొక్క అద్భుత క్రియలను బెలుపు గ్రంథము. సర్వస్వోత్తమ క్రిమి కీటుకాది విషములను, కఫబాధ్యములను, హరించు తులసి యోగములను, చంటి జబ్బులను మదుర్పు తులసి ఔషధములను, తులసి మహాత్యమును, తులసి పురాణమును, తులసి వైద్యమును, తులసి పటములను, తులసి గోవింద నామములను, తులసి పూజయను యందు వ్రాయబడియున్నది. వైద్యులకు, వైద్యేతరులకు, స్త్రీలకు ముఖ్య ఉపయోగమైన గ్రంథము.

మొదటి అంశము. పోస్టు ఖర్చులు 3 ఆణాలు.

కేసరి కుటీరం,
ముచ్చేద బొమ్మశాల, ఎస్కాడు, మద్రాసు

శ్రీమత్

కన్యకాపురాణము.

అర్చనైక శ్రీమతలదేవతలను శ్రీవాసవకన్యకా పరమేశ్వరి పరిత్రమను అనేక ప్రాచీనతాత్పర్య గ్రంథముల నామాలా గమన పరికించించి ఆంధ్రతాత్పర్య సహితముగ నేతద్వంశీయులు మఖ్యముగ పంకియారాభివృద్ధి లభింపజేయు మొనర్పరి పథమున గోత్రాధ్యక్షక సంగతులను చేర్చించి చరిత్రానుసారమున కుచితముగ హోష్టాక చిత్రపటములను చేర్చి డబుల్ రాయల్ 40 పేజ్ల గ్లాజ్ కాగితములందు 82 అధ్యాయములు గల 342 పుటల గ్రంథముగ ప్రకటింపబడి యిదివర కనేక ప్రతుల హిందూదేశమున వ్యాప్తిపడియున్నవి.

క్యాటెగోరైండు 4-0-0; అట్టలైండు 2-8-0

పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము.

మలయాళా రీతికిందలివలసమునకు వ్రాయబడు.

నాటంబాటి - వెంకటనరసింహులు సెట్టి

అందు నన్ను,

బజాజ్ బిద్ది, చిత్రాధిక.

కృష్ణజిల్లా ఎన్నికలకేసు విచారణ

బందరులో విచారణ జరుగుచుండుట

ఉపాధ్యాయులచే వోట్ల ప్రచారము చేయించుట

మరికొందరు గ్రామకరణముల సాక్ష్యము

(నూ ప్రత్యేక ప్రతినిధి)

బందరు, అక్టోబరు 11:-

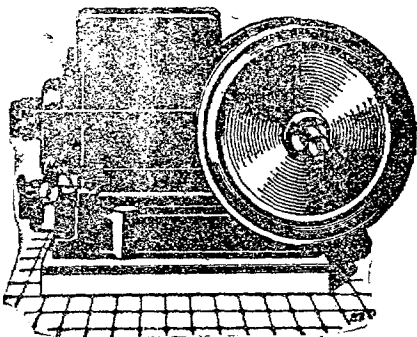
కృష్ణజిల్లా ఎన్నికలలో మిర్జాపూరు జమీందారుగారి పై చేబడిన దావా యందు న్యాయ. కె. పి. లక్ష్మణరావు గారి రీతిసమున మరికొందరు గ్రామకరణములను, స్కూలు పేష్టరులను, ఇతరులను విచారించిరి. వీరు సాక్ష్యములను, పట్టులను వారు జాయింట్లు పట్టాదారులు ఏవిధముగ వోటులనుగ చేర్చబడినదియు, పాతకాలోపాధ్యాయులను, వోట్ల ప్రచారముకొరతెలుల ఉపయోగించినదియును వివరించిరి.

ఈదినమున కోర్టు తిరిగి సమావేశమైనపుడు న్యాయమూర్తి కె.పి. లక్ష్మణరావుగారు, వోటుల జాబితాలనుగరించి ఇంకను విచారింపబడవలసిన సాక్షులెందరుగలరని ప్రశ్నించిరి. వాది తరపున సి. వి. రామచారిగారు ప్రత్యుత్తర మొసగుచు వోటుల జాబితాలనుగరించి మొత్తము 45 సాక్షులను పిలిపించితిమనియు, అందింతవరకు 18 లేక 14 గురు విచారింపబడినదియు ప్రత్యుత్తర మొసగిరి.

ఒక ప్రతికూలసాక్షి

వై. జగన్నాథంగారు తరువాత వాజ్మూలమొసగుచు తాను సలు-రిజిస్ట్రార్ గననియు, గత శాసనసభ ఎన్నికల సందర్భమున తాను విశ్వవాదపల్లి పోలింగ్ స్టేషనునంద ప్రెసిడెంట్ అఫీషరుగ ఉపయోగించినదియు నుడివిరి.

రామచారిగారు :- అవగడ పోర్టుపాతకాల హెడ్ మాస్టరుగ తోలేటి సుందరరామయ్యగారిని మీ రెదురుదురా?

క్రాస్సి
కి రోసిన్ ఆయిల్ ఎంజిను
సాగడరు నైజులు.
2, 3 6 బ్రేకు హెచ్.పి.

(ఈ పటమునం దున్న మోదిరి మూయబడిన రకము)

పోర్టుబుల్, స్టేషనరీ టైపులు, హాఫర్ కూలింగు, టాంకుకు లేక రేడియేటరుకు కన్వర్టబుల్. ప్రత్యేకనదుసాయములు చేరినవి:- నాలుగు సైకిల్ ఎంజిను, మూయబడిన క్రాంకు కేసు, మూయబడిన గియరులు, హెచ్. టి. రోటరీమాగ్నెటా, కొత్త వాల్వగియరు, మెకానికల్ థ్రస్టెట్ వాల్వ, ఆటోమాటిక్ లూబ్రికేషన్, క్రాటల్ గవర్నింగు, తక్కువభాగములు, సాపుగాను, చమురులేకను పనిచేయుట.

అతి సరసమైనది

మిక్సిలిమి తవ్వయము గలది

విడువని నమ్మకము గలది

పూర్తివివరములకు ఈదిగువ విలాసమునకు ప్రాయుడు:-

క్రాస్సి బ్రదర్సు, లిమిటెడ్.

తండ్రి విలాసము:

కంబ్యుస్యన్

14, బ్రాడ్వే

మద్రాసు.

పోస్టుబాక్సు

నెం 1249.

వనోషధి శబ్దారణి ఘంటువు

మూలకాంక్షలకు 1000 సంస్కృతకీర్తనలను తెలుగు అర్థములు కలవు. క్యాటెగోరైండు నెం 3-4-0 లు. కన్వర్టబుల్ ఇంజను ప్రభుత్వములకు ఉపయోగపడుచున్నది. యానాని ఆయోధ్యదానములగుండు. ఈ 1-5 రు. 100 కిమ్యునుగ భవ్యములు కూడ గలవు. క్యాటెగోరైండు నెం 2-0 0 2454-1323 రెడ్డి సోదరులు, రాయవరము. గోదావరి.

సా :- ఎరుగుదును.
ప్ర :- శాసనసభ ఎన్నికలు జరిగినతోజూప హరు మీ పోలింగ్ స్టేషనునకు వచ్చిరా?
సా :- వచ్చిరనుకొనను.
ప్ర :- వారిని మీ రాదినమున విశ్వవాదపల్లిలో చూచి తిరా?
సా :- చేను చూడలేను.
రామచారిగారి రీసమయమున సాక్షి తిరిగిపోయెననియు ఆతనిని ప్రతిహతుసాక్షిగ పరిగణించి క్రాసుపరీక్ష చేయవలచితిమనియు చెప్పి అందుకు కోర్టువారి అనుమతిని వేసిరి.
న్యాయమూర్తి అనుమతిపై రామచారిగారు సాక్షి నిట్లు అడ్డుపెట్టినాడని.
ప్ర :- మీ రీతిసమున నావద్దకు వచ్చితిరా?
సా :- వచ్చితిని.
ప్ర :- మీ రేమి సాక్ష్య మొసకెదనని అప్రశ్నించిరి గదా?
సా :- మీ కీసందర్భమున చెలిసిన విషయ మేమి అని అడిగితిరి.
ప్ర :- తోలేటి సుందరరామయ్యగారు మిర్జాపూరు రాజాగారి ఏదె టుతో కలిసి పోలింగ్ స్టేషనునకు వచ్చిరనియు సుందరరామయ్యగారు పొగపీల్చుచు ఏజెంటుతో మాట్లాడుచుండిరనియు మీరు నాతో జెప్పలేదా?
సా :- లేదు.
ప్ర :- అతను నీ సహపాత్రునియు నేనే హితుననియు చెప్పితిరా?
సా :- చెప్పితిని.
ప్రతివాదికిరెండు వ్యాయవాది సాక్షిని క్రాసుపరీక్ష చేయలేదు.
ఒక భూస్వామిసాక్ష్యము
దివితాలూకా నాగాయిబిడ్డ గ్రామములలో భూస్వామియగు కంతంజేని బాబయ్యగారు తరువాత వాజ్మూల మొసగుచు, గత శాసనసభల ఎన్నికల సందర్భమున ఎన్నికలు జరుగుటకు రెండుతోజూబుముందు మోయిమాడి వెళ్ళితిని నుడివిరి. గోపాలకృష్ణయ్యగారికొరకు వోట్ల ప్రచారముకొరకు తా నా పూరు వెళ్ళెను. అవగడ పాతకాల హెడ్ మాస్టరుగ సుందరరామయ్యగారు గ్రామమున కనుపించిరి. వారెప్పుడు అచ్చటి రైతులతో మాట్లాడుచున్నారని. గోపాలకృష్ణయ్యగారికి వోట్లన్నింటినీదని తాను రైతులగోరిను. ఒకవోటు రాజాగారికిచ్చెదము, అని వారనిరి. రెండవవోటును గోపాలకృష్ణయ్యగారి కివ్వమని తాను చెప్పెను. రైతు లందుకు సరే యిరి.
క్రాసుపరీక్షలో ప్రధరరావుగారి ప్రశ్నలకు సాక్షి ప్రత్యుత్తరమొసగుచు తాను మిర్జాపూరు రాజాగారి కి ప్రతిహతులుగా పంచేయలేదని నుడివిరి. గోపాలకృష్ణయ్యగారి తరపున చాలమంది కమ్యువారు పనిచేసేరేమి తనకు దెలియను. తానుమాత్రము చేసెను. సుందరరామయ్య గారిని చూచుసరికి రాత్రి 7 గంటలగును.
ఉపాధ్యాయులద్వారా వోట్ల ప్రచారము
చాపల రామకృష్ణమగారు
నందిగామ బాలికాపాతకాల రెండవమాస్టరుగ చాపల రామకృష్ణమగారు వాజ్మూల మొసగుచు నుమ్మడపు వెంకటరంగారావుగారి సెరుగుతుననియు అతను నందిగామ తాలూకాబోడ్డు అధ్యక్షు డనియు నుడివిరి.
ప్ర :- మీరు గత శాసనసభ ఎన్నికలలో యెవరికొరకైనా పనిచేశారా?
సా :- శాసన.
ప్ర :- ఎవరితరపున?
సా :- మిర్జాపూరు రాజాగారి తరపున.
ప్ర :- మీరెందుకు పనిచేసితిరి?
సా :- బోర్డు ప్రెసిడెంటుగారు చెప్పబడెత.
ప్ర :- మీ రెక్కడ పనిచేశారు?
సా :- గండేపల్లి మొదలగు గ్రామములనువెళ్ళి అచ్చటి పెద్దలను రైతులను కలిసికొని మిర్జాపూరు రాజాగారికి సింగిలువోట్లు చేయవలసినదని చెప్పితిని.
ప్ర :- మీరొక్కరేనా అట్లాపనిచేసినది?
సా :- చాలమంది స్కూలు మాస్టరులు పనిచేసిరిమి. వారి సంఖ్య సుమారు 25 లేక 30 వుండును. మాకు సర్క్యులరులకూడా వచ్చాయి.
క్రాసుపరీక్షయందు సాక్షి ఇట్లునుడివిరి. నాకు వ్రాత మూలమున సర్క్యులరు రాకెను. ఇతరు స్కూలు పేష్టరులకు

కచ్చెను. వానిని చేతులతో పట్టి పట్టుకొని, నీలూ
న మొలకలగుగ్రామముల పాతకాలోపాధ్యాయులకి సర్కుల
కులనచ్చెను. మిగిలినవారు గూడ తమకిట్టి పట్టులకు వచ్చెనని
చెప్పిరి. ఇది నవంబరునెలలో జరిగెను. ఆపట్టులకులో వో
ట్టునుగురించి మీటింగును రావలసినదని అందుగలదు. మీటింగు
కు వెళ్లినతరువాత ప్రెసిడెంటుగారు, ఒకరొకరిగా పిలిచి, రా
జాగారికి వోట్లు సంపాదించుటకు ప్రచారమునవలసినదని
చెప్పిరి.

శనగపాడు, కోనగంటి, కోనాయపాలెం, చింతలపా
డు, దాచవరం, ముప్పాడుగ్రామ పాతకాలోపాధ్యాయు లంద
రుగూడా అమీటింగుకు వచ్చివారు.

ప్ర:—పాతకాలోపాధ్యాయులు ఎన్నికలలో పని
చేయరావని మీకు తెలియదా?

సా:—తెలియదు.

ప్ర:—మీరు మీటింగుకు వెళ్లినటుల రికార్డు
గలదా?

సా:—లేదు. ఒకరొకరు చేతులతో ఆదివారములలో
వెళ్లియుందుము.

సాక్షిని ఆక్షేపించుట

మరియుక పాతకాలోపాధ్యాయుడు శివపురపు బ్రహ్మ
య్యలింగంగారిని వాదితరపున విచారించవలెనని రామాచారి
గారు కోరిరి. వీరిపేరు పిటిషనరులు డిజిటిన వివరములందు లేద
నియు అందుచే ఇపు డేతని విచారించరాదనియు చక్రగిరరావు
గా రాక్షేపించిరి. వ్యాయమూర్తి సదరుఆక్షేపణ నంగీకరించుచు
వివరములపట్టికయందు చెల్లదనిన సాక్షులు విచారించబడక
పూర్వ మీసాక్షులను గైకొన నీలుకేదనరి.

మరికొందరు అనర్హులగు వోటరులు

పిమ్మట తిరువూరు లా లా కా పోలవరం
గ్రామకరణమున కె. రామకృష్ణ భాస్కరరావుగారి వాజ్మూ
లముగైకొనబడెను. రామాచారిగారిప్రశ్నలకు సాక్షి ప్రత్యుత్త
రమొసగుచు తానుతమది మొఖాసాగ్రామమునియు సముదేశిన
పుస్తకములను తీసుకొనిరా లేదనియు వెండవనంబరు లెక్కలమా
త్రము తెచ్చితినియు నుడివెను. గ్రామలెక్కలు మొఖాసా
దారువద్ద నున్నవి. మొఖాసాదారు పేరు గణపనేని వెంకటనర
సింహంగారు. వోటరుల ప్రిటిమినిరీవాదితాను అమరకంలెక్క
దాఖలాను తానే తయారుచేసెను. తరువాత తమపేర్లనుగూడా
చేర్చి వ లసినదాగోరుచు చాలమంది దరఖాస్తులపెట్టిరి వీరి
సంఖ్య 15. వీరందరు జాయింటుపట్టాదారులైయుండి భూము
ల విభజించుకొని వేరుగ పన్ను చెల్లించుకొనువారు. వీరిలో కొం
దరిపేర్లు అమరకంలెక్కలో కనుపించును. మరికొన్ని కనుపిం
పవు. 1157, 115, 1159, వోటరులు రు 10 లకుపైగా చెల్లిం
చువారే. అయితే వారు ఆగ్రామంలో చిరకాలంనుండి కాపు
రం చేయుటలేదు. అందుచే మొదటికిస్త్రుగా వారిపేర్లు చేర్చలే
దు. కాని తరువాత చేర్చవచ్చునగా చెప్పితిమి. 1169, 1171,
వోటరులు తమ పట్టాలపై పెన్సులతోకలపి రు 10 చెల్లించుచుం
డిరి. అందుచే వారిని మొదటిబాదితాలో చేర్చలేదు. కాని
తాము మొఖాసాదార్లకు ఇంకా చెల్లిస్తున్నామని దరఖాస్తు
పెట్టిరి. అందుచే వార్లునుకూడా చేర్చితిమి. నెం 1160, 1161,
1663, 1164, 1165, 1163, 1167, 1170 రుల వోటరులు జా
యింటుపట్టాదారులు.

క్రానుపరీక్షయందు సాక్షి తాను సర్టిఫైచేసిన దరఖా
స్తుదారులందరు రు 10 లకుపైగా పన్నుచెల్లించువారే యని
నుడివెను.

ప్ర:—గంపలగూడెం జమిందారుగారు మీడివిజు
లోని వాళ్ళేగా?

సా:—అవును.

ప్ర:—వారు స్వరాజ్యపక్షములోనివారేనా?

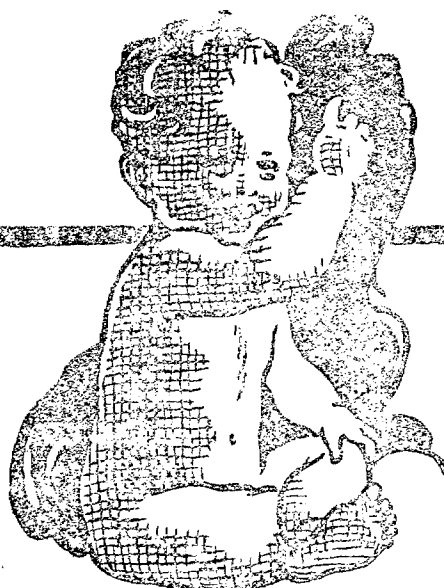
సా:—అవును.

ప్ర:—వారు కాశీశ్వర పునాదికారకు పనిచేసినారా?

సా:—చేసినట్లుగా తెలుస్తుంది.

జనార్దనపురం కరణముగారు

తిరువూరుతాలూకా జనార్దనపురం కరణమును భూ
స్వామియు నగు చాట్రాతి కోటసానలపతిరావుగారు తరువాత
వాజ్మూలమొసగుచు సముదేశిన గ్రామలెక్కలను తాను దీసి
కొనిరా లేద యు, అలెక్కలు మొఖాసాదారువద్ద నున్నవని
యు నుడివిరి. తన గ్రామము ఎలకును ఎట్టియులో నిది. మొఖా
సాదారుగారిపేరు కలకొండ వెంకటచిన్నయ్యగారు. తనగ్రామ
మున వోటరుల మొదటిబాదితా తయారుచేయబడిన పిమ్మట

యువరాజు హారము.

నీటిడ్ల భుజించవలసినది యువరాజులు దిన ఆహారము. ఇతర
ములైన దౌషదార్దములును వానికంత ఆరోగ్యకరమైనవి కావు. శా
ర్వసరాక్రమముతో ముఖ్యముగ గలిగిన వంశమున జన్మించినవాడు.
అట్టి వంశముయొక్క కీర్తిని అట్టివారికి జన్మసానమైన భారతసామ్రా
జ్యముయొక్క ప్రతిష్ఠను ఆచంద్రతారకముగ నుంచునట్లు చూచు
కొనుటే వానివిధి.

అట్టి అపూర్వఅనకాశమును వానికి గలిగించుటకు వానిని
గ్లాక్సో నిచ్చి పెంచవలెను. ఆమూలమున నీవును ప్రతిష్ఠ నార్జించెదవు.
అయిదు రాజకుటుంబములలోని శిశువులకిదే ప్రత్యేకముగ నుపయోగిం
పబడి ప్రఖ్యాతి నొందినది. నీటిడ్లకప్పుడున్న శ్రేష్ఠమైన పదార్థము
నిమ్మటేమంచిది.

గ్లాక్సో,

బలకరమైన షీరాహారము.

ఆల్ ఫ్రెడ్ యంగు అందు కో, లిమిటెడ్.

(ఇంగ్లాండులో ఇంకార్పొరేటు చేయబడినది.)

తపాలపెట్ట నెం. 40, మదరాసు.

3706

మరికొందరు రైతులు తమపేర్లను గూడ జాబితాలో జేర్చవలసి
నదని గోరుచు దరఖాస్తులు పెట్టుకొరి. వానిసంఖ్య 22.
రైతుల కోర్కెలపై వాని నన్నిటిని తానే వ్రాసెను. ఆ ఫార
ములను రైతులే దెచ్చుకొనిరి. ఎక్కడనుండి తెచ్చుకొనికో
తెలియదు. ఆ గ్రామమున పట్టాముచ్చిలికాలు లేవు. నెం 529
మొదలు 537 వరకు మొఖాసాదారులు. వారు లోపాయికారి
దార్లు. అందుచే వారిపేర్లు లెక్కలలో లేవు. నెం 517 నుండి
528 రు వరకు వోటర్లు స్వంతపట్టాలు లేవు. వీరు ఆసరాపర్ల
తని మొఖాసాదార్లకు 2 పుట్టునుండి మూడు బస్తావరకు
చెల్లిస్తువుటారు.

క్రానుపరీక్షలో, సాక్షి చక్రగిరరావుగారి ప్రశ్నలకు
సమాధానమొసగుచు, తాను పైనుడివిన మొఖాసాదార్లలో
ఒక్కొక్కరికి రు 150 లకు తక్కువగాని ఆదాయముగలవనియు
బస్తాధాన్యము ఖరీదు రు 10 లుంచుననియు నుడివిరి. పైన చె
ప్పిన వోటరులకు మెరకభూములు గూడ గలవు. వానిపై రు
10 లకు మించిన భాగము చెల్లిస్తున్నారు.

పునర్విచారణయందు రామాచారిగారి ప్రశ్నలకు సాక్షి
ప్రత్యుత్తర మొసగుచు, మెరకభూములకు పట్టాముచ్చిలికాలు
లేవనియు, కవులకత్తులున్నాయేమో తనకు తెలియదని నుడివిరి.

తిప్పనగంటల కరణం

గన్నవరం తాలూకా, తిప్పనగంటల కరణమున పర్యటం
శేషగిరిరావుగారు తరువాతి సాక్షి. ఈ గ్రామము మీర్జాపురం
జమిందారులోనిది. సాక్షి 1835 ఫసలితాలూకు నె 10 రు లె
క్కలను హాజరుపరచి గత కాసనసభ ఎన్నికలసందర్భమున అ
మరకం లెక్కనుబట్టి వోటరులబాదితా తయారుచేసితి నని నుడి
వెను. పిమ్మట మరికొందరు తమపేర్లను గూడ జాబితాలో
జేర్చవలసినదని దరఖాస్తు పెట్టిరి. వీరిసంఖ్య 19. ప్రిటిమినిరీవాది

తాలో పట్టాదారులపేర్లను మాత్రమే జేర్చవలసినదనిరి. అందు
చే ఈ 19 పేర్లు చేర్చలేదు. పై 19 లో నె 723 రు వోటరుకు
మాత్రం స్వంతపట్టాగలను. ఈ పట్టావాడు రు 4-6-2 లు శిస్తు
చెల్లించును. ఇది నీటితీరునగాక.

కోర్టువారి సమయమున ఫలహారములకు లేవిరి.

పి. శేషగిరిరావుగారు

ఫలహారానంతరము కోర్టు తిరిగి సమాజేశమైనపుడు తిప్ప
నగంటకర్ల మగు పి. శేషగిరిరావుగారు రామాచారిగారి ప్రశ్నల
కింకను సమాధాన మొసగుచు, నెం 731, 733, 734, 736, 737,
738, 739, 740, 741, 742, 744, 745 రు వోటరులపేర్ల పట్టాలులే
వనియు నెం 731, 743, 745 రుల వోటరులు జాయింటు పట్టా
దారులనియు నుడివిరి.

క్రానుపరీక్షయందు ప్రశ్నలకు సాక్షి ప్రత్యుత్తర మొస
గుచు, తాను పైనుడవారించిన వోటరులందరు స్వంతభూములు
గలవారనియు రు 10 లకుపైగా పన్ను చెల్లించుచున్నారనియు
నుడివిరి.

నూజుడుతాలూకా పోలసానిపల్లి గ్రామకరణముగు
వేమూరి వెంకటేశ్వర్లుగారు తరువాత వాజ్మూలమొసగుచు,
సముదేశిన లెక్కల పుస్తకములను తాను తీసికొని
రా లేదనియు అవి మొఖాసాదారుల వద్ద నున్న
వనియు నుడివిరి. కోటగిరి వెంకటరామున్న, పుల్లయ్యారావు,
వెంకటనరసయ్యపిచ్చయ్యగార్లు ఆపూరు మొఖాసాదార్లు. అమర
కంలెక్క దాఖలానుబట్టి వోటరుల పెంచటిబాదితా తయారు
చేయబడెను.

ప్ర:—అప్పుడు మీకా లెక్కలెలాబడెను.

సా:—మొఖాసాదారిచ్చారు.

మరికొన్ని ప్రశ్నలకు సాక్షి ప్రత్యుత్తర మొసగుచు
తమగ్రామము గొల్లపల్లి జమిందారి లోనిదని నుడివెను.

నెం 579, 580, 581 వోటలకు స్వంతపేదన పట్టాలులేవు. నెం 582, 590, 599, 601, 587 వోటలకు జాయింటు పట్టా దాగులు.

సాక్షి క్రాసుపరీక్షయందు ప్రశ్నలకు ప్రత్యుత్తరమొసగుచు పైపదహారించిన వోటలందరకు స్వంతభూమి గలవనియు ఈ 10 లకుపైగా శిస్తు చెల్లించుచున్నారనియు నుడివెను.

ప్ర:—గొల్లపల్లి రాజాగారికి మీర్జాపురం జమీందారు గారికి దావాలు జరుగుచున్నాయా?

సా:—జరుగుచున్నాయి.

పునర్విచారణలో రామాచారిగారి ప్రశ్నలకు సాక్షి ప్రశ్నోత్తర మొసగుచు మీర్జాపురం రాజాగారికిని గొల్లపల్లి రాజాగారికిని నాలుకెలనుండియు దావాలు ప్రారంభమయ్యె ననియు నుడివెరి.

ప్ర:—ఎన్నికలలో వారిద్దరు స్నేహమేనా?

సా:—అక్కసు విరోధంలేదు.

ప్ర:—వారు బంధువులా?

సా:—అవును.

ప్ర:—గత యెన్నికలలో వారిద్దరు కలిసి పని చేశారా లేదా?

చక్రధరరావుగారి ప్రశ్న నాడేపిరిగిగారి న్యాయాధికారి ఆక్షేపణ నంగీకరింపలేదు.

సా:—నాకు తెలియదు.

బండారుగూడెం కరణము

నూజివీడు తాలూకా బండారుగూడెం.కరణముగ ప్రతి

పాటి పీఠాంజనేయులుగారు వాఙ్మూల మొసగుచు ఈ గ్రామ ము మీర్జాపురం జమీందారిగారి దనియు కాసనపల్లె ఎన్నిక సమయమున తాలూకా ఆఫీసునుండి తనకొకభావితా పంపబడి ననియు తాను వానిని సరించిపంపితినియు, చెప్పెను. తరువాత మరికొందరు తమపేర్లనుగూడ భావితాలో చేర్చుకొనిన దని దరఖాస్తులు పెట్టిరి.

ప్ర:—వారికి పట్టాలున్నాయా?

సా:—స్వంతపట్టాలు లేవు.

సాక్షి మరికొన్ని ప్రశ్నలకు సమాధానమొసగుచు, నెం 105, 106, 107, 108, 109, 110, 112, 113, 114, 115, 116 117 కల వోటలపేర్ల పట్టాలులేవని నుడివెరి. వీరి దరఖాస్తు లను తాహసీత్ దారుగారు విచారించి వానిమీద “పట్టాలులేవు” అని రిమార్కు వ్రాసిరి. 115 వోటకు కై ప్రవుడు.

పైపదహారించిన వోటలందరు స్వంతభూమి కలవారే ననియు, వీరందరు ఈ 10 లకుపైగా శిస్తు చెల్లించుచున్నారని యు సాక్షి క్రాసుపరీక్షయందు నుడివెను.

రామాచారిగారు సాక్షిని, తిరిగి విచారింపగా, పైవోట రులు చెల్లించు శిస్తుమొత్తములు నెం 10 రు లెక్కదాఖలాను కనపించవనియు, ఆలెక్కలు తెలుపు రసీదు పుస్తకములను తేలే దనియు చెప్పెను. పోతేలెక్కలుండును.

వానిని తాను తయారుచేయుచున్నది లేనిది చెప్పలేనని సాక్షి నుడివెను.

అంతటితో నీ దినమునకు విచారణ ముగిసెను.

గుంటూరు స్త్రీసహాయధర్మమండలి

22వ వార్షికోత్సవాహ్వానము

ప్రభవనామ సం॥ ఆశ్విని బి 2 సోమవారం (17-10-27)

న మహారాజశ్రీ ఆర్. యస్. కృష్ణస్వామి అయ్యర్ (జిల్లా నూపురిల్లు) గారి ధర్మపత్ని శ్రీమతి బాలాంబకాి యాజమాన్యమున మండలి భవనమున జగపబడును.

ఇతర గ్రామములకు భోజనపశులు మండలిభవనమున జేర్పబడు చేయబడును.

ఏకా పెంకటరత్నమ్మ,

అధ్యక్షురాలు.

మదరాసు మార్కెట్ రిపోర్టు

(12-10-27)

సీమజువులి దినుసులు

ఇరువది గజములు పీస్ ధరలు
కారికామల్లు—22 X 22 ముగిసమాన్లు (బి) 9-8-0
" సరాసరికము 8-8-0
కారికామల్లు—22 X 22 "మూటరుపెక్కి" (బి) ర
" సరాసరికము (20 X 20) ర
కారికామల్లు—22 X 22 కేరుకములు (బి) ర 8 9 0
" సరాసరికములు ర 8-0-0
తెలుపుముల్లు—1708 (నెట్) ర 12-8. గ్లాస్ 9030
(నెట్) ర 12-8-0; 1702 ర 10-8-0 ఎల్. ఎల్.
78, ర 8-10-0 88/888 ర 12-8-0; జి. జి. 78
ర 8-8; 7668 ర 8-6, 78078 ర 8-6; జి 78
ర 7-4-0.
తెలుపు వర్క్స్—H. K. 62 ర 17-0-0; C. 40000
ర 22-4; బి. బి. బి. ర 15-12-0.
టైల్స్ 100,000—గజము 1-8 ర 0-9-6;
నూలు

40 నెంబరు సీమ (8 పా కట్టలు)—టూక్రి ర 5-10-0
చలన (కొంగ) ర 6-12-0; చలన ("ఎనిటిక్స్-బ్") ర 6-8-0;
చలన (నాగకన్యక) 6-10-0 చలన (గుప్తి) ర 6-12-0 చలన
(గడ్డకెండా) ర 6-10-0 పచ్చగుర్రము (ఎర్ర) ర 7-12; పడన
(ఎర్ర) ర 7-10; నూలునాళిపారి ర 7-4-0;
40 జపా (పదిపానులకట్ట) నత్తత్రము ర 11-6-0.
60 సీమ (8 పానులకట్టలు)—అడకతైర ర 15-4, నెంబరు
ర 15-8; "డంబుల్స్" (ఎర్ర) 15-4-0 రాట్టము (ఎర్ర)
ర 18 8; కలకము (ఎర్ర) ర రుదూరము ర 8-12-0
ఎర్ర గడియారము ర 8-11-0; పెన్సిల్ ర 8-11-0.
ఇత్తడిరేకులు—(డిట్ మేట్) ర 288
రాగిరేకు ర 246.

సిమెంట్ పీసా వెల:—

గిల్ గ్రాఫ్ ("చెయ్యి") ర 11-8; 11-12
జర్మన్ "రేడి" ర 9-8-0.
చక్కెరమూటయొక్క ధర—
జావా "రేడి" ర 28-9-0. అక్టోబరు నెంబరు
ర 28-12-0. డిసెంబరు 29-0-0.
వేరుసెనగ నూనె
"ఇంగ్లీషు బొరువధరలు"—గొనుగ ర 117. (నెట్
ర 112.
అముదము
(మిల్ డెలివరీ) ర 108.
పదునువేసినతోలు రతి 1-8 ధరలు

అవుతోలు (7½ టు 8) "అవ్ కలెక్టర్స్" ర 1-1-8; 1-2-8
" (8½ టు 9) " ర 1-1-0 టు 1-1-6
" (తేలిక) " ర 1-8-0 టు 1-8-6
" (8½ టు 9) బెంగళూరు ర 1-1-6 టు 1-2 0
" (7 టు 7½) " ర 1-2-6 టు 1-8 0
" (తేలిక) " ర 1-8-7 టు 1-4-1
" (8 టు 8½) బెజవాన్ ర 1-1-8 టు 1-1-9
" (6½ టు 7) " ర 1-2-8 టు 1-2-9
" (7 టు 7½) విజయనగరము ర 1-1-9 టు 1-2-6
" (6½ టు 6½) " ర 1-2-9 టు 1-8-1
" (7 టు 7½) ఏలూరు ర 1-2-8 టు 1-2-9
గజతోలు ర 6-11-0 టు 0-11-6
గజమాడతోలు ర 0-14-9 టు 0-15-9
అవుమాడతోలు ర 1-18-0 టు 1-18-8
పదునువేసిన మేకడి ర 2-7-0 టు 2-12-0
పదునువేసిన గ్లాస్ ర 2-7-0 టు 2-15 9

లో హీలు

మాత్రమే మీరు కొనదగినవి. ఏలన, చూచుటకు అందముగాను, ధరించుటకు పెచ్చదనము గలిగించిన దిదియే, యని నిచ్చయముగ కనుగొనిరి. ప్రపంచములో విలువగలవి డబ్బుకు సరియైన లాలిమెలి లోహీలకంటె మరెవ్వియును లేవు.

నూటికి నూరువంతులు మంచి వూలనియే గ్యారంటీ యివ్వబడును.

ధరలు

నెం	కి రు లోహీలు (తేలుపు, ఇతరరంగుగలది)	పొడవు		వెడల్పు		ధర
		గజములు అంగు.	గ.	అంగు.	అంగు.	
నెం	కి రు లోహీలు (తేలుపు, ఇతరరంగుగలది)	3 0	1½	0		7 10
" 26 రు	"	2 15	1	6		6 10
" 26 రు	"	2½ 0	1½	0		5 2
" 418 రు	"	2 12	1	5		6 4
" 316 రు	"	2 15	1	6		7 0
" 26 రు	" చెక్కు	2 15	1	6		7 8
" 60 రు	" తెలుపు మరిరంగులు	3 0	1	6		12 0

30 కు మించిన అందమైన వివిధరంగులలో తయారగుచున్నది.

Lalimli Agency—

Messrs. KAPURCHAND & Co.,

CHICKPET,

BANGALORE City.

Manufactured only by

The Cawnpore Woollen Mills Company.

(Branch of the BRITISH INDIA CORPORATION Ltd.)

L. 266

P. O. Box No. 5.

CAWNPORE.

హార్వే నారిమాను కేసు

నారిమానుగారి ప్రతివాదము

ప్రతివాదితరపు సాక్షులు విచారించబడుట

బొంబాయి, ఆక్టోబరు 10 — నారిమానుగారి వక్తృ పాక్షులు విచారించబడిరి. వింతవిషయములు బహుత్వవలన. నారిమాను మొదట ఇంక కేసు నడుపరాదనుచు హార్వేమొదలు మోపిన నేరము మార్పుటయే దానికి కారణమనియు ఆస్తి పెట్టిరి. ముదరాను హైకోర్టుత్వము చూపిరి. చివర నేరము మార్పు కూడదనిరి.

న్యాయాధికారి నారిమానుగారికి గావలసినట్లు వెంటనే ముక్తపక్ష తీర్పుచేప్పద మనిరి. అట్టితీర్పు తమ కక్కరలేదనియు కేసునందలి న్యాయాన్వయములు విచారించవలసినయియు విచారణయైనతరువాత ఈ ఆస్తి ఆలోచింపవలసినయియు నారిమానుగారిని.

సాక్షులు

తాతా హైడ్రో ఎలక్ట్రిక్ కంపెనీ డిప్టీ మానేజరు డి. పి. నేత్తాగారు బొంబాయి శాసనసభ పరిశ్రమమున వర్తకుడు అగు జి. బి. త్రివేదిగారు నారిమాను తరపున సాక్షుమిద్యులు అభివృద్ధి శాఖ చాలపాడయినదను వచంతుల వింటిరని తెలిపిరి. 1925 జనవరిలో వోల్టా అనునాయన తనకు పంపిన చీటిగా నేత్తాగారికొకటి చూపిరి. ఆ కేసులో తాతా కంపెనీవారు ఆ శాఖనుండి ఉక్కుకమ్ముల కొన యాదుచున్నారని. ఆ కమ్ములన్నింటినికొన్న కమిటీప్రతినిధి వోల్టాగారు. ఆ చీటిమందు అభివృద్ధి శాఖవద్దకొన్న ఖరీదు, మొత్తమున్న కమ్ములు, వారు ఇచ్చిన కమిషను అందున్నవి. 1922-23 లో మిలిటరీ స్టర్వును స్టోర్సు కంట్రోలరు గాహనుగారు నాకు అభివృద్ధి శాఖలో చాలద్రోహము జరుగచున్నదని తెలిపియున్నారు. స్థానికవర్తకులకు కమిషను అధికారాలను ముట్టుకుండ ఎట్లు తమకార్హుల నమ్ముటలేదని త్రివేదిగారు తెలిపిరి.

(ఆ. ప్రె.)

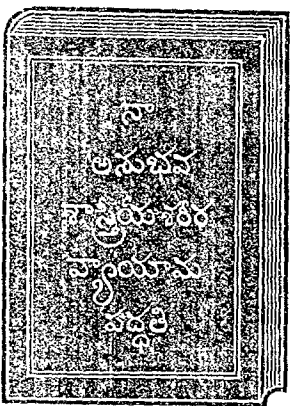
మరణశిక్ష విధింపబడిన కాకోరి వైదీలేఖ

కలకత్తా ఆక్టోబరు 11:— మరణదండన విధింపబడిన కాకోరివైదీ రాజేనులాహిరి సోదరులను గోండా తెయిలునుండి ఇట్లు ప్రాణియింపబడు. “నేడునుపరెంటు మా అర్జీని రాజప్రతినిధి నిరాకరించెనని తెలిపెను. తెయిలునిబంధనల ప్రకారము వారు మరణశిక్షలో నుండి సెలవు మిగిలినచారినవ నక్కరలేదు. నేను నూతనదోషమున వరింపచున్నాను. నన్ను మాకరానక్కరలేదు. మీరం దరు నన్ను చూడ నేచూచితిరి. డిడిమాడ నన్నులక్ష్మిలో రెండుపాయలుమాచెను. అందరకు నమస్కారములు కిల్లల కాశీర్వనము.” 1925 లో ఆ రెవ్యూఅయినపుడు ఈతడు యం. ఎ. బెనారసు హిందూ విశ్వవిద్యాలయమున చదువుచుండెను. (ప్రీ ప్రెసు)

ఉచితము. 8298 ఉచితము.

అందఱకు నుచితముగా బంపబడును

ఈ గ్రంథమునందు శరీరవ్యాధులను చివరములపూర్తిగా చర్చింపబడినవి. ఇందునాయెక్కయూ, వ్యాధుల యొక్కయూ, పెక్కుపదవులను నూచించుచున్నాము. లుగూడ కలవు. దీనిని సముగముగ పరిచితిరని నావ్యాధులపదతి మీకుబాగుగ బోధపడ గల

దు. ప్రతిభారతీయనకును దీని జరిపిన మాత్రమున సూతనో తానోమను శరీర వ్యాధులనుపక్షియు కలిగి తీరును. తపాలా ఖర్చును మాత్రము రు 0-2-0 రెండూ పంపితిరని యీ గ్రంథము వెంటనే పంపబడును. దీని మీదీన యాత్రయందు నిస్సంకోచముగ మార్పుకలిగి తిరును. ఈసమయము పోగొట్టుకొనకుడి. ఈవిషయము మీచిత్తమునందుండగనే లేఖను వ్రాయుదు. దీనిజదివి అయ్యారోగ్య బలముల సమగ్రవింతకు గాక.

ప్రొఫెసర్ యం. వి. కృష్ణారావు అఖిల భారతీయ శరీర వ్యాధులమూలకరి. పోశా బంధనగూడి. బెంగళూరు. (ప్రీ)

చెన్నపురి బహారు ధరలు

1927-వ సం॥ అక్టోబరునెల 12 తేది బుధవారము

1. ధాన్యములు.

దనియాల కా 1-8	రు 122 మొదలు	126 వరకు
దియ్యముబస్తాలు		
కుసుమ తెనాలిది	రు 42 కలది	రు 14 00
కల్లారది	రు 15 00	16 00
కల్లారి	రు 16 40	17 00
రాగులు ర. 164 బస్తా 1-8	రు 11 80	120 0
నవ్వులు	రు 22 00	25 00

2. ధాన్యమువస్త్రములు.

కందులు బస్తా 1-8 ర 208	రు 16 00	17 00
కెనగలు	రు 13 12 0	14 40
కెనలు	రు 16 00	17 80
మినుములు	రు 17 00	19 00
ఉబలు	రు 15 00	15 80

3. నూనెవస్త్రములు.

నవ్వులనూనె కా 1-8	రు 150 00	152 00
నెయ్యి మ 1-8	రు 14 00	24 00
కొండాపురంపేర నెనగవస్త్రకా 1-8	రు 52 00	54 00
ఇతరప్రకారము	రు 48 00	50 00
శేరునెనగనూనెగానగ కా 1-8 రు 117 మొదల నూనె	రు 115 00	
అనునూనె కా 1-8	రు 109 00	110 00

4. చిల్లరవస్త్రములు.

చాయకనుపు కా 1-8	రు 78 00	74 00
కూరకనుపు	రు 44 00	43 00
మిరకకాయలు(గుంటూరు) కా 1-8	రు 105 00	120 00
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు ములుగు 1-8	రు 40,45	
కాశపా నీలిపాయకట్టు	రు 50,55	
తెలుపు కా 1-8	రు 40 00	60 00
అస్సాంకల్లెర బస్తా 1-8	రు 28 10 0	28 14 0
చింతపండు కా 1-8	రు 21 00	49 00

5. ఇనుము.

తట్టారక కా 1-8	రు 29 00	80 00
చదరం	రు 24 00	29 00
రత్నండు	రు 24 00	82 00

6. నూలు.

నెం 20 డెన్సి సింహం	రు 8 00	
నెం 6 డెన్సి కట్టారి	రు 5 60	
నెం 24 ,, లాకీ	రు 6 20	
నెం 60 ,, కాకం డెన్సి	రు 10 80	
నెం 20 1/2 కాళరజీ	రు 7 60	
నెం 40 బామ్మరు 10 పా	రు 10 18 0	
నెం 44 సాంబో	రు 5 80	
నెం 4 డెన్సి మసీదు	రు 4 60	

7. దూది.

కోండానెట్టు కాయ 1-8	రు 400 00	
కల్పాదుదూది	రు 145 00	

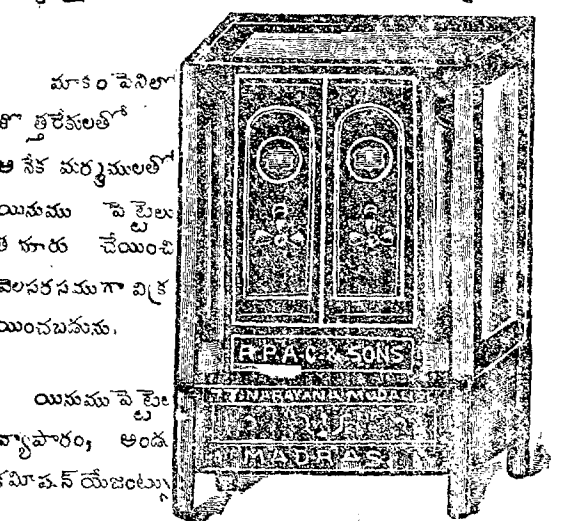
8. లోహములు.

నెండి 100 కలంక	రు 59 00 రు 59 40	
బంగారు, కలంక 1-8	రు 21 00	21 20
నవరము 1-8	రు 18 70	
బల్లడి కా 1-8	రు 284 00	288 00
కాసి కా 1-8	రు 247 00	250 00

నమ్మకమైనవి.

3928

భద్రమయినవి

రాచమడుగు పెద్ద అప్పయ్య శైలి అందు నన్ను 77, నారాయణమొదలి నిడి. మద్రాసు.

గోక్షీరవర్ధని 3984

హాస్యముల పేకట్టులు యిట్లా బ్రూ గుల్లయినాక తినండి మీకుమీ శరీరములోనున్న దుర్బలత్వమున పోగొట్టువని యేల ఆరోగ్యముగా నుండు మోక్షర. మీకు ఆరోగ్యమున్నూ అత్యధికమయిన మంచిపాలన్నూ కావలసినయడల నేడే గోక్షీరవర్ధని డెబ్బాను కొని మీ ఆవునకుతనిపించి దానికత్తెధికంగా పుట్టిఅయిన పాలు మీద్రాతాగినచో త్వరలో మీశరీరమును ఆరోగ్యస్థితికి తెచ్చుకొందురు. నెలకు పరిపడు 2 పావుల డెబ్బా 15 రు 2 లు. వి. పి. చార్మిపేరు. రిజిస్టర్డ్ ప్రెజ్కరమార్కు 2680 రు. మలయనాథ G.M.&Co. MOUNT RD. P.B No. 314. MADRAS

కృమా న స్థా ల్లా సి నీ మాత్రలు

30 మాత్రలు 0-10-0 (పది అకరాలు) నెలకులభము! (పోర్టుఖర్చులప్రత్యేకము) గురమధికము! శరీరములో ఉష్ణాధికముచే కలిగిడి పైతృకారం కమాత్రలు దివ్యామృతము. ఆచీర్ణము, అరచి, అవులింతలు, అగ్నిచూండ్రము, అతిదాహము, ఎక్కిళ్లు, పర్యాంగముల యందు బలమయము, పిక్కలు, పొర్లుములు, కిరణ్యు, ప్రేక్షు, అల్లులు మొదలగువానియందు గలిగిడి నొప్పులను పోగొట్టి దేహమును మంచి ఆరోగ్యమునకు తెచ్చును. ఈమాత్రలు పేదనాచారకోర్పులను వెంటనేమాన్యును ఇందు అనేక ఓషధులు చేరినవి. అనుభవముగల వైద్య మగుటచేతను పరమహంసక్రియ యని చెప్పవచ్చును. పిక్కసారి వాడిచూచిన నిజము తెలియగలదు. చిరునామా:— (1078)

ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం, పోస్టు నిడుమోలు, ఎలకుర్రు, కృష్ణాజిల్లా.

కలరాకు తమోఘమైన మందు

విషాచినివారిణి

గత యిరువది సంవత్సరముల నుండియు అనేక ప్రాణులను రక్షించి ఖ్యాతిపహించియున్నది. ప్రతి యింటను ప్రతిమనుష్యుని వద్దను యీ కాలములో ముఖ్యముగ వుంచుకొనవలెను. కలరా విరేచనములకేగాక జిగట నెత్తురు అశీర్ణ విరేచనములకున్న వుపయోగించును. 3814

వెల రు 1-2-0 డజన్ రు 12-0-0

ఆయుర్వేద భాషణ నోరి రామశాస్త్రి, వ. కె. వ. సి. ఆయుర్వేద నిలయం బెజవాడ.

అమితమైన సువాసన విడువక ఈటాయిలెట్ సబ్బును వాడుటచే మీచర్మమునందుగల నెత్ పొక్కులం టి మృదుత్వము అట్లునేయుండును. Made by GOODWIN'S, Manchester Agents: P. HOLT & Co., Ltd. P. O. BOX 237

ఎవ్వడును సి. స్వామి అందు నన్

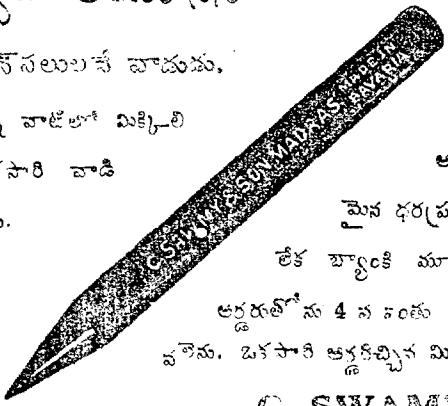
8841

ప్రత్యేక కాగితం పెన్ సెలయిన వాడును.

ప్రస్తుతము బాగునందున్న వాటిలో మిక్కిలి

క్రేష్టు మెసిని, సరస్వతి మెసిని. ఒకసారి వాడి

మాచిన మీకు నమ్మకము గలుగును.

ఆన్ని వేలవరిసామానులు వ్యయ

మైన ధరప్రకారము వి. పి. మూలముగాను

లేక బ్యాంకి మూలముగాను పంపబడును. ప్రతి

ఆర్డరుతోను 4 వ శంకు సామగ్గిని అర్జావ్యముగా పంప
వ్వెను. ఒకసారి ఆర్డరుచ్చిన మీకు నమ్మకముగలుగును.

C. SWAMY & SON

242, China Bazaar Road, Madras.

AMRUTANJAN

BEST INDIAN PAIN BALM.

Price Annas 10 only.

AMRUTANJAN DEPOT.

BOMBAY & MADRAS.

నందీశ్వరుడు
దిక్కులకు అత్యున్నత
సంబంధమైన
అన్ని కార్యములు
చేసేవాడని
సరస్వతి మెసిని
మండు.

అంత
గరిష్ట
సామగ్రి అను
నందు పుష్కల
మందు.

"Fifteen Points for Mothers."

This is the name of the invaluable remedy given for use with every bottle of Woodward's "Gripe Water," the one safe remedy for all the ailments in babies and young children. Here is one of the points: "Never put baby to sleep without scolding remedy, which contains no opiates." Woodward's "Gripe Water" is free from all dangerous drugs.

WOODWARD'S
"GRIPE WATER"

KEEPS BABY WELL.

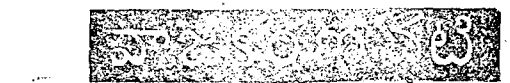
W. WOODWARD (1920) LTD., Manufacturing Chemists,
73-75, Porters Road, London, N. W. 5.

అంతామందు
తో రక్షించు
బలము గలదు
విభిన్నము తెలు
పుచున్న పుస్తకము
కనువిశముగ నిర్వచించును

శ్రీపాద సరస్వతి అదర్శ
వారివర్గ కాకినాడలో
కూడ దొరకును

Sripadha Narasimham Brothers, Post Box 17, "Cocanada."

ఓరి వనస్పతిలవలె దాంపత్య సౌఖ్య మిచ్చును. ధాతు
స్పృధికి ప్రభూతిజేయవలె. ఒక మోతాదునకే గూ మిచ్చును.
ఆనేవలు పరీక్షించిరి. ఎంత వలచని పిల్లయునైనను గట్టిపర్చి
స్వస్థమందును, మాత్రముతోనుపోయెడి కుక్రవత్వమును మా
న్పిండు. మాసలితము, నపుంసకత్వము బాపి నూతన యౌవ
నము, చక్కని సంసార సౌఖ్యము సంతోషభాగ్యము ఇచ్చును.
రెండు నీపాలనుండు కేతస్సులవలె నగు యౌవనులగు జేయును.
యౌవనలకు శ్రీమోలకే గలను నీపము, కాళ్ళు లాగుట
బోనడచి విక్రియి ధాతులవలె వచ్చును. 40 మాత్రలు నీపా
రు 2-0-0, పాస్తీకేర. 8949

అయుర్వేదరత్న డాక్టరు ఆచార్యులు,
ఆయుర్వేద రసాయనశాల నెం 1 ఏబూరు. పశ్చిమగోదావరిజిల్లా

వర్తకు లందరిచే విక్రయించ బడుచున్నది.

ఆతంకనిగ్రహ మూత్రము.

ప్రపంచము దంతమును ప్రసిద్ధిబడినది. మొదలులంపట,
మలబడకము, మానసిక, కారీరబలహీనత మొదలగునవి దీనిచే
పటాపంచలగును. 82 మాత్రలుగల బుడ్డి 1 కి ధర రూ. 1-0-0
ఇవాం! కామకాస్త్ర ఇవాం!!

219 ఆతంకనిగ్రహ ఫార్మసి,
76, బ్రాడ్వే, మద్రాసు. లేక మెంకెరోడ్ కాకినాడ.

ఇయ్యది నీకు వెనుకటి ఉత్సాహమును

దేహదార్ఢ్యమును ఒసంగును

'విన్ కార్నిస్' అను గొప్ప ట్రానికు, 17,000 మించిన వైద్యులచేత పుచ్చుకొనుటకు సిఫారసు
చేయబడి యున్నది. నిస్సత్తవ, బలహీనత గలవార్లకు, నూతనోత్సాహమును, నూతనబలమును
పెంపించింది, దేహరోగ్యమును చెడకుండ కాపాడుటయందు అత్యుత్తమ క్తి గల దని అన్ని చోట్లను
అంగీకరించబడి గొప్పదిగా ఎన్నబడుచున్నది.

నీకు కావలసినది 'విన్ కార్నిస్' రెండు మూడు గ్లాసులు ప్రతిదినమును క్రమముగో, తీసికొనిన
మొదల నీకు నూతనబలమును, ఉత్సాహమును కలుగును.

నేటినుండియే మొదలుపెట్టుము. మొదటి నీసాను యీ సాడే కోనుము.

జీవనోపయోగ్యత్వమును సార్థకపరచుము.

3390

WINGARNIS
"The Wine of Life."

3390

'విన్ కార్నిస్' నువ యీగించుటకు ప్రతివ గోనుము. ప్రతిసీసామీషను, చీటివైనను, వేరును
గమనింపుము. అన్ని దుకాణములయందును దొరకును.

(2)

17,000 వైద్యులచేత
సిఫారసు చేయబడినది.

